

GM-gyárat vett az ITT

93. nov. 25.

Az Egyesült Államok egyik legnagyobb ipari konglomerátuma, az ITT 400 millió dollárért 80 százalékos részesedést szerzett a General Motors egy autófelszereléseket gyártó vállalat-csoportjában. Az ügylet mindkét vállalatbirodalom számára előnyös, megfelel stratégiai célkitűzéseiknek.

Az ITT autófelszerelési és -alkatrész üzletága évi 3,5 milliárd dolláros forgalmat bonyolít le. Termékeinek döntő többségét az európai autógyárak vásárolják meg, az Egyesült Államokban viszont nem rendelkezik ezen a területen termelőkapacitásokkal, így amerikai piaci részesedése elenyésző. A cég viszont szeretne fontos szerepet betölteni az amerikai autófelszerelési piacon, számára tehát a GM-érdekeltség megszerzése stratégiai jelentőségű.

Az Észak-Amerikában tetemes veszteségeket felhalmozó General Motors a mielőbbi talp-

ra állás érdekében tevékenységét elsősorban az autógyártásra kívánja összpontosítani, s mielőbb szeretné „lefogyasztani” az autófelszerelési cikkeket és alkatrészeket gyártó üzletágát. Ezeket a termékeket a jövőben elsősorban külső szállítóktól fogja beszerezni, a számítások szerint a GM számára így gazdaságosabb a működés.

A 80 százalékban ITT-tulajdonba került vállalatcsoport többek között motorokat gyárt autóantennákhoz és szélvédőtisztító berendezésekhez, de termékei között szerepelnek az autóülések és más felszerelések is. Az 5400 dolgozót foglalkoztató vállalatcsoport termelőüzemmel rendelkezik Daytonban, Rochesterben, valamint a mexikói Nuevo Laredóban és Juarezben is.

A két nagyvállalat megállapodása szerint a csoportot a jövőben az ITT irányítja, s a GM hosszú távú szerződés keretében a számára szükséges autófelsze-

reléseket és alkatrészeket továbbra is elsősorban volt cégétől szerzi be. Számítások szerint az ITT többségi tulajdonába került vállalat termelésének kezdetben 90 százalékát vásárolja meg a GM. Az „önáramvonalasítás” jegyében a General Motors szeptemberben azt is bejelentette, hogy öt alkatrészgyártó üzemet kíván eladni az American Axle and Manufacturing cégnek. Az öt gyár csaknem hétezer dolgozót foglalkoztat.

A Financial Times szerint az ügylet nyomán az ITT tovább erősíti pozícióit a világ autóiparában, s az európai mellett komoly tényezője lesz az autófelszerelések amerikai piacának is. A profiltisztítás, a „melléktevékenységek” leadása a GM számára lehetőséget ad arra, hogy — más intézkedések végrehajtásával együtt — gazdálkodását ismét nyereségesse tegye.

A Virágértékesítő Kft. pályázatot hirdet

a Budapest VIII., Baross tér 1.,
a Budapest IX., Ferenc krt., 10. és
a Budapest XI., Andor u. 2.
alatt levő, az üzlethálózatába tartozó
üzlethelyiségeinek
franchise rendszerben történő
üzemeltetésére

A pályázaton részt vehet minden, érvényes vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozó és cégbírósági bejegyzéssel rendelkező gazdasági társaság. A pályázattal kapcsolatos információs füzet - amely tartalmazza a franchise rendszer általános leírását - 5000 Ft-ért vásárolható meg a Virágértékesítő Kft. telephelyén (Budapest XIV., Hermina út 30-32.).

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. november 30-a, **helye:** Budapest XIV., Hermina út 30-32.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást ad Ollári Zoltán marketingvezető (cím: Budapest XIV., Hermina út 30-32., telefon: 121-4496).

pályázatot hirdet

**Igazgatásicsoport-
vezetői
állás betöltésére**

Feltétel: jogi vagy államigazgatási főiskolai végzettség.

Az államigazgatási gyakorlat előnyt jelent. Bérézés: a köztisztviselőkről szóló, 1992. évi XXIII. törvény szerint.

A pályázatot a megjelenéstől számított két héten belül lehet benyújtani a polgármesteri hivatalban.

Cím: Pilisvörösvár, Bajcsy-Zsilinszky tér 1. 2085.

Telefon: (26)-330-414

Az állás azonnal betölthető.

UBISHI AKCIÓ

Részesedési háború a „gyorslevesek” világpiacán

A leves „bizalmi cikk”

Évtizedek óta az amerikai életforma egyik szimbóluma a leveskonzerv, amelynek első számú gyártója az óceán túlsó partján a legendás Campbell cég. A vállalatbirodalom hatalmas választékban kínálja leveseit a jól ismert piros-fehér címkés fémdobozokban, a statisztikák tanúsága szerint azonban az USA-ban már nem bővíthető számottevően a piac. Ebben a helyzetben a cégnek nem maradt más választása, mint a globalizálódás, ami nem könnyű feladat, hiszen a világ élelmiszeripara és -piaca meglehetősen koncentrált.

A levesbiznisz koronázatlan amerikai királya, a Campbell eddig nem sok figyelmet fordított a külpiacokra, hiszen odahaza nem voltak értékesítési gondjai, a kereslet hosszú ideig dinamikusan bővült. (A cég részvényeinek 58 százaléka az alapítói Dorrance család tulajdonában van.) Tavalyi forgalma elérte a 6,3 milliárd dollárt, s a bevételeknek csak 26 százaléka származott külföldről. Ez az arány nem változott 1988 óta. Miatán az amerikai piac a Campbell számára gyakorlatilag telített, David W. Johnson vezérigazgató az agresszív külföldi terjeszkedésben határozta meg a cég számára követendő stratégiát. Johnson tervei szerint az ezredfordulón a cég bevételeinek már 50 százaléka származik majd külföldről. A forgalom döntő hányada ma is a leveskonzervekből származik, a Swanson márkájú mélyhűtött ételek, valamint a Pepperidge Farm nevű édessütemény-család a bevételek szempontjából csak kiegészítő jellegű. Az amerikai élelmiszerbiznisz szakemberei nagy figyelemmel kísérik Johnson terjeszkedési terveinek megvalósítását, az USA-n kívüli élelmiszerpiacon ugyanis a Campbell a későn jövők közé tartozik. Napjainkban a készételeket nem könnyű külföldön bevezetni a piacra, és eladni, egyrészt nagy a kínálat, másrészt pedig minden piacnak megvan a maga ízlése. A leveseket sem lehet a világon amerikai ízlés szerint uniformizálni, a kínálatba mindenhol fel kell venni a helyi kedvenceket. Ma az élelmiszeripari világcégek többsége külföldön csak akkor számíthat sikerre, ha alkalmazkodik a helyi ízléshez. (A Nestlé például 50-féle változat-

ban gyártja és forgalmazza a nescafét, az egyes országokban ugyanis más-más aromájú, erősségű, csomagolású stb. kávék iránt van igény.) A Campbell külföldi marketingstratégiájában fontos szerepet kaptak a helyi ízek és fogyasztási szokások. Külföldön rendszerint először a „semleges” levesekkel — erőleves, paradicsomleves, csirkeleves stb. — jelenik meg, ezután kezd el gyártani és forgalmazni a helyi kedvenceket. Lengyelországban például kilencféle helyi levest kínál a megszokott készítmények mellett. De Hongkongot sem lehetett elárasztani a „csak” amerikai levesekkel, az ázsiai piac különleges alapanyagokat, fűszereket, ízeket igényel. A Campbell számára azonban a fő gondot a külföldi piacokon nem a helyi ízek és ízlések figyelembevétele jelenti, hanem a korábban érkezett versenytársak szilárdnak tűnő pozíciói.

Az amerikai leveskirály két nagy versenytársa, a CPC International és a H. J. Heinz már több évtizede jelen van a nemzetközi élelmiszerpiacon, s bevételeikben a külföldi aránya meghaladja a hazait. A CPC International több nemzetközi levesmárkát „alkotott meg” és vezetett be sikerrel. Knorr márkájú zacskós leveseit elsősorban azokon a piacokon ismerik és kedvelik, amelyek kiemelt helyet kaptak a Campbell terjeszkedési terveiben. (Jól jellemzi a CPC erős nemzetközi pozícióját, hogy tavaly a 6,6 milliárd dolláros bevételének több mint 60 százaléka nem az észak-amerikai piacokról származott.)

A piaci offenzíva keretében a Campbell mind több ország levespiacát igyekszik termékei számára

meghódítani. A kezdeti eredmények nem túl biztatóak, de ezzel tisztában volt korábban is a cég menedzsmentje. A versenytársak szinte mindenhol jelen vannak, nehéz az újonnan érkezőnek jelentősebb piaci hányadot megszereznie. Az 50 millió dolláros argentin leveskonzervpiac 10 százalékat sikerült a Campbellnek egy esztendő alatt megszereznie, az idei célkitűzése a 15 százalékos piaci részesedés elérése.

A világ legtöbb országában a Campbellnek és versenytársainak meg kell küzdeniük egy olyan tényezővel, amely más élelmiszerek piacára kevésbé jellemző. Arról van szó, hogy a leves „bizalmi cikk”, a családok döntő többsége otthon, saját maga készíti el kedvenc levesét. A globális marketingstratégiának tehát arra is ki kell terjednie, hogy megváltoztassa a fogyasztói szokásokat, s a jó minőség mellett az idővel és az energiával való takarékoság is vonzerőt jelentsen a vásárlásban. A „mama levesének” tehát nemcsak ízletesnek, olcsónak, hanem szokásformálóknak is kell lennie. Johnson 1990-ben került a Campbell élére. Azóta a cég profítja évi átlagban 19,8 százalékkal növekszik, a részvényeseknek tehát minden okuk megvan a bizalomra. Más kérdés, hogy mennyire lesz sikeres, és mennyi ideig fog tartani az erős jelenlét megteremtése a külpiacokon. Annyi bizonyos, hogy Kelet-Európa fontos hadszíntere lesz a leveskonzerv- és a levesporháborúnak, térségünkben ugyanis az üzemi étkeztetés elhalálásával gyorsan nő a kereslet az ízletes konzervlevesek iránt.

**kaptuk. Az MGK ezekért
nyar Gazdasági Kamarában
3-3333/236, fax: 153-1285,
on készpénzfizetéssel
is megrendelhetik.**

ruházat, használt gépek (fűrészgép,
gyártó gép) és háztartási felszerelés

kek, élelmiszer

ztoelektród, hegesztőhuzal, hegesztő-
emez stb.

ált hűtőgép, kompresszor, varrógép,
gáztűzhely, számítógép, gyógyszer,
nyagok, használt ruházat és cipő

ollal töltött dunyha (spanyol nyelvű

ÁJÁNLATOK

ökség ajánlatai ömlesztett anyagokat
berendezések tervezése, fejlesztése és
kiskereskedelmi áruk élelmiszert ki-
ékszer, jó minőségű ajándékok és kéz-

zőlési hardver éa szoftver (felsorolás)
zvetítést vállal

skedelmi ügynökség élelmiszert impor-
tott baromfi, sertés, marha), zöldség és
és fagyaszott), tejtermék, üdítő stb.
ax, cím olvashatatlan)

ÁJÁNLATOK

g ajánlatai export: ruházat, ágynemű,
lt szilva árajánlattal; import: képketert,
űtő; ingyenes export-import informá-
ló tevékenységre vállalkozó magyar
mációcsere céljából (magyar nyelvű

g ajánlatai export: melegház, vodka
ort: irodaszerek (toll, ceruza, papír,
és üvegfiala)

ort: fémek nagy mennyiségben (vasúti
z); érdeklődés esetén magyarországi
állalkozás indítására is van szükség

rt: légkondicionáló, ionizátor stb.; im-
tok stb.)

ítógéppel működtetett masszírozóágyat
rtálna, ill. forgalmazásához ügynököt
levél és megtekinthető prospektusok)

nyokban gazdag nigériai állam bányá-
eres, az érdeklődők magas rangú álla-
retében látogathatják meg a területeket

épületek, acélépületek és más acélcik-
ok gyártására közös vállalkozást alapí-

Az Állami Vagyonügy

A CONSORG Privatizációs Taná-
csadó Kft. mint kiíró, az Állami Va-
gyonügynökség bizományosaként
értékesítésre meghirdeti az F—1 Va-
gyonkezelő, Beruházó és Fejlesztő
Vállalatból (jogelőd a Fővárosi 1.
Sz. Építőipari Vállalat) 1992.
augusztus 1-jén átalakult F—1 Va-
gyonkezelő, Beruházó és Fejlesztő
Rt. (rövidített nevén F—1 Rt.) álla-
mi tulajdonba került tagsági jogait.

A részletes pályázati kiírás 1993.
április 10-től megvásárolható 24 000
Ft + áfa vételáron a CONSORG Pri-
vatizációs Tanácsadó Kft.-nél (Bp.
1137, Újpesti rkp. 8. VI. em.).
Ugyanitt a titoktartásra vonatkozó
nyilatkozat aláírása ellenében továb-
bi információk is kérhetők (tel: 111-
06-80, ügyintéző dr. Szabó Károly).

Az ajánlatok beérkezésének határ-
ideje: 1993. május 20.

Az Állami Vagyonügynökség és a
MÉH Társaságok egyfordulós pályá-
zatot hirdetnek

* a Budapest és Vidéke MÉH
Nyersanyaghasznosító Rt.

* a Dél-dunántúli MÉH Nyers-
anyag-hasznosító Rt.

* az Észak-dunántúli MÉH
Nyersanyaghasznosító Rt.

* a Dél-Magyarországi MÉH
Nyersanyag-hasznosító Rt.

* az Észak-magyarországi MÉH
Nyersanyag-hasznosító Rt.

* a Kelet-magyarországi MÉH
Nyersanyag-hasznosító Rt.

részvényeinek vagy vagyontár-
gyainak értékesítésére.

Az ajánlatok benyújtási határide-
je: 1993. május 26.

Az ajánlatok beadásának helye:
ÁVÜ Iktató

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

Az ajánlatokat öt példányban,
zárt, feladó nélküli borítékban az
eredeti példány megjelölésével kell
eljuttatni a megadott címre.

Pályázni a MÉH Társaságok rész-
vényeire és vagyontárgyaira is lehet
a pályázati felhívás szerint meghatá-
rozott módon és feltételekkel.

A pályázati felhívás szövege a
MÉH Privatizációs és Koordinációs
Irodában vehető át

1061 Bp., Jókai tér 6.
tel: 111-70-38, 132-51-07
fax: 132-31-29

További információ beszerezhető
Ulrichné Deszpot Mária és Kerekes
Zoltán koordinátoroktól.

A társaságokról készült informá-
ciós füzet 15 E Ft+áfa megfizetése

**A privatizációt segítő
közzé az Állami Va
nyílt tenderelt. Tová
a pályázatokban megje
illetve személyeknél**

mellett (a helyszínen, vagy az MHB
202-09524-7083 számlaszámon tör-
tendő befizetés ellenében) a koordiná-
ciós irodában szerezhető be.

A részvényekre vonatkozó pályá-
zat benyújtásának feltétele az Infor-
mációs memorandum megvásárlása.

A pályázat benyújtási határideje:
1993. május 6.

A pályázatokat zárt borítékban,
egy példányban, magyar nyelven
személyesen vagy meghatalmazott
útján lehet benyújtani a Dunaholding
Rt. székhelyén (1024 Bp., Ady E. u.
19.) „Győri Patyolat” megjelöléssel.

Információs dokumentáció a Du-
naholding Rt. Befektetés-előkészítő
Igazgatóságán 20 000 Ft + áfa elle-
nében vehető át. Részletes felvilágo-
sítást Rajos Marianna ad a 115-40-
95 telefonszámon.

Az Állami Vagyonügynökség pá-
lyázatot hirdet az ERŐKAR Rt.
(1158 Bp., Késmárk u. 18.) állami
tulajdoni hányadának megvásárlá-
sára.

A pályázat benyújtásának határ-
ideje: 1993. május 10.

A pályázat beadásának helye:
ÁVÜ Iktató

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

Az ajánlat benyújtásának feltétele
az eljárási rendet is tartalmazó rész-
letes ajánlati anyag 1200 forintért
törtendő megvásárlása az Állami Va-
gyonügynökség címén.

Az Állami Vagyonügynökség
egyfordulós pályázatot hirdet privati-
zációs tanácsadó kiválasztására. A
privatizációs eljárás alatt álló cég:

Nyugat-dunántúli Tüzelőszer- és
Építőanyag-kereskedelmi Rt. (Szom-
bathely, Pável Ágoston sétány 1.)

* tevékenységi köre: építő- és tü-
zelőanyag-kereskedelem

* alaptőkéje: 420 millió forint

* az állami (ÁVÜ) tulajdon rész-
aránya: 83,1%

A pályázat benyújtásának határ-
ideje: 1993. május 18.

A pályázat beadásának helye:
ÁVÜ

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

FOTO: ISZA FERENC

Exportoffenzívára készül a Skoda

Miközben a Volkswagen versenyképessége megőrzése érdekében jelentősen visszafogja beruházási tevékenységét és több tízezerrel csökkenti dolgozóinak számát, a VW érdeklőségi körbe tartozó Skoda Automobilova fejlesztése az eredeti tervek szerint folyik. Jelenleg a Volkswagen 31 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik a cseh autógyárban, 1996 végére ez az arány eléri majd a 70 százalékot.

Tíz esztendő alatt a VW több mint 9 milliárd márkás beruházást hajtott végre a Mlada Boleslav-i gyár és két leányvállalata átszervezésére, korszerűsítésére és bővítésére. Jelenleg a Skoda kapacitása évi 200 ezer autót, s a beruházások eredményeként a gyártókapacitás néhány év múlva 450 ezer gépkocsira növekszik. A VW közreműködésével a Skoda több új típust gyárt majd, s az új kocsik nagy része már 1300 köbcentiméteresnél nagyobb motorral kerül le a szerelőszalagokról.

Az előrejelzések szerint a kilencvenes évek második felében térségünkben — a Szovjetunió utódállamai nem számítva — mintegy 3 millió személyautóra lesz fizetőképés kereslet. A Volkswagen többségi tulajdoná-

ba kerülő Skoda ebből a piacból szeretne minél nagyobb részt kihasítani magának. Erre jó esélye is van, hiszen autói várhatóan a jövőben is olcsóbbak lesznek a nyugati típusokhoz képest. Míg Németországban a bérköltségek teszik ki a gépkocsigyártás költségeinek egynegyedét, Csehországban ez az arány nem haladja meg a 7 százalékot, s ez önmagában már kedvezően hat a versenyképességre.

A tervek szerint évtizedünk második felében a Skoda autógyár termelésének egyharmadát Csehországban és Szlovákiában, egyharmadát Kelet-Európában, egyharmadát pedig kontinensünk nyugati részén fogják értékesíteni. 1990-ben 187 ezer Skoda talált Csehszlovákiában és külföldön vevőre, egy évvel később viszont már csak 172 ezer autót sikerült értékesíteni a recesszió és a csökkenő fizetőképesség kereslet miatt. (Az eladások visszaesésében minden bizonnyal szerepet játszott az is, hogy térségünkben számottevően kiszélesedett a használt nyugati autók importjának lehetősége.) Tavaly 200 ezer Skodát sikerült eladni, tehát a gyár teljes termelőkapacitását. A forgalom

16 százalékos növekedése azért is említésre méltó, mert 1991—92-ben a csehszlovák ipar termelése 30, illetve 10 százalékkal csökkent. 1990-ben a gyártott Skodák kétharmada Csehszlovákiában talált vevőre, egy évvel később azonban mindössze 27 ezer Skodára akadt odahaza vevő. A hazai kereslet drasztikus csökkenését ellensúlyozta a kivitel jelentős bővülése: 1991-ben elsősorban Lengyelország és Jugoszlávia növelte meg nagymértékben Skoda-importját. A vállalat vezetői szerint ez az import mentette meg 1991-ben a Skodát az összeomlástól, tavaly viszont ismét csökkent a kivitel. Ennek oka egyrészt Jugoszlávia felbomlása, másrészt pedig az volt, hogy Lengyelországban 35 százalékra emelték az importkocsik vámját. (Érdemes megjegyezni, hogy idén már 41 százalékos a vám.)

Jelenleg a Skoda termelékenysége mintegy 50 százaléka a Nagy-Britanniában működő japán autógyártó cégek termelékenységének. Ezen a területen tehát jócskán van mit tenni, s nem véletlen, hogy a Skoda egyik legfontosabb célkitűzése a termelékenységek növelése. Nem

kétséges, hogy a Volkswagen ezen a területen is gyökeres változásra tart igényt — természetesen saját tapasztalatainak és gyakorlatának átadásával. A VW biztos lehet a sikerben, mert a Mlada Boleslav-i gyár viszonylag korszerű, s a munkaerő szakképzettsége is magas fokú.

1991-ben a Skoda forgalma 14 milliárd korona volt, vesztesége pedig elérte a 900 millió koronát. A tavalyi esztendő jóval sikeresebb volt a gazdálkodás szempontjából: 28 milliárd koronás forgalom mellett már némi nyereségre is szert tett a cég. Nem fenyegeti veszély a 17 ezer dolgozó állását, mert sem a Skoda, sem pedig a Volkswagen nem tervez elbocsátásokat. A dolgozók ragaszkodnak is munkahelyükhöz, amely az ipari átlagnál 20 százalékkal magasabb béreket nyújt számukra.

Nyugati vélemények szerint a Skoda túl van a nehezén, értékesítési gondjai idén sem lesznek. Jó ütemben halad a korszerűsítés, s hazai problémái ellenére a Volkswagen megkülönböztetett figyelmet fordít majdani leányvállalatára.

Környezetgazdák

MTI

Újszerű megközelítésben vizsgálta a környezeti konfliktusok megoldásának lehetőségeit a Magyar Humánökológusok Társasága hét végi nyilvános ülésén és vitáján. A magyar társadalom környezetvédelmi gondolkodását vizsgálva megállapították: az állampolgárok elsősorban az önkormányzatoktól remélnék intézkedéseket az általuk sürgetőnek vélt környezetvédelmi változásokhoz.

Mindeközben egyre többen igénylik, hogy közvetlenül is részt vehessenek a környezeti ártalmak elhárításában, a problémák megoldásában. A konferencián ezzel összhangban ajánlások születtek a környezeti konfliktusok megoldásának többszempontú, szociális és gazdasági tényezőket egyaránt figyelembe vevő lehetőségeire — mondta Erdélyiné Szalóki Judit.

— A DAGANATOS megbetegedések kialakulásában mi magunk is felelősek vagyunk — hangsúlyozták az előadók szombaton Gyömlőn, az első nemzeti rákellenes nap megnyitóján. Magyarország a halálozási statisztikában Európa országai között az utolsó helyen áll, a férfiak átlagéletkora 62 év, 6-8 évvel rövidebb, mint nyugat-európai kortársaiké. Évente 180 ezer rákbeteg tartanak nyilván, s közülük minden hatodik elhalálozik. E tragédiák egy része elkerülhető lenne, ha a betegség kezdeti stádiumában az emberek orvoshoz fordulnának.

— A BBC, az angol közszolgálati televízió egymillió fontot különített el egy expedíció céljaira. Az expedíció két kontinensen át vezet majd, és be akarja bizonyítani, hogy a titkosztatos hegyi ember, a Jeti létezik. A Jetit, amelyet néha „Óriáslábnak” vagy „Undok hószörnyetegnek” neveznek, eddig senkinek sem sikerült lencsevégre kapni.

— HAZÁNKBAN minden második házasság felbomlik, s ennek következtében több százezer gyermek nő fel többnyire az édesapja nélkül. A jelenlegi törvénykezés a férfiakat érinti hátrányosan. Nagyobb aktivitással kell felhívni a társadalom figyelmét arra a problémára, amelynek nincsenek igazán győztesei. Így összegezhethők az Elvált Apák Érdekvédelmi Egyesületének szombati országos értekezletén elhangzott észrevételek. Az elvált apák szükségesnek látják, hogy mielőbb kerüljön a parlament elé az 1952. évi családjogi törvényt felváltó új, korszerű szabályozás tervezete.

— A SZÉP MAGYAR BESZÉD Szombathelyen a Bersenyi Dániel Tanárképző Főiskolán szombaton

Gyurkó: senki sem kötelezhető arra, hogy önmagának okozzon kárt

Sebeők János a homokórában

FOTÓ: MÜLLER JUDIT

A terézvárosi természetvédelmi napok hét végi rendezvényén környezetvédelmi fórumon hallhattak az érdeklődők a környezetvédelem legfontosabb kérdéseiről. A fórum meghívott vendége Gyurkó János környezetvédelmi miniszter, aki változta a Szigetköz jelenlegi helyzetét, valamint a hágai tárgyalássorozat eredményeit. A miniszter elmondta: bár Hágában mindkét fél aláírta a Nemzetközi Bíróság határozatát elfogadó nyilatkozatot, ugyanakkor senki sem kötelezhető arra, hogy önmagának okozzon kárt...

A legnagyobb érdeklődés természetesen Sebeők János író legújabb „mutatványát” kísérte. A Liszt Ferenc téri színpadon felállított hatalmas homokóra ugyanis jó ideig az író otthonául szolgált. Míg Sebeők a felső traktusban kuporgott s mikrofonnal kezében intézte felhívását

a jelenlévőkhez — addig az alsó részben egy csontváz jelképezte a természetet pusztító s tékozló életünk végét.

— Létesítsünk közös erővel emlékparkot az ember által kipusztított és veszélyeztetett fajok emlékére. Hisz becslések szerint évente ötven ezer állat- és növényfaj pusztul ki visszafordíthatatlanul az emberi beavatkozás eredményeként! — fordult az önkormányzatokhoz Sebeők János. Az író szerint a felvetés azért is helyénvaló, mert hazánk aláírta a riói biodiverzitás egyezményt, s ez az első olyan egyezmény, amely deklarálja: fajunk egyetemlegesen felelős a földi élet egészségéért. A Sebeők javasolta emlékpark az 1996-os budapesti expó idején szolgálna a látogatók számára elgondolkodtató mementóként.

• B. J.

Déri János emlékére

A nemzeti rákellenes nap keretében kispályás labdarúgótornát rendeztek szombaton Déri János emlékére. A versenyen hét csapat indult az első helyet az újságírók szereztek meg a színészek, a rádiókabarc és a katolikus papok együttese előtt.

Az egy éve elhunyt tévériporter Déri János nevét viseli az az aranyforint, amelyet Bereményi Géza író-filmrendező kapott. A díjat a televízió Ablak című műsorában nyújtották át.

Szűrös Iván ügye a sokadik

Szűrös Iván ügye a vádemelés szakaszban van — tájékoztatta lapunkat dr. Bihariné dr. Móricz Irén debreceni vezető ügyész. A kész nyomozati anyag alapján — amely a gyanúsított hallgatása miatt elsősorban a január 16-ai házkutatáskor talált bizonyítékokra támaszkodik — hamarosan elkészül a vádirat.

Az ismert politikus fia február közepé óta szabadlábon van, s mint hogy „szökésétől tartani nem kell”, lakhelyelhagyási tilalmat sem lépteték életbe vele szemben. Az ország azonban nem hagyhatja el, útlevelét hatóság bevonta. A nagy visszhangkeltő eset immár az ügyészség több száz folyamatban lévő ügyének egyike lett. Annak sürgőssé nyilvánítását ugyanis semmilyen jogszabályi cselekmény nem indokolja, hiszen a gyanúsított már nincs előzetes letartóztatásban — mondta a vezető ügyész.

• S.

Lázadás egy

Washingtoni tudósítónktól

Az ohioi Lucasville-ben elmérgesedett a börtönlázadás. A hatóságok megtalálták a túszként fogva tartott nyolc fegyőr egyikének a holttestét az elbarikádózott épület előtt. Az áldozat a 40 éves Robert R. Vallardingham.

A szigorított fegyházban múlt vasárnap tört ki a lázadás, melynek során a rabok hét túszerkát megölték nyolc fegyőrt túsul ejtettek. George Voinovich ohioi kormányzó műszerdán behívta a nemzeti gárdista kapitányt. 1968 óta most először mozgósították a nemzeti gárda tagjait a börtönlázadás alkalmával. A mozgósítás azután történt, hogy a rabok által fenyegetőztek: megölik az egy túszt, ha a hatóságok nem teljesítik mind a 19 feltételüket. A rabok túszerkák között a börtönigazgató leváltását és több néger börtönőr felvételét követelik.

Valamelyest reménykeltő, ho

Az átlagosnál hívvösebb idő

Füstbe ment nikotintapasz(talat)ok

Évi egymilliárd dollár bevételt vártak a „csodaszertől”

A cigarettagyártók és a dohányzás elleni kampányt folytató szervezetek örökös küzdelmének legutóbbi fejezete az előbbiek győzelmével végződött az Egyesült Államokban, bár ebbe a „diadalba” jócskán besegített néhány gyógyszeripari cég nem éppen szerencsés marketing- és reklámtevékenysége is. Ismeretes, hogy a nyolcvanas években az USA-ban — a dohányipari óriáscégek legnagyobb bánatára — az erőteljes antipropaganda hatására mintegy ötvenmillióan szoktak le a füstölgéstről, s napjainkban a felnőtt lakosság 28-30 százaléka tartozik a dohányzók egyre zsugorodó táborába.

A cigarettázásról leszokni vágyók helyzetét igyekezett megkönnyíteni az a „csodaszert”, amely 1991 végén jelent meg az amerikai piacon. Olyan nikotintartalmú tapaszokról van szó, amelyek a bőrre felragasztva mind kisebb adagban juttatnak a szervezet számára nikotint. A 6—20 hétig tartó kúra utolsó ragtapaszai már nikotinmentesek, a szervezettől tehát fokozatosan vonják meg a mérget. Nem kell egyszerre leszokni a dohányzásról, nem kell fokozatosan csökkenteni a napi cigarettaadagot, a tapaszok — legalábbis a hirdetések szerint — mindent „elintéznek”.

A hatalmas reklámkampányt új útjára bocsátott új termék számára a piackutatók kiugró sikeret jósoltak. Négy jól ismert cég szinte azonos időben dobta piacra a receptre kapható tapaszokat. A Lederle Laboratories (amely az American Cyanamid vegyipari óriáscég egyik részlege), a Ciba-Geigy, a Marion Merrell Dow és a Warner Lambert a különböző fantáziánévű, de gyakorlatilag azonos segédesszköztől hatalmas bevételt remélt. Számításaik szerint csak az Egyesült Államokban évente egymilliárd dollár összjövedelmet hoz a tapasz, amelynek ára — a kúra időtartamától függően — 168 és 660 dollár között mozog, tehát meglehetősen borsos. Nem kis bevételt reméltek a nyugat-európai forgalmazástól is, amelynek a tervek szerint idén kellene átfogó reklámkampánnyal megkezdődnie.

A piackutatók számításába azonban hiba csúszott. 1992 második negyedévében például az orvosok még hárommillió tapaszreceptet írtak, az előrejelzések szerint az idei esztendő második negyedében ez a szám egyharmadára csökken. S a remélt egymilliárd dollár helyett a négy gyártó 1992-ben ebből a termékből 520 millió dollár bevételhez jutott, idén viszont már csak 450 millió dolláros forgalomra számíthatnak — jó esetben.

A felmérések tanúsága szerint az enyhén szólva megtévesztő, biztos sikert ígérő reklámok ellenére a tapaszhasználók mindössze 22 százalékának sikerült hat hónap elteltével leszoknia a dohányzásról. A trükkös reklámkampány a tavalyi év elején a kínálatot jóval meghaladó keresletet támasztott a „tuti biztos” ragtapaszok iránt, a gyártók az igények kielégítése érdekében újabb műszakokat indítottak, és további gyártóberendezéseket vásároltak.

Az első gondok akkor kezdtek jelentkezni, amikor híre terjedt, hogy Massachusetts államban néhány tapaszhasználó szívrohamot kapott. Noha a vizsgálatok bebizonyították, hogy a szívroham és a tapasz között nincsen semmiféle összefüggés, a kereslet látványosan zuhanni kezdett. Sok használónál viszont kellemetlen mellékhatások jelentkeztek, amelyek esetleges előfordulására a hirdetések „elfelejtették” felhívni a figyelmet. Mind több szövetségi államban

jelentették fel a gyártó cégeket a megtévesztő hirdetések miatt, amelyek egyrészt biztos sikert sugalltak, másrészt nem szóltak a mellékhatásokról.

A Ciba például több mint félmilliárd dollár perköltséget volt kénytelen kifizetni, s a bíróság kötelezte a céget a hirdetések megváltoztatására is. Habitrol nevű tapaszát ezentúl csak úgy tüntetheti fel hatásosnak, ha a tapasz használata — amely nem haladhatja meg a három hónapot — életmód-változtatási tanfolyam elvégzésével is párosul. Hasonló hirdetémódosításra kötelezték a bíróságok a Marion céget is. Ilyen körülmények között még tovább csökken a kereslet a „csodatapasz” iránt, pedig a gyártók mindent elkövetnek a dohányzásról leszokni akarók megnyerésére. A Lederle például a hathetes tapaszadag árának egyharmadát visszatéríti azoknak, akik hitelt érdemlően bizonyítani tudják, hogy hat héten át rendszeresen „viselték” a Pro Step nevű ragtapaszt.

A jelek szerint azonban a vásárlást ösztönző kétségbeesett gyártói és forgalmazói erőfeszítések nem hoznak sikert, a tapaszok véglegesen piaci „életük” lefelé tartó szakaszába kerültek. A sikertermékek körében szokatlanul gyorsan bekövetkezett hanyatlás nem kevés anyagi gondot okoz a gyártóknak. A Nicoderm-tapaszt előállító Marion bevétele 1993 első negyedévében 57 millió dollár volt, 66 százalékkal kevesebb, mint egy esz-

tendővel korábban. A PaineWebber előrejelzése szerint idén a Marion bevételei 17 százalékkal maradnak el éves szinten a tavalyitól. A Marion persze kis cég a világ egyik vezető gyógyszergyárához, a Ciba Geigyhez képest, amely az összforgalomban alig érzi majd meg a tapaszkudarcot. (Érdemes megjegyezni, hogy az amerikai lélekgyógyászatok igyekeznek hasznot húzni a tapasz balsikeréből, szerintük a leszokáshoz pszichológusi közreműködésre is szükség van.)

A világ dohányiparának vezető cégei — a Philip Morris, a Reynolds, a B. A. T. és a többiek — számára sikert jelent a tapaszok piaci kudarca. Örömlük azonban csak átmeneti lehet, mert az előrejelzések szerint 1993 és 2000 között 15 százalékkal csökken majd a kereslet a cigaretták iránt az USA-ban. Persze nem elsősorban a tapaszok hatására, hanem a dohányosokra nehezedő büntudatot keltő társadalmi és egészségügyi nyomás eredményeként. (Ma már az USA-ban a dohányzás egyre inkább szégyellni való cselekedet, a munkaerő-felvételnél előnyben részesülnek a nem dohányzók. A cégek nem szívesen alkalmaznak dohányosokat, mert a statisztikák szerint ők többet betegeskednek, így többet vannak távol munkahelyüktől, ráadásul egészségügyi biztosításuk is többbe kerül.) A dohánybirodalmak zsugorodó amerikai és nyugat-európai forgalmukat igyekeznek Kelet-Európában ellensúlyozni. Térségünkben az ezredfordulóig várhatóan 5-12 százalékkal növekszik a cigarettafogyasztás, s nem véletlen, hogy a Kelet-Európában befektető külföldi cégek sorában a dohányipari vállalatbirodalmak a listavezetők közé tartoznak. Ezen a hatalmas üzleti lehetőségeket kínáló piacon (mindenekelőtt a Szovjetunió utódállamaiban) sem a leszoktató tapaszok tömeges használatától, sem pedig életmód-változtatástól, dohányzásellenes társadalmi nyomástól nem kell egyelőre tartaniuk...

Gonda György

ni Vagyonügynökség nyílt tenderei

A privatizációt segítő szándékkal tesszük közzé az Állami Vagyonügynökség nyílt tendereit. További információkat a pályázatokban megjelölt intézményeknél, illetve személyeknél lehet beszerezni.

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

Az ajánlat benyújtásának feltétele az eljárási rendet is tartalmazó részletes ajánlati anyag 2500 forintért történő megvásárlása az Állami Vagyonügynökség címén.

Az Állami Vagyonügynökség megbízása alapján a Dunaholding Rt. egyfordulós pályázatot hirdet a Dunavecsei Fémipari Vállalat átalakulásával létrejött Dunavecsei Fémipari Kft.-ben (6087 Dunavecse, Bacsó B. u. 6.) levő állami tulajdonú üzletrész megvásárlására.

A pályázat benyújtási határideje: 1993. április 30.

A pályázatokat benyújtani személyesen vagy meghatalmazott útján zárt borítékban lehet a pályázatra utaló megjelöléssel, a Dunaholding Rt. Befektetés-előkészítési Igazgatóságán (1024 Bp., Ady E. 19.)

A pályázat kidolgozásához információk segédanyag 10 000 forint + áfa ellenében a Dunaholding Rt. Befektetés-előkészítési Igazgatóságán Révai Júliánál vehető át.

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Budapesti TŰZÉP Vállalat (Bp. IX., Közraktár u. 32.) telepeit árverésen értékesíti. A meghirdetett üzletekre profitkötöttség nincs.

Az árverés helye: Bp. IX., Közraktár u. 32. fél emelet 10. szoba.

Az árverésre jelentkezés határideje: 1993. április 30.

További információt és írásbeli tájékoztatót a vállalat beruházási, eszközgazdálkodási osztálya ad (tel: 117-16-50, vagy 266-01-33/292 mellék).

A Corvinbank Ipari Fejlesztési Bank Rt. az Állami Vagyonügynökség bizományosaként a SARNARMETAL Finommechanikai Kft.-ben levő 88 700 000 Ft névértékű üzletrészt egészben, vagy részben értékesíti egyfordulós pályázat útján.

Az ajánlat benyújtásának határideje: 1993. április 30. 16 óra

Az ajánlat beadásának helye: Corvinbank Befektetési Igazgatóság

1064 Bp. Vadász u. 12. V. em. recepció

Decentralizált privatizációs eljárás részeként az Állami Vagyonügynökség jóváhagyásával a HIB Pénzügyi Tanácsadó Kft. értékesíteni kívánja a Franklin Nyomda és Kiadó Kft. állami tulajdonban levő üzletrészeit.

A pályázatok beérkezésének határideje: 1993. április 30.

A beadás helye: HIB Pénzügyi Tanácsadó Kft.

1137 Bp. Pozsonyi út 22.

A pályázatokat magyar vagy angol nyelven, zárt borítékban, ajánlott levél formájában kérjük eljuttatni a fenti címre „Franklin” jellegével ellátva.

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat két üzletét 1993. május 10-én árverésen értékesíti.

Az árverések helye: Pécs, Bajcsy Zs. E. u. 14—18. II. em.

Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 4 százalékának megfelelő bányapénz (látra szóló betétkönyv) letétbe helyezése 1993. május 3-áig a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat pénztárában.

További információt és írásbeli tájékoztatót az értékesítésre kerülő üzletekről a szervezést és az árverést lebonyolító Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalattól kaphatnak (tel: 72/25-955)

A KERSZI Kereskedelmi és Pénzügyi Szervezési Tanácsadó Rt. az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Bajai Elektromos Szolgáltató Kisvállalat (6500 Baja, Jelky tér 1.) átalakulással, jogutódként létrehozott Bajai Elektromos Karbantartó és Kereskedelmi Kft.-ben meglévő állami részesedés értékesítésére

megismételt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlat beérkezésének határideje: 1993. május 5.

Az ajánlat beküldésének helye: KERSZI Kereskedelmi és Pénzügyi Szervezési Tanácsadó Rt

Bp. III., Bécsi út 126—128.

A fenti címen felvilágosítást ad Molnár György üzletág-igazgató (tel: 168-36-96, fax: 168-90-32)

Az Állami Vagyonügynökség meghirdeti az ÉPTEK Kereskedelmi és Szolgáltató Rt. állami tulajdonban levő részvényeit egyfordulós nyilvános pályázat keretében történő értékesítésre.

Az ajánlatok beérkezésének határideje: 1993. május 6. 12 óra.

Az ajánlatok benyújtásának helye: ÁVÜ Iktató

1133 Bp. Pozsonyi út 56.

A pályázatok benyújtásának feltétele az eljárási rendet is tartalmazó részletes ajánlati anyag 20 000 Ft + áfa összegért történő megvásárlása az ÁVÜ Ügyfélszolgálati Irodájában.

A Corvinbank Ipari Fejlesztési Bank Rt. az Állami Vagyonügynökség bizományosaként a Kaloplasztik Műanyag és Gumiipari Kft.-ben fennálló 263 500 000 forint névértékű üzletrészt (95,17 százalék) egész-ként vagy az üzletrész megosztásával értékesíti.

Egyfordulós pályázat útján, értékesítés céljából felkínálja a társaság egészében 96,17 százalékot képviselő üzletrészt.

Az ajánlatok benyújtásának határideje: 1993. március 29-étől 1993. május 7. 14 óra

PARTNERKERESŐ

5093 Polisztirol, fűrészáru, acél

5091 Kiváló venezuelai dinnye

5098 Eladó borgazdaság Argentínában

5085 Magántulajdonú vegyipari üzem

5082 Baseballstílusú sapka

5070 Pingpongütő és gumi-sorozat

5067 Használt ruha

5066 Villamos generátorok eladók

5065 1500 acél kapacitású bárka

5062 Asszuáni gránit az első a világon

5061 Biztonsági készülék, riasztózároló elem

5060 Akrilrost, fésűszalag, fonál

5057 Sárga uszonyú tonhal

5056 Abalone étikagyló

5055 Csúcsminőségű rák

5052 Figyelem, közös piaci kereskedők!

5050 Cukor

5049 Egyszer használatos tálcá hamutartó

5048 Lézer üzembe helyezésére fémekhez stb.

5046 Súlymérő berendezések eladók

5043 Nemvas fémek eladók

5042 IC aljzat export, fűrészáru import

5040 Valutahitelt keresnek

KERESLET

H5090 Másológéptartozékszálító keresnek

5088 Termálpapírt keresnek faxhoz

5087 Faxtartozékokat keresnek

5086 Margarétakereket keresnek írógéphez

5084 Fagyasztott étel

5079 Alginats gyártó technológia

5077 Sürgős! Panasonic klímaberendezés

5075 Nyersanyag: műanyag + műgumi

5074 Személyhívó

5071 Acéldara gránit vágáshoz

5045 Hulladék sín

5041 500 t nagy nyomású polietilén

5039 Fénytvkölzö cikkek keresnek

5034 Videó-audio Oroszországba

5033 Komputer periféria

5013 Fa- és ólomajtót keresnek

A SZKIV Szék- és Faárugyár

igazgatósága értesíti tisztelt részvényeseit, hogy

1993. május 25-én (kedden) 10 órakor

MAGYARORSZÁGON ELŐSZÖR!

A részvényopció a fő forrása az amerikai topmenedzserek
jövedelmének

Drága főnökök

Még a kibontakozó gazdasági fellendülés sem csillapítja azt a vitát, amely több éve egyre hevesebben folyik a nagyvállalatok vezetőinek jövedelméről az Egyesült Államokban. A főnöki sztárgázsik „magasrepülése” felkeltette az amerikai törvényhozók figyelmét is, s a tervek szerint a könyvviteli szabályok módosításával igyekszik majd Washington gátat szabni a vezető menedzserei jövedelmek részvényopciós hányada túlzott növekedésének.

Az elmúlt évtizedben az amerikai cégek felsővezetőinek jövedelme és annak emelkedése többnyire arányban volt a vállalati teljesítménnyel. A „szakadásra” 1989-ben, a gazdasági visszaesés kezdetekor került sor, s az olló azóta is egyre távolul. Lee Iaccoca, a Chrysler első számú vezetője például 1991-ben 3 millió dolláros jövedelemre tett szert, miközben cége 795 millió dolláros veszteséggel zárta az évet.

1990-ben az amerikai menedzserek jövedelmi listáját Steven Ross, a Time Warner szórakoztatási óriáscég azóta elhunyt főnöke vezette 78,2 millió dollárral, 1991-ben pedig a listavezető Anthony O'Reilly, a Heinz élelmiszer-ipari konszern vezérigazgatója volt 75,1 millió dolláros jövedelemmel. A statisztikák tanúsága szerint az elmúlt tíz évben a nagyvállalatok vezetőinek jövedelme megháromszorozódott, miközben az amerikai gyári munkások bére még az inflációval sem tartott lépést.

A jövedelmi statisztikák szerint a Fortune magazinban felsorolt 500 legnagyobb amerikai vállalat csúcspanasz vezetői tavaly összesen több mint 3 milliárd dollár jövedelemre tettek szert. Egy másik kimutatás szerint a nagyobb amerikai cégek első számú vezetőinek átlagos éves

jövedelme 2 millió dollár körül alakul. Az egyre emelkedő vezetői jövedelmek miatt felbőszült érdek-képviselői szervezetek és részvényesek kimutatták, hogy egy amerikai nagyvállalati vezető éves jövedelme 110-szer magasabb, mint az átlagos munkásjövedelem az USA-ban. Ugyanez az arány Japánban 17, Nagy-Britanniában pedig 35. Minden nemzetközi összehasonlítás azt bizonyítja, hogy a fejlett ipari országok vállalatvezetőinek javadalmazása jócskán elmarad az amerikaiakétól — azonos vagy jobb teljesítmény esetén is.

Az USA-ban a vezetői jövedelmek három részből tevődnek össze. Az alapfizetésből, a nyereséghez kötött célprémiumból, valamint az úgynevezett hosszú távú ösztönzőkből. Érdemes megjegyezni, hogy az alapfizetés és a célprémium szinte teljesen összemósódott, s ez utóbbit az amerikai cégfőnökök ma már szinte alapfizetésük részének tekintik.

A közvéleményt mindjobban ingerlő, csillagászati topmenedzserei jövedelmek nagyobbik hányada a harmadik jövedelmi tényezőből, a kedvezményes részvényvásárlási lehetőségből származó bevételekből ered. Az elmúlt években az amerikai vállalati életben szinte mindnapossá vált az a gyakorlat, hogy

az igazgatótanács kedvezményes cégrészvényvásárlást biztosít az elnök-vezérigazgatónak, illetve a felsővezetőség néhány tagjának. A részvényopció lényege, hogy a kedvezményezett vezetők több évre rögzített áron vásárolhatnak részvényeket, sőt sokan belépésükkor ingyenes részvénycsomagot is kapnak.

A kedvezményes részvényvásárlási lehetőség biztosításának az a célja, hogy a vezetőt ösztönözze a minél jobb teljesítményre. Anyagi érdeke is, hogy cége részvényeinek árfolyama, valamint az osztalék minél magasabb legyen. Sok menedzser azonban az olcsón vásárolt vagy prémiumként kapott részvényeket rögvest továbbadta, s így azonnal tekintélyes összegű készpénzhez jutott. Újabbban viszont már korlátozzák a vezetői részvények eladását, így ezek az értékpapírok egy ideig csak papíron jelentenek jövedelemgyarapodást. Tavaly például a Primerica első számú vezetője, Sanford Weill 3,6 millió darab részvényhez jutott 27 dolláros áron részvényenként. A vállalat részvényeinek árfolyama nagy ütemben emelkedett a tőzsdén, így Weill vagyona egy esztendő alatt 70 millió dollárral gyarapodott. Ez az összeg azonban ma csak „papírpénz”, Weill ugyanis egyelőre nem adhatja el részvényeit. Michael Eisner, a

Walt Disney főnöke viszont vezetői részvénycsomagja egy részének értékesítéséből 120 millió dollár bevételre tett szert, emellett 70 millió dollárral gyarapodott „papírpénz” vagyona. Eisner a jó árfolyamon eladott részvényeket néhány éve igen kedvezményes áron vásárolhatta meg.

Az amerikai nagyvállalatok részvényesei újabban mind nagyobb figyelmet fordítanak a vezetői jövedelmek alakulására, különösen abban az esetben, ha a cég teljesítménye tartósan kedvezőtlen. A részvényesek magatartása teljesen érthető, hiszen számukra sem közömbös az árfolyam és az osztalék alakulása. A befektetők újabban kikezdték az úgynevezett „arany ejtőernyő” gyakorlatát is. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a cég felmond vezérigazgatójának, a menedzsert háromévi alapfizetés plusz célprémium végkielégítésben kell részesítenie. Emellett még sok esetben azonnal hozzájuthat a korábban felajánlott kedvezményes árú részvényekhez is.

A cégfőnökök az elmúlt hónapokban sorra adtak számot óriási jövedelmükről a Részvényesek Szövetsége és más fórumok vizsgálóbizottsága előtt. Persze elsősorban azokat hallgatták meg, akiknek jövedelme feltűnően emelkedett, miközben cégük részvényeinek árfolyama tartósan zuhant. A beidézett nagyfőnökök arra hivatkoztak, hogy jövedelmüket az igazgatótanács állapította meg, a magyarázatért tehát elsősorban ezeknél a testületeknél kell kopogtatni. S nem marad el a következő hullám sem: jelenleg az USA-ban számos cégnél a részvényesek vizsgálják az igazgatótanácsok személyi összetételét s az esetleges összefonódásokat.

Állami Vagyonügynökség nyílt tenderei

A privatizációt segítő szándékkal tesszük közzé az Állami Vagyonügynökség nyílt tendereit. További információkat a pályázatokban megjelölt intézményeknél, illetve személyeknél lehet beszerezni.

118-2970). A pályázni kívánók előzetes bejelentkezés után ugyanitt kaphatnak kiegészítő szóbeli tájékoztatást.

Az Állami Vagyonügynökség ezúton értesíti Önöket, hogy a Dorottya Vagyonkezelő és Szolgáltató Kft. 1 501 000 000 forint névértékű üzletrésze 1993 januárjában kiírt pályázat eredménytelenül zárult, mivel egyetlen pályázó ajánlata sem felelt meg a kiírás formai követelményeinek. Ezért az Állami Vagyonügynökség nyílt pályázaton ismét felkínálja értékesítés céljából a Dorottya Kft. teljes üzletrészt. A társaság egyedüli vagyona az úgynevezett „Gerbeaud-ház”.

Az ajánlatokat három példányban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban, „Gerbeaud-ház” felirattal kell eljuttatni 1993. május 11-éig az ÁVÜ Iktatójába (1133 Bp., Pozsonyi út 56.).

A pályázattal kapcsolatban információ beszerezhető az ÁVÜ pályázati irodáján (tel: 269-8600).

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Kristály Vendéglátó Vállalat 1993. május 21-én 11 órakor árverésen értékesíti a 908. sz., Kakukk vendéglő (Mogyósbánya, Felszabadulás u.) bérleti jogát 500 000 forintért, melyből a privatizációs költség 120 000 forint.

Az árverés helye: Tata, Egység u. 13. I. em. 5.

Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 5 százalékának megfelelő bánatpénz letétbe helyezése 1993. május 13-áig a Kristály Vendéglátó Vállalat központi pénztárába (Tatabánya, Széchenyi u. 11.)

Az értékesítésre kerülő üzletről további információt és írásos tájékoztatást ad a szervezést és az árverést lebonyolító Kristály Vendéglátó Vállalatnál Fölk Ottó mb. igazgató (tel: 34/16-133).

útján lehet benyújtani a Dunaholding Rt. székhelyén (1024 Bp., Ady E. u. 19.) „Győri Patyolat” megjelöléssel.

Információs dokumentáció a Dunaholding Rt. Befektetés-előkészítő Igazgatóságán 20 000 Ft + áfa ellenében vehető át. Részletes felvilágosítást Rajos Marianna ad a 115-40-95 telefonszámon.

Az Economix Közgazdász Egyetemi Rt. az Állami Vagyonügynökség megbízásából nyilvános, egyfordulós pályázatot hirdet a Vasi Húsipari Rt. állami tulajdonban levő 71 százalékos részarányt képviselő részvényeinek megvásárlására.

Az ajánlatokat három példányban, zárt, feladó nélküli borítékban, személyesen vagy meghatalmazott útján az eredeti példány megjelölésével kell eljuttatni a megadott címre. A borítékra írják rá: „Vasi Húsipari Privatizáció”.

Az ajánlatok beérkezésének végső határideje: 1993. május 8. 12 óra.

Az ajánlatok beadásának helye: Economix Rt.

1092 Bp., Köztelek u. 8.

További felvilágosítást ad az Economix Rt.-nél dr. Kiss Zoltán és dr. Székely Erzsébet a 117-4647 és a 117-7299 telefonon, fax: 117-7299. Számváltozás esetén: 217-4647, 217-7299

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Vas Megyei Vendéglátó és Szálloda Vállalat 1993. május 17-én árverésen értékesíti öt üzletét.

Az árverés helye: Írottkö Szálló, különterem

Kőszeg, Fő tér 4.

Az árverésre jelentkezés határideje: 1993. május 10. 13 óra

Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 5 százalékának megfelelő összegű bánatpénz (látra szóló betétkönyvben) letétbe helyezése a vállalat központi pénztárába (Szombathely, Fő tér 29.)

Az üzletekről további információt és írásos tájékoztatást az értékesítést bonyolító Vas Megyei Vendéglátó és Szálloda Vállalat központjában Takács Istvántól lehet kérni (tel: 11-272).

Az Állami Vagyonügynökség pályázatot hirdet az ERÓKAR Rt. (1158 Bp., Késmárk u. 18.) állami tulajdoni hányadának megvásárlására.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 10.

A pályázat beadásának helye: ÁVÜ Iktató

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

Az ajánlat benyújtásának feltétele az eljárási rendet is tartalmazó részletes ajánlati anyag 1200 forintért történő megvásárlása az Állami Vagyonügynökség címén.

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Timesco Befektetési és Pénzügyi Tanácsadó Rt. (Bp. V., Bárczy I. u. 3.), valamint a Ganz Műszer Rt. (Bp. XIX., Üllői u. 200.) egyfordulós pályázati eljárás keretében ajánlattételi felhívással fordul potenciális szakmai befektetőkhez a Ganz Műszer Rt. részvényeinek megvásárlására és a társaság vagy-

nának tökémmelést történő egyidejű bővítésére.

A pályázatok benyújtásának határideje: 1993. május 10. 12 óra.

A pályázatok beadásának helye: ÁVÜ Iktató

1133 Bp., Pozsonyi u. 56.

A Deák & Deák Pénzügyi Tanácsadó Kft. az Állami Vagyonügynökséggel az úgynevezett decentralizált privatizáció keretében kötött szerződés alapján, a vagyonügynökség bizományosaként nyílt pályázatot ír ki a Somogy Megyei Beruházási Vállalat (7400 Kaposvár, Németh I. fasor 2.) átalakulása révén 1993. április 30-án létrejövő Beruházási Szolgáltató Kft. állami tulajdonban levő üzletrészeinek részben vagy egészben történő értékesítésére.

Az ajánlat benyújtásával egyidejűleg az ajánlattevőknek a megvásárolni kívánt üzlet rész névértékének 10 százalékát letétbe kell helyezni a D & D-nél, illetve be kell fizetni a D & D által megadott bankszámlaszámra.

A benyújtás határideje: 1993. május 10. 12 óra.

Az ajánlatokat zárt borítékban, a pályázó lnevének aláírásával a Deák & Deák Pénzügyi Tanácsadó Kft. (1056 Bp., Váci utca 70.) címére kell benyújtani.

A pályázat részletes feltételeit a társaság pénzügyi és egyéb gazdasági adatait tartalmazó dokumentáció — 8000 Ft + áfa térítés fejében — átvehető a Deák & Deák Kft.-ben Dróth Józsefnél (T/F: 118-2228,

PARTNERKERESŐ

5345 CMC közvetítő keresnek. Közel-Kelet/USA
5344 100% egyiptomi trikó
5343 486 50/25 rendszer, 838 USD
5342 Könnyű szaúdi nyersolaj
5341 Nemzetközi kereskedelmi útmutató
5338 Gomb és olló Koreából
5337 Halal csirke, marhahalsóság
5336 727-es repülőgép

D1-D2/mazut
5329 Kórházi/orvosi felszerelés, 50% engedmény
5328 E-180 videokazetta
5326 Szerelvények, öntvények rendelésre
5324 BMC: új 386-os notebook, 600 USD
5323 Benson mikrokomputer kiadás
5322 Új 286-os komputer, 260 USD

5319 Fax, viszonteladói ár alatt
5318 Használt kék farmer és denim dzseki
5312 Margarin: 820 USD/t C&F Szentpétervár
5309 Melamin panelok
5308 Emelővillás targonca eladó

KERESLET
H5349 Cement/acél szállítót keresnek

5316 Sürgős! 5000 személyhívó
5310 Erdészeti termékek kiárusítása
5302 Játék/strandcikk /sapka/Spadry cipő/ajándéktárgy
5280 Francia filmek/szalagokat keresnek
5263 Autóalkatrész és -tartozék
5259 Pamutfonal
5258 Bébipléna és -étel
5247 Intimbetét
5243 Külföldi jelentő közvetítőt keresnek
5242 Sürgős! Emlővizsgáló szkennerek

A nyugati működőtőke bizalmat szavazott Kazahsztánnak

A világcégek nem késlekednek

A Szovjetunió felbomlása óta a nyugati működőtőke Oroszország mellett a legnagyobb figyelmet Kazahsztánnak szenteli, mert megítélése szerint az Európa-méretű ország természeti kincseinek közös kiaknázása és értékesítése felgyorsíthatja a tervezett gazdasági reformok végrehajtását. Az East European Investment című amerikai folyóirat adatai szerint nyugati cégek 1992-ben összesen 9,1 milliárd dollár értékű beruházásra vállaltak kötelezettséget, illetve fektettek be Kazahsztánban.

A csaknem 17 millió lakosú közép-ázsiai ország energiahordozókban és alapanyagokban a világ egyik leggazdagabb térsége. A jelentős mennyiségű kőolaj és földgáz mellett számottevő arany-, ezüst-, króm-, ólom- és vasérc-kincessel rendelkezik. 1991-ben 130 millió tonna szenet bányásztak, ez a volt Szovjetunió széntermelésének egyharmadával volt egyenlő. Viszonylag fejlett mezőgazdaságát jól jellemzi, hogy tavaly az ország mintegy 10 millió tonna gabonát exportált.

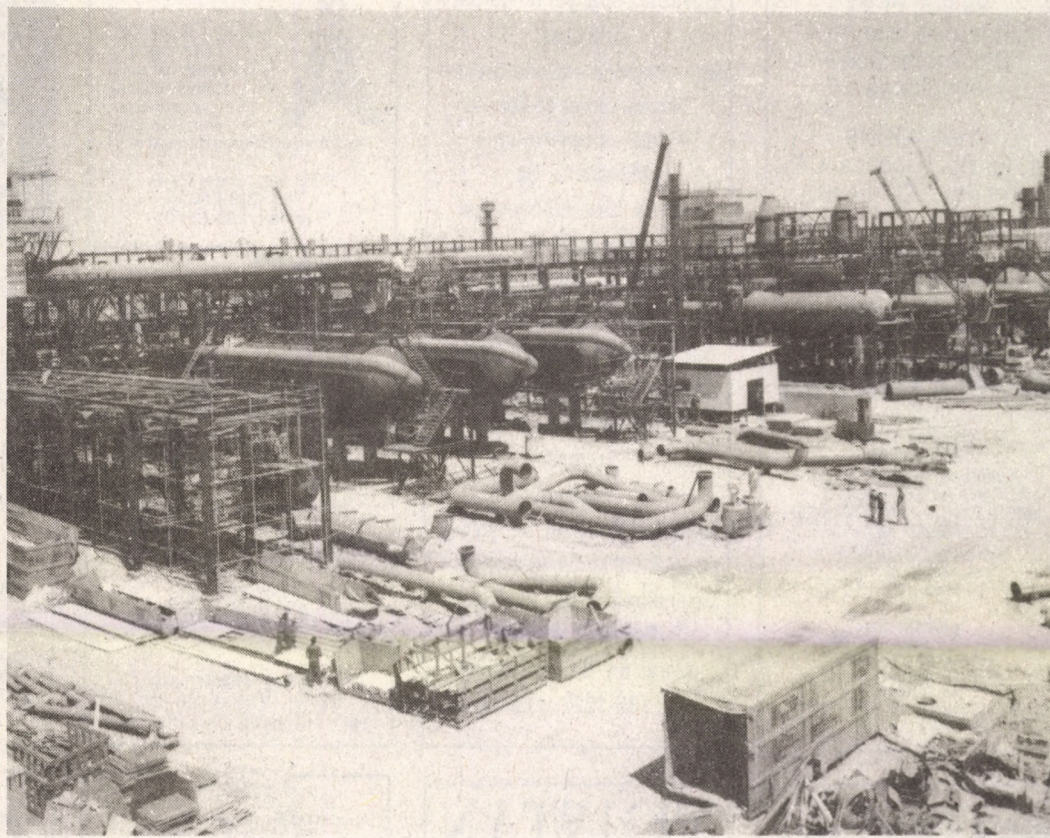
A nyugati kőolaj- és földgázcégek valóságos kincsebányát látnak Kazahsztánban, amely nem rendelkezik elegendő anyagi erőforrással és technikával az energiahordozók hasznosításához. Természetesen a nyugati vállalatok nem szentimentálisak, nagy ívű együttműködési javaslatok és befektetési szándékuk mögött nem titkoltan a kiemelkedő profit reménye húzódik meg. Április első napjaiban az Egyesült Államok negyedik legnagyobb olajcégének, a Chevronnak az elnöke és Nazarbajev kazah elnök aláírta a Tengizchevroil nevű vegyesvállalat megalapításáról szóló megállapodást. A tengizi olajmező — amelyet 1991-ben nyitottak meg a Kaszpi-tenger északkeleti partvidékén — készleteit 25 milliárd hordóra becsülik (egy hordó mintegy 159 literrel egyenlő), ebből az előzetes felmérések szerint 6–9 milliárd kinyerhető. Szakértők véleménye szerint a tengizi olajkészlet nagysága vetekszik Szaúd-Arábiáéval. Jelenleg napi 65 ezer hordó kőolajat hoznak felszínre a térségben.

Az új vegyesvállalat 40 évre alakult, s az amerikaiak ebben az időszakban összesen 20 milliárd dollárt akarnak a vállalkozásba befektetni. Ebből 1,5 milliárd dollárt a következő három esztendőben. A

tervek szerint a kitermelés 2010-re eléri majd a napi 700 ezer hordót. A megállapodás értelmében a kőolajeladásból befolyó haszonból a kazahok 80, az amerikai cég pedig 20 százalékban részesedik.

Aláírás előtt áll egy másik meg szerződés is: a British Gas és az Agip a karacsaganaki földgázmező feltárására vállalkozik. A hosszú távra tervezett együttműködés első évtizedében a brit és az olasz vállalat összesen hatmilliárd dollár beruházást szándékozik végrehajtani. A földgázmező kincsét mintegy 2000 milliárd köbméterre teszik, s a földgázzal a jelenlegi ismeretek szerint 2 milliárd hordó kőolaj és -koncentrátum is párosul. Kazahsztán kormánya előrehaladott tárgyalásokat folytat az alma-atai cigarettagyár „újraélesztéséről”, valamint az ország dohányiparának fejlesztéséről. A mintegy 100 millió dolláros beruházás elnyeréséért a legnagyobb világcégek, a Philip Morris, az RJR Nabisco és a British-American Tobacco áll versenyben. Mindhárom projekt megvalósítása együtt jár majd az ország infrastruktúrájának jelentős fejlesztésével és korszerűsítésével.

A nyugati óriáscégek a hosszú távú előnyök és a profit érdekében stratégiai döntésnek tekintik együttműködésüket az érintett kazahsztáni iparágakkal. Nagy összegű beruházást hajtanak végre a jelenben a saját jövőjük érdekében annak ellenére, hogy az investíciók megtérülése hosszú időt vesz igénybe. A tőkeeros nagyvállalatok stratégiája azonban több évtizedre tekint előre, s terveik végrehajtásában nem befolyásolja őket, hogy Kazahsztán jelenlegi gazdasági helyzete nem kedvező, bár lényegesen jobb, mint Oroszorszáé. Az egyes iparágak vezető nyugati cégei nem engedhetik meg maguknak a kivárást, megfelelő

Szakértők véleménye szerint a tengizi olajkészlet nagysága vetekszik Szaúd-Arábiáéval

biztosítókkal körülbástyázott szerződéseik már a globalizálódás jegyében születtek.

A nemzeti jövedelem Kazahsztánban 1991-ben 10, tavaly 14 százalékkal csökkent. A 2500 százalékos (!) infláció közepette a reálbérek 20-30 százalékkal csökkentek. Jelenleg a pénzromlás mértéke havi 25-35 százalék, amely döntő mértékben az orosz hiperinfláció begyűrűződésének az „eredménye”. Miután Kazahsztán jelentős mennyiségű árut importál Oroszországból, az ottani áremelkedések nem hagyják érintetlenül a kazah gazdaságot sem. Előrejelzések szerint idén a költségvetési deficit eléri a bruttó hazai termék (GDP) 8 százalékát, s ezt a magas arányt a külföldi bankárok és a nemzetközi pénzügyi intézmények már aggasztónak találják. A költségvetési hiányban nem kis szerepet játszik Nazarbajev elnök „válságellenes” programja, amelynek keretében az állami vállalatok továbbra is központi támogatásban részesülnek, s

egyelőre késik a gazdaságtalanul termelő gyárak, üzemek átszervezése, bezárása is. A lakosságot a költségvetés terhére viszonylag biztonságos szociális háló védi, a munkanélküliek száma pedig mindössze 80 ezer. Kazahsztán a piacgazdaság felé vezető úton csak a kezdeti lépéseket tette meg, legalábbis a költségvetési hiány összetétele alapján.

Tízennyolc hónapos tárgyalások után a Nemzetközi Valutaalap késznek mutatkozik 700 millió dolláros kölcsön folyósítására. Azt tanácsolja, hogy az ország mielőbb lépjen ki a rubelövezetből, és teremtsen meg saját valutáját. Véleménye szerint csekély esély van arra, hogy Moszkva úrrá tud lenni belátható időn belül az infláción, s így a rubelövezet országai mind kevésbé képesek ellenőrzés alatt tartani saját gazdaságukat. Bár Kazahsztán egyetért az IMF ajánlásával, a saját valuta létrehozása még várat magára. Alma-Ata szerint ehhez túl alacsonyok az ország devizatarta-

lékai, s nem biztos, hogy az új nemzeti valuta erősebb lenne a rubelnél. Jandosov gazdasági miniszterhelyettes szerint a nemzeti valuta létrehozására a következő 4-6 hónapban bizonyosan nem kerül majd sor.

A nyugati befektetők számára a több tízmilliárd dollár értékű energia- és nyersanyagkincs előbb hozzáférhető, mint ahogy Kazahsztán gazdasága talpra áll. A gazdasági nehézségek ellenére a nyugati működőtőke bizalmat szavazott az országnak, mindenekelőtt az energiahordozókat kitermelő iparnak. A feldolgozóipari beruházások, az árutermelést szolgáló vegyesvállalatok és a zöldmezős beruházások alapítása egyelőre még várat magára. Nyugati szakemberek óvatosságot tanúsítanak a gazdaságban és annak intézményi rendszerében.

Viva Tours

MALAYSIA

Penang-szigete
99 900 Ft-ért
Singapore, Bangkok
Bali kombinációs
lehetőséggel

VIVA TOURS
1126 Bp., Ugocsa 4/A
Tel./fax: 202-2499.

**ELŐSZÖR
A KELETI-
KÁRPÁTOKBAN**

A „TROJKA” UTAZÁSI
IRODÁVAL
Kellemes meglepetések.
TECSŐ—VÍSK—HUSZT—
SZEKLENCE—TATÁRHÁGÓ,
KÖRÖSMEZŐ, SOBÁNYA.
Részvételi díj: 6900 Ft.
Indulási időpontok:
V. 19—23., VI. 16—20.

Jelentkezés:
Bp. XI., Fehérvári út 26.
Tel.: 06-60-12-569. Bp.
XI., Kosztolányi D. tér 10.
Tel.: 166-8777.
Bp. VIII., József krt. 45. Tel.: 113-0464.
Bp. XII., Márvány u. 19. Tel.: 115-8253.

**REPÜLŐVEL
A NYÁRBA**

CIPRUS

Larnaca, Ayia Napa
májustól októberig min-
den héten.

ÚJDONSÁG!

**TÖRÖK
RIVIERA**

Kusadasi, Antalya
júniustól szeptemberig
minden héten.

SZICÍLIA

júniustól szeptemberig
minden héten.

TRISTAN Utazási Iroda
1082 Bp., 32-esek tere 2.
Telefon: 133-8970
9400 Sopron, Új u. 5.
Telefon: 99/38-668

CONTINENTAL

15 NAPOS EURÓPAI KÖRÚT
Egyhetes spanyol tengerparti
üdüléssel

Bp.—Velece—Monte Carlo—
Nizza—Lloret de Mar—
Párizs—Strasbourg—
München—Bp.

utazás: luxusautóbuszal
részvételi díj:

29 900 Ft—44 900 Ft/fő

További ajánlataink:

Szicília, Görögország, Ciprus,
Olaszország, Spanyolország,
Izrael, Kréta, Rodosz,
Tunézia,
Mallorca

repülővel, busszal, egyénileg,
rendkívül kedvező áron.
Jelentkezés: 1027 Budapest,
Frankel Leó út 3.

(Margit krt. Bem tér között)
tel.: 135-1527, 115-0541

**HA PÁRIZS AKKOR
PÁRIZSTOURS**

5 nap 13 900 Ft,
6 nap 15 900 Ft,
6 nap 19 900 Ft,
7 nap 24 900 Ft,
8 nap 28 900 Ft.

Euro Disney-vel,
Loire-menti
kastélyokkal is.
Luxusbusszal,
vacsorával,
Repülő utak,
egyéni szállásfoglalással is.

1061 Bp., Jókai tér 7.
Tel.: 269-2500
Tel./fax: 269-2510.

Favorit TOURS

**EGY ÁLOM
MEGVALÓSUL!**
EXKLUZÍV HAJÓUTAK —
luxus kiszolgálás, egzotikus
kirándulások. Egyiptom—
Izrael, Görög-, Olasz-,
Spanyolország, fjordok,
Spitzbergák.

Kedvezményes utak, nagy
választék:
Favoritours
Bp. XII., Beck Ö. F. u. 5.
Tel.: 118-8795, 202-2017,
202-2046

OTP-PENTA TOURS
Bp. V., Váci u. 19—21.
Tel.: 118-8840, Fax: 138-2447

DEL-SKANDINAVIA

1053 Bp., Kecskeméti u. 8.
Tel.: 118-7549, 266-1518.

REPÜLŐVEL

MADEIRA jún. 21-től hetente
48 590 Ft-tól/fő

ANGLIA—SKÓCIA aug. 11—23.
félpanzió 97 000 Ft-tól/fő

WALES jún. 3—14. félpanzió
86 900 Ft-tól/fő

DÁNIA—SVÉDORSZÁG—NORVÉGIA
júl. 14—26. félpanzió, 213 520 Ft-tól/fő
EGYÉNILEG VAGY AUTÓBUSZSAL
SPANYOLORSZÁG—LLORET DE MAR
félp. 8 nap, 14 490 Ft-tól/fő

SPANYOLORSZÁG—TOSSA DE MAR
reggeli 8 nap, 9090 Ft-tól/fő
KRK-SZIGET 8 nap, félpanzió,
10 340 Ft-tól/fő.

KEDVEZMÉNYES REPÜLŐJEGYEKRŐL
ÉRDEKLŐDJON IRODÁNKBAN.

**SZLOVÉN
TENGERPARTI
ÜDÜLÉS PIRAN**

Hotel Piran
közvetlen tengerparti
szállodában
1 hét reggelivel vagy
félpanzióval
12 730 Ft/főtől

OMEGA B.T.T. Kft.

1073 Bp., Erzsébet krt. 21. az udvarban!
138-5412
OIH-43/1992 BKIK tagja!

GARANCIÁT AKAR?

KERESSE EZZEL AZ EMBLÉMAVAL JELELT IRODÁKAT!

BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA
IDEGENFORGALMI TAGOZAT

UTASVÁRÓ
utazási irodák napi ajánlatai

embléma, cím, telefon

**MÁJUSBAN
SZÉP A NYÁR!**

Üdüljön az Adrián!
1 hét apartmanban
egyéni 1 500 Ft/fő
autóbuszal
7900—8700 Ft/fő

Amíg a készlet tart!

**KÉT IRODA
— KÉT AJÁNLAT**

**Folytatjuk a '92
év nagy sikerét.**

Az arab világ új varázscával
találkozhat TUNÉZIÁBAN!
1 hét üdülés repülővel már
32 000 Ft-tól!

A '93 év különleges ajánlata
a TÖRÖK RIVIERA!

Egy hét üdülés repülővel
már 26 800 Ft-tól!
Nyugat-Európa
legkeresettebb úticélja
elsőként Magyarországon.

Az Omnibusz Utazási Irodától
Bp. V., Erzsébet tér,
autóbusz-állomás,
tel.: 117-2300, 117-2369
Bp. VIII., Blaha L. tér 1—3.
tel.: 138-4867
Miskolc, tel.: (46) 327-635,
Cegléd, tel.: (53) 11-672
a Pannónia Tourist Service-től
Bp. VII., Rákóczi út 9. Tel.:
138-4225
Bp. V., Kígyó utca 4—6. Tel.:
118-3910.

CIPRUS

Repülő, apartman,
biztosítás,
csoporthoz
1 hét 37 225 Ft/főtől
Fakultatív: IZRAEL
és EGYIPTOM
luxus hajóút

APHRO-IDÉE Tours:

Bp. V., Ferenczy I. u. 24. Tel.: 118-4354
Tel./üzenet: 178-9150.
OIH eng. szám: R-0303/1992.

**KÜLFÖLDI
NYELVTANFOLYAMOK**

angol, német, francia, olasz, spanyol, japán, ...

egyéni és csoportos, kezdő és haladó,
szülői és szülői, általános és szakmai, stb.

az Ön igénye szerint!

Panda Travel

1042 Bp. István út 17-19. Tel./Fax: 169-0788
BKIK-OIH Eng.: R-0098-92

Lemaradtak a termelékenységben Fordulóponton a Volkswagen

Jelentős átszervezésre és karcsúsításra készül Európa első számú gépjárműgyártója, a Volkswagen. Az „önáramvonalasításhadműveletet” Ferdinand Piech vezényli, aki január elseje óta a cég vezérigazgatója. Piech — aki új termelési és értékesítési kultúrát kíván meghonosítani a vállalatbirodalomnál — korábban az Audi élén állt, s „mellesleg” annak a Ferdinand Porschénak az unokája, aki a legendás bogárhátú VW tervezője volt.

Az új vezérigazgató legfontosabb célja a termelési költségek csökkentése, valamint a versenyképesség fokozása a támadó japán autópárral szemben. Tavaly a Volkswagen és külföldi érdekltségei (a spanyol SEAT és a cseh Skoda) összesen 3,5 millió gépjárművet gyártottak, s ebből 1,5 millió Németországban talált gazdára. A cégnek 1992-ben sikerült vezető helyét megerősítenie az európai autópiacon, ahol részesedése 17,5 százalékos volt. (A második helyen a General Motors Europe — Opel, Vauxhall — állt 12,6 százalékos piaci részaránnyal.) A statisztikák tanúsága szerint azonban nincsen minden teljesen rendben a VW háza táján.

A Tavalyi esztendőt a wolfsburgi cég mintegy 100 milliárd dolláros nyereséggel zárta, 1991-ben viszont a profit még meghaladta a 600 milliót. Nem kis meglepetést okozott a szakmában, hogy 1993 első negyedévé a VW — nem végleges adatok szerint — 610 milliárd dollár veszteséggel zárta, s az előrejelzések szerint az idei év végén sem csökken a vállalat deficit 400 millió dollár alá.

A kedvezőtlen helyzet kialakulásában fontos szerepet játszott az a körülmény, hogy tavaly Németországban 20 százalékkal esett vissza az autók iránti kereslet. A piackutató intézetek elemzése szerint a VW

odahaza a következő három esztendőben jó esetben évi 1,3 millió gépkocsi értékesítésével számolhat. A keresletcsökkenés egyik fő oka a magas ár, amely viszont a tarthatatlanul magas termelési költségek „eredménye”. Egy-egy VW-kocsi önköltsége mintegy ezer dollárral magasabb az azonos kategóriájú japán autókénál. Ez egyrészt az igen magas órabéreknek, másrészt pedig a cég „túlnpesedésének” tudható be. Szerény becslések szerint csak a nagyvállalat német üzemeiben 50 ezer a felesleges dolgozók száma. Míg az Opelnál egy foglalkoztatottra évi 476, a német Fordnál pedig 466 ezer márka eladás jut, a VW-nél ez az érték nem haladja meg az évi 286 ezer márkát. Sokatmondó adat az is, hogy a japán gépkocsigyárak termelési költségei 30 százalékkal alacsonyabbak a németénél.

A VW a következő években szeretné megőrizni vezető helyét az európai piacon. Nagy veszélyt jelentenek számára a Nagy-Britanniában és a kontinensen sorra nyíló japán autógyárak, az úgynevezett transzplantált vállalatok. A szigetország vezető autógyárainak európai leánycégei az ezredfordulón már évi 2 millió kocsit gyártanak majd, elsősorban az európai piac számára. Ebből a mennyiségből mintegy 750 ezer kocsi azokra az európai

piacokra kerül majd, ahol nem túl erősek a német autógyárak pozíciói.

Nem túl rózsásak a Volkswagen kilátásai az Egyesült Államokban sem, ahol piaci részesedése már 1 százalék alá csökkent. Hosszabb távon az erős márka akadály lehet az export dinamikus bővítésének, mégpedig olyan időszakban, amikor a német autókereslet csökken. Ebben a helyzetben a vezérigazgatónak és a cégvezetésnek nem maradt más választása, mint a drasztikus beavatkozás. Szakértők véleménye szerint a VW áramvonalasítása nem lesz fájdalommentes, de időben látta hozzá, még semmi nincs veszve.

A költségek csökkentése és a versenyképesség fokozása érdekében a következő két esztendőben a VW német gyártóiból csaknem 13 ezer dolgozót bocsátanak el, s a jövő év végére a cég németországi létszáma nem haladja meg a 106 ezret. Elbocsátásokra kerül sor

harmaddal csökkenti az 1993-ra tervezett beruházásokat, amelyek értéke idén 3,7 milliárd dollár lesz. (Érdemes megjegyezni, hogy a korábban a VW 1993 és 1998 között évi 5,6 milliárd dollárt szándékozott beruházásra fordítani.) Elhalasztják a 3 milliárd dolláros beruházással korszerűsített zwickau gyár kapacitásának bővítését is. A tavalyi tervek szerint a zwickau autógyár további beruházásokban részesült volna, s termelése ennek eredményeként négyszeresére bővült volna. A tervet ugyan nem „ejtették”, de megvalósításra a közeli jövőben nem kerül sor.

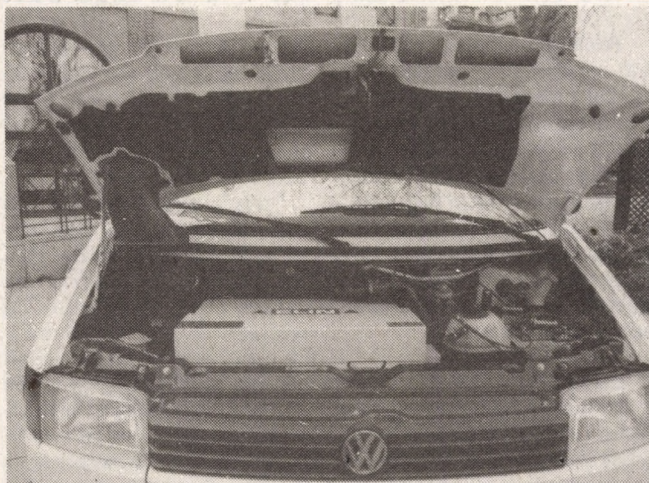
Gyökeres változás várható a VW-nél a termelészervezésben is. Jelenleg a kocsik alkatrészeinek és részegységeinek 40 százalékát maguk a VW-üzemek állítják elő. A japán autógyáraknál ez az arány mindössze 20 százalékos, ők elsősorban a beszállítókra támaszkodnak. Piech és csapata a jövőben a jelenleginél lénye-

rint erre a csökkentésre a beszállítók hajlanak, hiszen nem kis megrendelések elnyeréséről vagy elvesztéséről van szó.

Tavaly a Volkswagen bevétele 51 milliárd dollár colt, az idei évre 48 milliárdos forgalmat várnak. Ez a csökkenés a jelenlegi helyzetben nem tragikus, ugyanis az a furcsa helyzet állott elő, hogy minél több kocsit ad el a cég, annál nagyobbak a veszteségei! Az új vezetés reméli, hogy a „vérátömlesztés” után a termelés bővülése a nyereség emelkedésével fog együttjárni, s a piaci pozíciók további erősítése nem lesz egyenlő a veszteségelhalmozással.

Az átalakuló Volkswagennek a stagnáló autópiacon mind több új modellel kell megküzdenie. A nyugat-európai, a japán és az amerikai autógyárak ontják az új típusokat a piaci részesedési háború jegyében. Különösen a középkategóriájú autók mezőnyében nagy a verseny: a Ford Mondeója, valamint a Honda Európában gyártott Accordja elsősorban a Passat piaci babérait törekszik.

A takarékoság és az erőkoncentráció igénye miatt a VW januárban „kiszállt” a SwatchMobil programból, amelynek keretében a svájci óragyártóval közösen fejlesztett volna ki egy úgynevezett divatautót, egy komoly „játékszer”. Ez a visszavonulás is jelzi, hogy a következő években a VW nem az extravagáns termékekre, hanem saját maga megerősítésére kívánja anyagi és szellemi erőforrásait összpontosítani. A fordulóponthoz érkezett Volkswagennek a szakértő véleménye szerint még minden esélye megvan arra, hogy sikeresen válaszoljon az új kihívásokra.

Elektromos autóval is kísérleteznek

FOTÓ: MÜLLER JUDIT

a SEAT-nál és a Skodánál is, s a létszámcsökkentések eredményeként a VW bérköltségei várhatóan évi 1,1 milliárd dollárral mérséklődnek.

Piech vezérigazgató még januárban bejelentette, hogy egy-

gesen több beszállítóval kíván dolgozni. Végso soron ez is a termelési költségek csökkenésével jár majd, a beszállítóktól ugyanis a VW a nagy megrendelések fejében 5 százalékos ármérséklést kér. S a jelek sze-

A királynő báránya

Mit eszik majd az angol királynő? — főhet most a protokollfőnök feje. II. Erzsébet ugyanis szeretné magával hozni kedvenc bárányságát.

Ez itt a bökkenő. Mert ugye: ha a magyar bárányság nem mehetnek az EK-ba, akkor milyen alapon jöhetnek az angol bárányságok?

Mi itt a teendő? Lehetnének méltányosak Erzsébettel. Hmm. Rázós ügy. Saját tilalmunkat csak nem szegjük meg.

De mégsem lehet megtenni egy királynővel, hogy nélkülözze kedvenc ételét. Diplomáciai bonyodalom is lehetne belőle.

És mi lenne, ha magyar báránnyal kínálánánk?

• N. I.

Nem volt ötös a lottón

A múlt heti lottósorsolás nyerőszámai a következők: 36, 42, 85, 89, 90.

AustriaLotto

Az AustriaLotto 17. játékhétén a lottószámok: 7, 10, 13, 26, 28, 36, a pótszám 02, a dzsóker szám 095316.

Ügetőeredmények

1. Szerecsendió (12), Tékozló (5) — Tornász (3) — 52, 19, 29, 38 — Bef.: 453, 448 — Hármás bef.: 21.447

2. Szenátor L (1), Tánctal (6), Szidalma-zó (3) — 16, 14, 14, 16 — Bef.: 40, 29 — Hármásbef.: 242

3. Julia Rodney (6) — Joker (2) — Sage (7) — 19, 13, 13, 22 — Bef.: 30, 81 — Hármás bef.: 257

4. Példás (2) — Csumak (11) — Siller (5) — 51, 18, 21, 21 — Bef.: 88, 104 — Hármás bef.: 1639

5. Oké (1) — First Dust (6) — Rikkancs (7) — 183, 30, 12, 19 — Bef.: 281, 648 — Hármás bef.: 6547

6. Nyápic (5) — Sportlady (7) — Préda (10) — 62, 14, 14, 14 — Bef.: 168, 319 — Hármás bef.: 1018

7. Pálca (9) — Ritual (5) — Névadó (7) — 69, 15, 11, 13 — Bef.: 121, 663 — Hármás bef.: 5.551

8. First Dust (6) — Rikkancs (7) — Rothschild Höjgard (9) — 20, 10, 10, 12 — Bef.: 26, 66 — Hármás bef.: 169

9. Sprinter (2) — Tanti (4) — Nyargalj! (12) — 19, 18, 69, 29 — Bef.: 154, 93 — Hármás bef.: 5099

10. Oktató (10) — Platina (12) — Pagoda (7) — 29, 66, 29, 15 — Bef.: 1130, 979 — Hármás bef.: 33.846

11. Sramli (1) — Val (9) — Razia Hanover (6) — 18, 17, 12, 38 — Bef.: 39, 57 — Hármás bef.: 307

Galopperedmények

1. Rutger Lyra (5) — Kéjné (8) — Csokonya (7) — 12, 10, 11, 10 — Bef.: 32, 25 — Hármás bef.: 238

2. Kártyás (3) — Pravissima (8) — Bozzi Úr (5) — 10, 16, 44, 18 — Bef.: 106, 37 — Hármás bef.: 2324

3. Slender Queen (7) — Orosháza (1) —

A Kurír új társasági melléklete: Frakk

Ma jelenik meg a Frakk. Som Lajos és Cini a vidámparki sajtótájékoztatón FOTÓ: ISZA FERENC

• B. E.

Frakk címmel új melléklettel jelentkezik mátol a Kurír. A lap munkatársai az elmúlt hét társasági eseményeiből válogatnak, megörökítenek minden rangos premicrt, megnyitót, esküvőt, keresztelőt, temetést. A hangversenyeken az első sorok és a páholy nézőire, a büfében az ingyenecikre kíváncsiak. Ugyanúgy ott lesznek minden fontos eseményen, mint ahogy mi is ott voltunk csütörtökön este a Vidámparkban, ahol Szücs Gábor főszerkesztő bemutatta az új mellékletet az újságíróknak. A bejáratnál csinos hölgyek frakkos pingvineket és léggömböket osztogattak a vendégeknek, a játéktérrel előtti felállított színpadnál pezsgővel kínáltak mindenkit. Kiabálj, ha valami fáj! énekelte a Pa-Dö-Dö. A Ristorante da Bello olasz specialitásaival, tengeri halakkal, salátákkal, süteményekkel vendéglát meg minket. A Vidámpark esti játékaik közül a legnagyobb sikere a dodzsemnek volt. A jelenlévők — valószínűleg — még életükben nem dodzsemeztek és „karamboloztak” annyit, mint az elmúlt csütörtök este. Ha érdeklí Önöket, hogy ki ült Benkő László mellett a villanyautóban, hogyan vezették Szegő András, kivel beszélgetett Zalatnay Cini, hogyan ülte meg a lovat Falusi Mariann, mit vacsorázott Farkas Péter, lapozzák fel a hétfőn megjelenő Frakkot.

A csernobili sugárzás áldozata a 38 éves sofőr?

Két és fél millió forint kártérítésért perel a gyermek

Példátlan munkügyi pert indított a Volán Tefu Vállalaton keresztül a magyar állam ellen a tizenkét éves Szabadszállási Orsolya, a tavaly tavasszal elhunyt kamionsofőr, Szabadszállási Kálmán leánya. A per során azt fogják vizsgálni, okozhatta-e a 38 éves férfi halálát a csernobili atomerőmű katasztrófáját követő hetekben tett kijevi fuvar, illetve az akkor szerzett sugárfertőzés.

Szabadszállási 1986-ban, a csernobili robbanás után két hónappal a Volán Tefu Vállalat gépkocsivezetőjeként utazott Kijevbe. A feleség em-

lékezete szerint a férfi az utazás előtt ígéretet kapott arra, hogy ellátják védőoltással, gyógyszerekkel, illetve védőfelszereléssel. Az indulása előtti napon azonban közölték vele, hogy óvintézkedésre nincs szükség.

Szabadszállási a fuvar után öt évig panaszmentes volt, 1991 szeptemberében azonban belázasodott, légzési nehézségek jelentkeztek nála, kórházba került, ahonnan látszólag gyógyultán távozott. 1992 februárjában nyelési nehézséggel került ismét kórházba. Megállapították, a nyelési zavarokat a nyelőső nyálkahártyájának gombás eredetű gyulladása okozta. (A Kijev környéki lakosság egyik

tipikus megbetegedési tünete.) A mellkasröntgen során friss, tbc-nek tűnő beszűrődést találtak. Március 28-án a veseműködés leállt, majd néhány órával később a beteg meghalt.

A történethez tartozik, hogy Szabadszállási még a kórházban feküdt, amikor munkatársa, K. István — akivel azonos időben járt Kijevben — hasonló lefolyású betegségben meghalt. A családapa ezt követően adta át feleségének a nála lévő zárójelentéseket, kérve őt, ha bekövetkezne a legrosszabb, derítse ki, miért kellett ilyen fiatalon meghalnia.

Az özvegy kérésére 1992. április 8-án a Pesti Központi Kerületi Bír-

ság előzetes bizonyítást rendelt el. Verzár Rezső, a SOTE Igazságügyi Orvostani Intézetének adjunktusa a bírósághoz eljuttatott összefoglaló szakértői jelentésében leírja többek között a kórbonctani és kórszövettani vizsgálat alapján megállapítható, hogy Szabadszállási Kálmán halálát az 1986-os csernobili reaktorbaeset követő sugárkárosodás miatti, késői hatásként kialakult autoimmun-betegség, illetve az ennek következményeként fellépő súlyos szervkárosodások és befolyásolhatatlan keringési elégtelenség okozták.

• T. M.

Meleg május sok napsütéssel

eltérő értékeket is észleltek már. 1919-ben csak 11,3 fok volt, ami 4,3 fokkal maradt el a sokévi átlagtól. 1958-ban viszont 19,2 fok volt a havi középhőmérséklet, ez 3,5 fokkal volt magasabb az ilyenkor szokásosnál.

Vékonyodik az ózonréteg — ne napozzunk

MTI

Az ózonréteg Európa felett is tapasztalható elvékonyodása követke-

Négy nyugati légitársaság előremenekül

Eurofúzió földön és levegőben

A tartósan kedvezőtlen konjunkció miatt a világ légitársaságainak nagy része a túlélés érdekében önként vagy kényszerből „házastársat” keres. Az iparágban mind nagyobb a koncentráció, az Egyesült Államokban a légivállalatok száma viszonylag rövid idő alatt tizedére csökkent. Az összeolvadási, felvásárlási kényszerláz elérte Nyugat-Európát is, ahol a kontinens történetének legnagyobb méretű „légiházassága” van kialakulóban.

Az elmúlt három esztendőben csak az amerikai légitársaságok összesen 10 milliárd dollár veszteséget voltak kénytelenek elkönyvelni az emelkedő működési költségek és a rossz üzletmenet miatt. Egymást követték a csődök, a felszámolások, a felvásárlások és a fúziók az iparágban, amelynek támogatására a Clinton-adminisztráció korlátozni kívánja a külföldi légitársaságok tulajdonszerzését a hazai cégekben. A kormány adókedvezmények és hitelgaranciák nyújtásával fogja támogatni a légiipar veszteséges vállalatait. A British Airways például 750 millió dolláros beruházással jelentősebb tulajdonrészt akart szerezni a USAirben, de a tervezett tulajdonszerzés-korlátozási intézkedések miatt részvényvásárlási szándékát 300 millió dollárra csökkentette. Még az amerikai versenytársaknál is nehezebb helyzetben van a nyugat-európai légitársaságok többsége. A nyugat-európai légitoplista első számú cége, a British Airways például felvásárolta a Dan Airt, s tulajdonába került egy francia és egy német belföldi légitársaság is. Együttműködési megállapodást kötött a közelmúltban az ugyancsak erős Air France és a Lufthansa, a francia légitársaság emellett bekebelezte a belga Sabena egy részét is. Nem kis mértékben gyarapítja a közös piaci tagországok légitársaságainak gondjait, hogy idén januárban megkezdődött a „nyitott egek” politikájának, vagyis a piacnak a fokozatos megvalósítása, illetve megnyitása. Néhány éven belül Nyugat-Európában a légiiparban is megszűnnek a piaci korlátozá-

sok, szabad lesz a verseny: egy angol légitársaság például minden korlátozás nélkül szállíthat majd 1996-tól utasokat Párizs és Madrid között, ez az útvonal már nem lesz a francia és a spanyol légitársaságok monopóliuma. A nyugat-európai égbolt fokozatos megnyitása különösen kedvezőtlenül érinti a kisebb légitársaságokat. Már 1990-ben a skandináv SAS, a svájci Swissair és az osztrák Austrian Airlines megalakította az Európai Minőségi Szövetség nevű társaságot, amelynek feladata a légitarifák, a menetrendek és a marketingmunka összehangolása. Három évvel ezelőtt még a holland KLM csatlakozásáról is szó volt; a laza szövetségbe azonban a KLM nem lépett be, mert akkor inkább a British Airways-szel szeretett volna szorosabb együttműködést kiépíteni. A londoni légivállalat azonban inkább amerikai társat, a USAirt választotta. A brit fiaskó után a KLM „megtért”, de ma már a négy légitársaság között nem a Minőségi Szövetség kibővítéséről és elmélyítéséről, hanem a fúzióról folynak tárgyalások. A tervek szerint 1997. január 1-jén egy vállalattá olvad össze az SAS, a Swissair, a KLM és az Austrian Airlines. Már a jövő esztendő elejétől közös lesz a négy cég helyfoglalási és műszaki karbantartási rendszere, számítógépes hálózata, valamint vállalatvezetése. Hírek szerint az új légitársaság neve Euroair vagy Euro-Airline lesz, de az új név megjelenésére ugyanúgy több évet kell még várni, int a közös márkajelre, az útvonalhálózatok egyesítésére és a repülőgépek átfestésére. Kiszivárgott információk szerint a fúzió előkészítésén és a négy légitársaság átszervezésén több száz légiszakember és pénzügyi tanácsadó munkálkodik.

1991-es adatok szerint a SAS 131, a KLM 99, a Swissair 60, az osztrák légitársaság pedig 22 repülőgépből álló flottával rendelkezett. Míg az Austrian éves bevételé 0,8 milliárd dollár volt, a többi „házastárs” mindegyike 4 milliárd dollár körüli forgalmat bonyolított le. Az SAS 127,5, az Austrian pedig 3,2 milliárd dollár adózás előtti veszteséggel zárta

az évet, a KLM 41,5, a Swissair pedig 70 millió dolláros nyereséget ért el. A négy házasulandó légitársaság mintegy 70 ezer főt foglalkoztat, közülük az Austrian dolgozóinak a száma a legalacsonyabb, mindössze négyezer.

A négy légitársaság összeolvadása azért vesz több évet igénybe, mert számos, elsősorban nem műszaki jellegű probléma vár megoldásra, illetve tisztázásra. Az érintett országok közül csak Hollandia tagja az Európai Közösségnek, a fúzió tehát átlépi a Közös Piac határait. A cégek egyesülését jóvá kell majd hagyaniuk az érintett országok kormányainak is, hiszen mind a négy légitársaság részben állami tulajdonú. Bonyolítja az ügyet, hogy az SAS részvényeinek 50 százaléka a svéd, a dán és a norvég állam tulajdona. Meg kell majd egyezni a szakszervezetekkel is, hiszen a fúzió révén több tízezer — előzetes számítások szerint 25 ezer — dolgozó válik feleslegessé. Kétségtelen azonban, hogy a fúzió jelentős költségmegtakarítással jár majd: a létszámcsökkenés mellett javulni fog a gépek és az útvonalak kihasználtsága, megtakarítást eredményez majd a karbantartás, a marketing, a helyfoglalás, az irodák stb. összevonása. A négy légivállalat egyesülésével olyan légitársaság születhet Európában, amely versenyben lesz az Air France-szal és a Lufthansával a második helyért az iparági rangsorban. A több mint 300 repülőgéppel rendelkező, évente mintegy 33 millió utast és csaknem 900 ezer tonna árut szállító új vállalat már ütőképes, versenyképes óriáscégnek számít majd, amelynek nemcsak a túlélésre, hanem a jelenlegi piaci részesedés növelésére is jó esélye van. A közelmúltban nyilvánosságra hozott összeolvadási terv megvalósítása nem könnyű feladat, s ma még az érintett légitársaságok sem biztosak abban, sikerül-e minden akadályon túljutniuk. Annyi azonban bizonyos, hogy Nyugat-Európa légiiparában — akárcsak a gépkocsigyártásban — elkerülhetetlen a koncentráció.

Indulhatnak a hússzállítmányok

Ma indulhatnak a húskészítmények az Európai Közösségbe, miután az EK Bizottsága péntek éjféltől feloldotta a Magyarországgal szemben elrendelt beviteli tilalmat, a közösség országai pedig jelezték, fogadják a magyar árukat — tudtuk meg a Földművelésügyi Minisztériumban. Ugyanakkor az NGKM—FM miniszterei közös javaslatot terjesztettek a kormány elé a viszonttilalom megszüntetésével kapcsolatosan — tájékoztatta lapunkat Juhász Endre, a külgazdasági minisztérium államtitkára.

Tegnap minden megyei állategészségügyi hatóságot tájékoztattak az új adminisztrációs feltételekről. Mostantól ugyanis új bizonylatot kell a szállítmányokhoz mellékelni, s ebből a célország és az EK első beléptető állomás állategészségügyi hatóságának is el kell juttatni egy-egy példányt. Ezeket teljesítve ma a Pick és jó néhány juhhús-exportőr megkezdheti a szállítást.

Ami az élőállat-kivitelről illeti, legkorábban május 8-ától indulhat az export. A szállítás előtt 15 nappal ugyanis el kell különíteni, karanténozni kell az exportra

szánt állatokat, s ezalatt végzendő az EK által követelt vérvizsgálat. Az EK kész fogadni azokat az állatokat, amelyeket április 24-étől karanténban tartottak. Egyetlen tisztázandó kérdés maradt csupán: vajon — a szállítási útvonalba eső — Ausztria feloldja-e a Magyarországgal szemben életbe léptetett beviteli tilalmat. Erről lapzártáig nem kaptunk hírt, de mivel korábban az osztrákok a közösség döntésétől tették függővé a kérdést, várhatóan ez nem lesz akadály.

Az ügy ezzel még nem ér véget, hiszen Magyarország további

konzultációkat kért az EK-től, mégpedig a karanténozás könnyítésére. Azokban az esetekben — például a szopósbarányoknál — kér elsősorban Magyarország könnyítést, ahol technikailag kivitelezhetetlen az elkülönítés. A közösség jelezte, hajlandó tárgyalni — az időpontokat most egyeztetik.

Az április 7-e óta elrendelt beviteli tilalom Magyarország számára — az első becsléseknek megfelelő — 30-35 millió dollár veszteséget okozott — mondta lapunknak Vajda László, az FM főosztályvezetője. Ez részben egyenlítődik a meginduló szállítások bevételeiből, de a szigorú állategészségügyi rendszabályok, főként a karanténozás, komoly többletköltséget okoz majd a szállítóknak. Az FM számításai szerint a 15 napos karanténozás — az átlagos exportmennyiséget figyelembe véve: 150 ezer juh, 10 ezer szarvasmarha és 20 ezer sertésférőhellyel kalkulálva — 250 millió forintba kerülne. Összességében ez a költségeket akár 10 százalékkal is növelheti, ami egyes esetekben már megkérdőjelezi az export gazdaságosságát. Jó hír viszont, hogy az EK

Piramis életbiztosítási család a Glóriától

Új biztosítás jelent meg a hazai piacon. Az olasz többségi tulajdonban lévő Glória Biztosító Rt. ügyvezető igazgatója, Balla Gábor tegnapi sajtótájékoztatóján mutatta be a társaság legújabb termékét, a Piramis biztosítási családot, amely 3 biztosításból áll. Mindhárom termék speciális életbiztosítás, s kívánságra indexálható. Mindez azt jelenti, hogy a szerződő fél döntheti el: a szerződés ideje alatt a biztosítási összeg és a díj a kezdeti szinten maradjon, vagy minden biztosítási évfordulón ugyanolyan mértékben (indexszel) emelkedjen.

A Glória Piramis biztosítást kötő ügyfeleinek a mindenkorai biztosítási összeg erejéig hitelfedezeti életbiztosítást nyújt, amelyért külön díjat nem számol fel.

A Piramis 1 szolgáltatást azoknak ajánlja a Glória, akiknek nem áll módjában takaré-

Aláírták a MÜSZI—Reálbank lízing Az első lépés a kiláb

A Müszi és a Reálbank képviselői pénteken lízingszerződést írtak alá. A megállapodás értelmében a MÜSZI megszabadult lejárt hiteleitől, de — mint az a két cég tegnapi közös sajtótájékoztatóján kiderült — terhei továbbra is komoly mértékűek. Nem véletlen tehát, hogy a megegyezést MÜSZI vezetése „csupán” a kilábalás első lépéseként értékelte...

A MÜSZI és a Reálbank Rt. több hónapos tárgyalássorozat után írta alá pénteken a kölcsönszerződést, amely 450 millió forintról szól. Lejárata 10 év, a törlesztés 10 egyenlő részletben történik. Kamata változó, a reállízing kötvény alapkamata plusz 7 százalék, jelenleg 25 százalék. Formája — ahogy azt Czákó András, a Reálbank Rt. vezérigazgatója bejelentette — lízing. Magyarán a bank ingatlanokat

közösen vállalja az ügylet kockázatát. A bankok a megoldásnak választott formáját nem vállalták, de a MÜSZI-vel szemben meglévő követeléseik egy részét elengedték. A pontos számadatokról az hangzott el, hogy általában a kamatról, azok egy részéről mondtak le a pénzintézetek. (Példaként Tóth Tibor, a MÜSZI vezérigazgatója megemlítette, hogy a CIB a fennálló 33, illetve a kamatokkal együtt 49 millió forintos tartozásból 30 milliót kellett a MÜSZI-nek visszafizetnie.)

A felhalmozódott tartozás háttéréről, illetve arról, hogy a megkötött szerződés miként érinti a MÜSZI eredményeit, Tóth Tibor tájékoztatta az egybegyűlteket. A társaság tevékenységét sújtó piacvesztés és a említett elkövetett hibák olvasóink számára nagyrészt ismeretek. Ez utóbbiak közül először csak a balul sikerült váltóügyre emlékeztetünk, amely 186 mil-

Idén 7,2 százalékos GDP-növekedést várnak Ázsiában

Új lokomotív születik?

Ázsia nemzetgazdaságait szinte nem érintette és továbbra sem érinti az európai, az észak-amerikai és a japán gazdaság tartós gyengélkedése. Ez olvasható ki az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) elemzéséből, amely megállapítja, hogy a térség újonnan iparosodó és fejlődő országaiban továbbra is kedvezőek a növekedési kilátások. Hasonló optimizmusról tanúskodnak a térségbe irányuló külföldi működőtőke-befektetésekről szóló statisztikák is.

1991-ben az ipari országokban a GDP átlagosan 0,5, tavaly pedig 1,5 százalékkal növekedett. Ugyanebben az időszakban 26 ázsiai ország átlagos gazdasági növekedése 6,1, illetve 7 százalék volt. Ázsia tehát a világ gazdaság új, „emelkedő csillaga”, ahol idén 7,2 százalékos gazdasági növekedést jeleznek előre. (Érdeemes megjegyezni, hogy az ipari államokban 1993-ban 1,9 százalékos átlagos GDP-bővüléssel számolnak.)

Az ADB adatai szerint 1992-ben Kínában 12,8, Vietnámban 8,3, Pakisztánban 7,8, Thaiföldön pedig 7,5 százalékkal bővült a GDP. A többi ország gazdasági növekedése 6 százalék körül alakult, a leggyengébb teljesítményt a Fülöp-szigetek és Nepál gazdasága nyújtotta zéró, illetve 3,1 százalékos GDP-vel. A térség nagymértékű gazdasági növekedésében kiemelkedő szerepe volt az exportnak, amely tavaly 12,5 százalékkal bővült.

Az ázsiai országok döntő többségének tartósan kedvező fejlődésére és az izmosodó fogyasztói piacra felfigyeltek a külföldi befektetési bankok, biztosítók és pénzügyi alapok, valamint az exportőrök is. Számottevő importot generál ugyanis a gyors gazdasági fejlődés, s a befektetett tőke is magas jövedelmet biztosít. Az ADB értékelésével és előrejelzésével egybeesően a Euromoney című pénzügyi folyóirat 124 külföldi beruházási menedzser körében végzett felmérése. Nem véletlen, hogy a nemzetközi beruházók a következő két évben erőteljesen növelni akarják beruházásaikat, kihelyezéseiket a térségbe. A múlt év végén a befektetési alapok forrásainak 15,8 százaléka volt ázsiai befektetési állomány, s ezt a részarányt 1994 végére 18,4 százalékra akarják emelni.

A Euromoneyhoz beérkezett válaszok szerint az Ázsiába beruházott tőke 84,5 százaléka Hongkongba, Szingapúrba, Malajziába és Thaiföldre irányult. A többi — 15,5 százalék — pedig olyan „új” piacokon fektették be, mint Kína, Indonézia, Tajvan, India, Pakisztán, Srí Lanka, Fülöp-szigetek és Dél-Korea. Ez utóbbi országcsoporthoz jelentősége — a befektetési bankok és alapok vezetőinek véleménye szerint — a következő két évben számottevően növekszik majd. Részarányuk el fogja érni a 22,7 százalékot. Ázsia „fejlettebb fejlődő” országai pedig az új beruházásokból 77,3 százalékkal részesednek majd.

Jól jelzi a térség „felértékelődését”, hogy a japán cégek és befektetők is mind több figyelmet fordítanak Ázsiára. A jen erősödése, a hazai fizetőképes kereslet gyengélkedése, valamint Tokió állandósult kereskedelmi vitája Észak-Amerikával és Nyugat-Európával egy csapásra rendkívül vonzóvá tette Ázsiát Japán számára. A japán üzletemberek és bankárok számára jelenleg „biztos jövőnek” tűnik, egyrészt mint nagy felvevőpiac, másrészt pedig mint jól jövedelmező termelési helyezési lehetőség. Az olcsó és szorgalmas munkaerő mágnesként vonzza a japán működőtőkét. Csak az elmúlt néhány hónapban több fontos termelési helyezési megállapodást kötöttek a vezető japán vállalatok a térségben.

A Mitsubishi Motors és az Aiwa új megállapodásai a már meglévő ázsiai leányvállalatok bővítését, illetve új alapítását irányozták elő, a Suzuki pedig 1995-től közösen gyárt személyautókat a China North Industries csoporttal. A Sanyo szórakoztatóelektronikai termékeinek már több mint 50 százaléka az ázsiai országokban készül, s ez a részarány tovább növekszik. Még hosszasan lehetne sorolni azokat a példákat, amelyek arról tanúskodnak, hogy a japán cégek stratégiájában a térség országai a korábbiál jóval nagyobb szerepet és jelentőséget kapnak.

Az ázsiai szigetországok külföldi befektetési az elmúlt két esztendőben 30 százalékkal csökkentek. Míg korábban a külföldi befektetések 50 százaléka az USA-ba irányult, ma ez az arány nem haladja meg a 45 százalékot. (Európa részesedése a japán működőtőke-beruházásokból változatlan, mintegy 22 százalék.) Két év alatt 12-ről 14 százalékra növekedett Ázsia részaránya a japán tőkebefektetésekben, s az előrejelzések szerint további igen dinamikus beruházási tevékenységre számíthatnak a térség államai a szigetországból. Japán ipari szakemberek véleménye szerint 10 év múlva Japánban már nem lesz alkatrészigyártás, ez a tevékenység fokozatosan áttevődik majd Ázsia újonnan iparosodó és fejlődő országaiba. Yasuaki Takano, a Sanyo elnöke szerint előbb-utóbb már nem lehet japán szórakoztatóelektronikai iparról beszélni, mert a szigetország termelése globalizálódik.

A japán vállalatok szívesen alapítanak leánycégeket, szívesen termelhetnek Ázsiában, mert a kedvező termelési költségek fo-

kozzák a szigetország vállalatának hazai és külföldi versenyképességét. Az elmúlt évek gyakorlata azt mutatja, hogy az Ázsiában „letelepült” japán cégek nyereségessége jóval magasabb, mint a világ más részein működő japán vállalatoké.

A szigetország cégeinek „földrajzi portfóliójában” — az ADB véleménye szerint — a jövőben Ázsiának nagyobb lesz a súlya, mint az amerikai és az európai vállalatoknál. Eddig a térségben Hongkong, Thaiföld, Szingapúr, Indonézia és Malajzia volt a japán tőkebefektetések fő célpontja. A gazdasági reformok és a liberalizálás előrehaladásával azonban mind a Kínai Népköztársaság, mind pedig Vietnam jelentős összegű japán működőtőke-befektetésekre számíthat. Japán 1991-ben átvette a második helyet az Egyesült Államoktól a Kínába irányuló külföldi befektetések összegét mutató listán. Időközben Kína lett az USA után a japán piac második legnagyobb külföldi szállítója. A japán üzleti világ véleménye szerint az ázsiai országok szívesen veszik a szigetország cégeinek tőkeberuházásokkal, munkahelyteremtéssel járó terjeszkedését. Várják és szívesen fogadják a további japán beruházásokat, amelyek maguk is hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Ázsia maradjon a világ gazdaság legdinamikusabban fejlődő térsége.

Nem kizárt, hogy az amerikai és az európai befektetők „későn ébrednek”, s Japán súlya az ázsiai áru- és tőkepiacra nagymértékben bővül — versenytársai rovására. De könnyen előfordulhat az is, hogy a világ jelentősebb cégei és tőkeberuházói a következő nagy ütközetet éppen Ázsiában vívják majd Japánnal, amely sok szempontból előnyt élvez a térségben.

• Gonda György

GDP-növekedési ráták Ázsiában*

	1991	1992	1993	1994
Küszöbországok	7,3	5,3	6,2	6,7
Hongkong	4,2	5,0	6,1	5,3
Dél-Korea	8,4	4,5	6,0	7,0
Szingapúr	6,7	5,8	5,8	6,0
Tajvan	7,2	5,6	6,8	7,0
Délkelet-Ázsia	6,3	5,8	6,5	7,1
Indonézia	6,6	5,9	8,3	6,7
Malajzia	8,7	8,0	8,0	7,8
Fülöp-szigetek	0,7	0,0	2,8	4,5
Thaiföld	8,2	—	7,8	8,5
Vietnam	6,0	—	7,5	8,2
Dél-Azsia	2,1	4,7	5,3	6,0
Banglades	3,4	4,0	5,0	5,0
India	1,2	4,2	5,4	6,0
Nepál	5,5	3,1	2,8	5,9
Pakisztán	5,5	—	5,0	7,0
Srí Lanka	4,8	4,6	5,7	5,4
Kína	7,5	—	12,0	10,0

* A GDP reálnövekedése az ADB legfontosabb fejlődő tagállamaiban

** Becslés

Forrás: Asian Development Outlook 1993.

A Terranova születésnap bulija az „óbudai nagyfalnál”

Maradandó, mint a nemesvakolat

Amióta áll, azóta viták ütközőpontja Óbudán a zajvédő gátnak keresztelt betonmonstrum. Hogy mennyire szűri meg a Bécsi út valóban fülrepszító forgalmát, azt nem tudni, de rondának bizony nagyon ronda. Lebontása és elszállítása alaposan megterhelte volna az önkormányzat költségvetését, ezért fogadták örömmel az éppen századik születésnapjára készülődő Terranova ajánlatát és ajándékát: Magyarország legnagyobb, több mint 800 négyzetméteres óriásplakátját dekorálják a betonfalra. A május elsejei eseményt már hetekkel korábban hirdette a rádió, akadt is szép számmal jelentkező a vakolóversenyre. Így ünnepelte születésnapját a Terranova, népes vendégsereg körében.

— Két éve foglalkozunk a fal-
szépítés gondolatával — tájékoztat Csire János, Óbuda-Békásmegyer alpolgármestere, miközben a versenyre jelentkezők egyenruhát öltenek, és terepszemlét tartanak a „nagy falnál”. — Szó volt arról, hogy parkosítjuk a környékét, vagy pavilonsorrá, esetleg kétszintes garázssá alakítjuk, de ilyen merész ötletünk, mint amelyet a terranovásoktól kaptunk, nem akadt. Mi egyébként is igyekszünk minden épkezé-
láb civilötletet és gazdasági társaságtól érkező kezdeményezést felkarolni.

— Az ünneplést szeretettük volna olyan ajándékozással egybekötni, amely legalább olyan maradandó, mint termékünk, a nemesvakolat — veszi át a szót Nagy Zoltán, a Magyar Terranova Építőanyagipari Kft. cégvezetője. — Pilisvörösvárra menet mindennap szörnyülködtünk mi is ezen a sivár falon. Vajon hogyan lehetne szebbé, nemesebbé tenni? Hát a nemesvakolattal!

Ezzel a százéves, Bajorországból származó találmánnyal.

Amelyet nem kell bemutatni azoknak, akik házuk vakolásához kerestek már megoldást. Hogy jobb, mint a kőpor, az szemmel is látható, ám a műszaki vizsgálatokból és a felhasználói tapasztalatokból az derült ki, hogy gyakorlatilag addig állja az idők viszontagságait, ameddig áll a ház. Hőszigetelése jobb, mint a hagyományos vakolatoké, és a vakolóversenyen „bedobott” legújabb termék, az úgynevezett vékonyvakolat még az eredetnél is gazdaságosabb. Persze ott találták fel, ahol számít minden mozdulat, és hogy a vakolóanyagok a fele is elég legyen egy ház „bepucolásához”. A „Bécsi úti nagy fal” korábbi egyhangúsága után most a másik végletbe esett: 194-féle színvariációban készül ugyanis a Terranova vékonyvakolata, olyanokban is, amelyekre még szavunk sincs — ezért számozták a választékot.

A Terranova rendhagyó születésnap bulijára az előzetes várakozásokkal szemben nem csak nyolcvan, hanem több mint száz vállalat képviselője. Ezért aztán nem is jutott mindenkinek egy önálló falpanel, hanem a korábban felrajzolt gúlákra, a Terranova reklámgrafikáján osztoztak a jelentkezők. A legtöbben vidékről érkeztek, még Békéscsabáról, Szegedről is jöttek, több mint száz vállalat képviselője. Olyanok, akik már dolgoztak ezzel a nemesvakolattal, de olyanok is, akiknek szemmel láthatóan újdonság volt ez a vizet sem igénylő vakolóanyag. Kaptak hozzá egy vakolókanalat is, és délben elkezdődött a verseny.

— Sok vállalkozót valószínűleg a kíváncsiság hozott el —

mondja a munkálatokat figyelő Nagy Zoltán —, mert valóban nem szokványos dolog, hogy a vakolóanyag „csak úgy” ott van egy vödörben, és máris lehet vele dolgozni. Ezt most itt ki lehet próbálni, és a személyes tapasztalat többet ér minden, meggyőzőnek remélt reklámkampánynál. De szép számmal láttam a falnál olyanokat is, akik régóta dolgoznak ezzel az anyaggal, ismerik használatát, mert pilisvörösvári gyárunkban rendszeresen tartunk termékbemutató tanfolyamokat, úgynevezett Terranova Akadémiát. Hogy a szakmában ismerik is, azt bizonyítja, hogy a korábban megkezdett budapesti tömbrehabilitációban is használták ezt a nemesvakolatot. És nagyon reméljük, hogy az 1996-os világkiállításra készülődők is „felfedezik” ezt a vakolatrendszert, amely Nyugat-Európában már régen kiszorította a hagyományos, száraz vakolatokat. Azért, mert hatékonyabban lehet vele dolgozni, takarékos, és mert tízszer több színvariációban készül, mint a megszokott.

Ma már a versenyzők szombati munkája: falra festett emlékek, a Terranova ajándéka Óbudának. Akik versenyezni jöttek, azoknak is emlékezetes lesz, hiszen az első helyezettet tirolai ajándékúttal jutalmazták. S mivel szakmailag nem lehetett igazságosan különbséget tenni a jól és a még jobban dolgozók között, ezért sorolással választották ki az út szerencsés nyertesét. Ez az ötlet is a vakolóversenyt szervező Europa International cégtől ered, amely arra kapott megbízást, hogy méltó módon ünnepeljük meg a százéves Terranovát. Stílszerű megoldást választottak, amely mindenkinek emlékezetes. Maradandó, mint a nemesvakolat. (X)

Világszerte reneszánszát éli a vasút

Rakétavonatok versenye

A belföldi és a nemzetközi légi útvonalak, valamint az országutak növekvő zsúfoltsága miatt ismét előtérbe került a reneszánszát élő vasúti közlekedés. A tervek szerint a következő tíz esztendőben a világon több százmilliárd dollárt fordítanak új vasútvonalak építésére. Nagy megrendelésekre számítanak a szupergyors vonatok gyártói, az új beruházások nagy része ugyanis a rakétavonat-hálózat megteremtésére irányul.

A szupergyorsvonatok bővülő piacán három gyártócsoporthoz tartozó egymással kíméletlen versenyt a megrendelések elnyeréséért. A legnagyobb eséllyel a francia GEC Alstom TGV típusa versenyez, amely ma az abszolút világrekorder. E rakétavonatot 114 utast szállít, csúcsebessége eléri óránként az 513 kilométert. A német Siemens Inter-City Express nevű vonata 280 kilométeres utazósebesség mellett hétszáz utast szállít „fedélzetén”. A Mitsubishi „golyóvonata”, a Shinkansen legnagyobb sebessége 270 kilométer, befogadóképessége viszont 1332 utas. (Japánban ez a típus 1964 óta gördüli a síneken, tehát nem a legújabb technika terméke.)

Németország a kormány, a Thyssen, a Siemens és az AEG finanszírozásában előrehaladott kísérletek folynak egy új, mágneses lebegési technika alapuló szupervonatra kifejlesztésére, amelynek végsebessége óránként 480 kilométer. Eddig másfél milliárd dollárt költöttek a fejlesztésre. Bonn nemrégiben adott zöld jelzést az új, Maglev nevű szupervonatra pályájának megépítésére és a jármű üzembe állítására Berlin és Hamburg között. A kormány egyetlen feltétele az volt, hogy a gyártókonzorciumnak magának kell előteremtenie az anyagi forrásokat, a költségvetés tehát nem nyújt támogatást. Mozgolódnak az amerikai cégek is, elsősorban a hadiipari vállalata-

tok, amelyek a csökkenő katonai megrendeléseket polgári célú termeléssel kívánják ellensúlyozni. A Northrop, a Grumman és a többiek erőteljesen lobbiznak a törvényhozásban egy országos szupergyorsvonat-program elfogadásáért és megvalósításáért. Megítélésük szerint Clinton és csapata előbb-utóbb „vevő” lesz a korszerű, munkahelyteremtő projektre, amely ugyan igencsak költséges, de jelentős összegű megtakarítással is jár. A szupergyors vonatok energiafogyasztása például a repülőgépekének egynegyede, a gépkocsikénak pedig egyharmada egy mérföldre számolva. Washington a következő négy évben 155 milliárd dollárt kíván a közutak korszerűsítésére fordítani, ez az összeg csak 45 milliárd dollárral marad el az első országos rakétavonat-program tervezett költségeitől.

De amíg Amerika mérlegel és dönt, addig Európa gőzerővel bővíti a nagy sebességű vonatok hálózatát. A tervek szerint kontinensünkön a következő 10 évben csaknem 29 ezer kilométer hosszúságú szupergyorsvonat-hálózat épül közel 80 milliárd dolláros beruházással. Franciaország és Olaszország nemrégiben állapotodott meg egy alagút építéséről — 4 milliárd dollár értékben — az Alpokon keresztül a szupergyors vonatok számára. Négy vasúttársaság pedig januárban 550 millió dolláros megrendelést adott a TGV-nek vonat-

szállítására. 1996-tól ugyanis szupergyors vonatok közlekedésére alkalmas pálya köti majd össze Párizst, Brüsszelt, Kölnöt és Amszterdamot. 1994 második felétől Párizsból rakétavonatot viszi az utasokat Londonba (és vissza) a „csalagúton” át. A két főváros között mindössze 3 óra lesz a menetidő, s emiatt várhatóan csökken majd a zsúfoltság a Párizs—London—Párizs útvonalon mind a levegőben, mind pedig az országutakon.

Franciaországban 240 TGV köti össze a nagyobb városokat, s a gyártó 500 újabb megrendeléssel rendelkezik. Németországban folytatják az Inter-City Express hálózat építését, amely jelenleg Hamburgot, Frankfurtot és München köti össze. Az előrejelzések szerint a következő 20 évben Németországban 130 milliárd dollárt fordítanak majd a vasúthálózat korszerűsítésére és bővítésére. (Érdeemes megjegyezni, hogy az Inter-City Express útvonalain egyharmaddal csökkent az országúton közlekedő gépkocsik száma; elsősorban az üzleti utazók veszik igénybe a kényelmes vonat-összeköttetést.)

Spanyolországban már épül közel 460 millió dollárért a Madrid—Sevilla szupervonatsín-pár, ezt a megrendelést a franciák nyerték el. Szó van a Barcelonát a francia határvidékkel összekötő vasútvonal megépítéséről is. A következő években rakétavonatot épül Belgiumban, s a TGV aján-

latot tett a Moszkva—Szentpétervár útvonal megépítésére is.

A rakétavonatok és azok pályáit építő cégek számára szinte korlátlan lehetőségek nyílnak majd az USA-ban, amennyiben döntés születik a hálózat megépítéséről. Jelenleg előkészületek folynak Texas állam öt nagyvárosának „összekötésére” rakétavonat-hálózattal. A 6,8 milliárd dolláros terv finanszírozásában a GEC Alstom, a kanadai Bombardier cég és az amerikai Morrison Knudsen of Boise építőipari vállalat vesz részt. A Grumman vezette konzorcium az új német technikához hasonló rakétavonat fejlesztésén dolgozik — nagy megrendelésekre számítva. Amennyiben sikerül a finanszírozást megoldani, a következő évtizedekben rakétavonat-hálózatot építenek Kaliforniában, Floridában, Észak-Karolinában, Virginiában és Oregonban. Ma még nem látható, hogy a központi költségvetés mennyit hajlandó erre a célra juttatni az egyes államoknak. Nem tisztázott az sem, a bankok, a beruházási intézetek, valamint a programban érdekelt cégek tudnak-e önerőből finanszírozni ilyen nagy értékű projekteket.

Annai azonban bizonyos, hogy a következő években Európában, Ázsiában és Amerikában a rakétavonat-iparágban érdekelt cégek nagy versenyt folytatnak majd a minél nagyobb piaci részesedés megszerzéséért. S miután megrendelések elnyeréséről van szó, bizonyos, hogy a következő években a gyártócégek kormányai is részt vesznek majd a nemzetközi lobbizásban. Ez azonban nem újdonság. Az viszont igen, hogy a személy- és teherszállítás a közutakról és a levegőből mind nagyobb mértékben fog áttevődni a megújuló vasutakra.

ni Vagyonügynökség nyílt tenderei

A privatizációt segítő szándékkal tesszük közzé az Állami Vagyonügynökség nyílt tendereit. További információkat a pályázatokban megjelölt intézményeknél, illetve személyeknél lehet beszerezni.

Cím: 1064 Bp., Rózsa F. u. 55.
Tel: 153-4855/108
Fax: 141-4790

A CONSORG Privatizációs Tanácsadó Kft. mint kiíró az Állami Vagyonügynökség bizományosaként értékesítésre meghirdeti az F—1 Vagyonkezelő, Beruházó és Fejlesztő Vállalattól (jogelőd a Fővárosi 1. sz. Építőipari Vállalat) 1992. augusztus 1-jén átalakult F—1 Vagyonkezelő, Beruházó és Fejlesztő Rt. (rövidített nevén F—1 Rt.) állami tulajdonba került tagsági jogait.

A részleges pályázati kiírás 1993. április 10-től megvásárolható 24000 forint + áfa vételáron a CONSORG Privatizációs Tanácsadó Kft.-nél (Bp. 1137, Újpesti rkp. 8. VI. em.) Ugyanitt a titoktartásra vonatkozó nyilatkozat aláírása ellenében további információk is kérhetők (tel: 111-06-80, ügyintéző dr. Szabó Károly).

Az ajánlatok beérkezésének határideje: 1993. május 20.

A KERSZI az Állami Vagyonügynökség megbízásából megismételt pályázatot hirdet az AGROKER Mezőgazdasági Termelőszköz-kereskedelmi Vállalattól (3300 Eger, Kitalyai u. 18.) átalakulással létrehozott jogutód AGROKER-EGER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-ben meglévő állami részesedés teljes körű értékesítésére.

Az ajánlatok zárt, feladó nélküli borítékban érkezzenek, az ajánlathoz külön, zárt borítékban mellékelni kell az ajánlattevő nevét, címét és főbb adatait.

Az ajánlatok beérkezési ideje: 1993. május 20.

Az ajánlatokat a KERSZI Kereskedelmi és Pénzügyi Szervezési-Tanácsadó Rt. (1034 Bp., Bécsi út 126—128, tel: 168-36-96, 250-13-00/357 mellék, fax: 168-90-32, bankszámlaszám: OKHB 214-10679) címre kérjük megküldeni.

A fenti címen felvilágosítást ad: Somodi Lajos ügyvezető AGROKER-EGER Kft. tel: 36/310-083

Az ajánlatok beérkezésének határideje: 1993. május 14. 15 óra

A pályázatokkal kapcsolatban további részletes információt kaphatnak az alábbi címen:

EPIC
1014 Wien Plösslgasses 8.
Tel: (43-1) 501-1911, Fax: (43-1) 501-199
Budapest, Falk Miksa u. 3.
Tel: 153-0575, 153-0628, Fax: 153-0915

Az Állami Vagyonügynökség pályázatot hirdet a DEBER-BAU Beruházási Fővállalkozási Kft. állami tulajdonban levő üzletrészeinek megvásárlására.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 14. 14 óra

A pályázat beadásának helye: ÁVÜ Iktató

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

A borítékot „DEBER-BAU Pályázat” felirattal kell ellátni.

A konkrét gazdálkodásra vonatkozó információkat a kft. vezetőjétől kapják meg a pályázók. A tender meghirdetésével egyidejűleg a társaság főbb adatairól és jellemzőiről információ beszerezhető:

Kovács Imre ügyvezető igazgatónál (DEBER-BAU Kft.)
4026 Debrecen, Mester u. 1.
Tel: 52/16-233, Fax: 52-13-590

A részletes pályázati feltételeket tartalmazó információs anyag átvehető:

dr. Vass Mária-nál (ÁVÜ, 509. szoba, tel: 118-5365)

Az Állami Vagyonügynökség egyfordulós pályázatot hirdet privatizációs tanácsadó kiválasztására. A privatizációs eljárás alatt álló cég:

Nyugat-dunántúli Tüzelőszer- és Építőanyag-kereskedelmi Rt. (Szombathely, Pável Ágoston sétány 1.)

* tevékenységi köre: építő- és tüzelőanyag-kereskedelem

* alaptője: 420 millió forint

* az állami (ÁVÜ) tulajdon részaránya: 83,1%

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 18.

A pályázat beadásának helye: ÁVÜ

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

A pályázaton magyar és külföldi tanácsadói cég vehet részt.

A tender meghirdetésével egyidejűleg a társaság főbb adatairól és jellemzőiről információ beszerezhető:

az Állami Vagyonügynökségen (tel: 129-46-50, 129-48-00)

és a Nyugat-dunántúli Tüzip Rt. Kóbor Lajos vezérigazgatójánál (tel: 08-94-13-071)

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a SOPKER Rt. Soproni Kereskedelmi és Ipari Rt. (9400 Sopron, Kőszegi u. 1.) három üzletét árverésen értékesíti.

Az árverésre jelentkezés határideje: 1993. május 18.

Az árverés helye: SOPKER Rt. központi tárgyalóterme

Sopron, Kőszegi út 1.

Valamennyi üzlet vonatkozásában a jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 5 százalékának megfelelő összegű bánatpénz — látra szóló betétkönyvben történő — letétbe helyezése a SOPKER Rt. központi pénztárában a jelentkezés határidejig.

További információt az értékesítésre kerülő üzletekről a szervezést és az árverést lebonyolító Kies La-

josné terv- és üzemgazdasági osztályvezető ad (tel: 99/12-133)

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Somogy Megyei Vendéglátó Vállalat 1993. május 28-án árverésen értékesíti négy üzletét.

Az árverések helye: Gyergyai Albert Diákotthon étterme

Kaposvár
Damjanich u. 17/A

Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 5 százalékának megfelelő bánatpénz (látra szóló betétkönyv) letétbe helyezése 1993. május 19-én 13 óráig Kaposvár, Achim A. u. 12—14. I. em. alatti központi pénztárban.

További információt és írásbeli tájékoztatót az értékesítésre kerülő üzletekről a szervezést és az árverést lebonyolító Somogy Megyei Vendéglátó Vállalattól (Kaposvár, Achim u. 12—14., tel: 82/10-109 Dömötörfi Lászlóné) kaphatnak az érdeklődők.

A KERSZI Kereskedelmi és Pénzügyi Szervezési-Tanácsadó Rt. a Könnyűipari Gépgyártó Vállalat megbízásából a vállalat gyöngyösi gyára teljes vagyonának megvásárlására pályázatot hirdet.

Az ajánlat beérkezési határideje: 1993. május 20.

Az ajánlatokat az alábbi címre kérjük eljuttatni:

KERSZI Kereskedelmi és Pénzügyi Szervezési-Tanácsadó Rt.

1034 Bp., Bécsi út 126-128.

Telefon: 168-3696
Telefax: 168-9032

Telex: 22-4367

A fenti címen felvilágosítást ad: Molnár György üzletigazgató
Könnyűipari Gépgyártó Vállalatnál: dr. Weisz Györgyné gazdasági igazgató

PARTNERKERESŐ

KÍNÁLAT

H5545 Kiváló minőségű trikó
5543 Újdonság! Bio bőrvédő
5542 Fehér cement
5538 Sürgős! 25 000 gumiabroncs különleges áron
537 Katonai és polgári sátor
536 Mobil és fix táborikórház
535 A minőségű fehér kristálycukor

5527 Eladó könyvek a képernyőn
5526 Baseballtípusú sapka
5525 Pepszi/világos pepszi
5519 Zászló és zászlórúd
5517 Ingatlan Észtországból
5515 825 grammos ószi barackkonzerv
5514 Karbamid és rizs eladó
5512 Kosár, kézimunka

5500 Nemzetközi kereskedelem, kézikönyv
5498 Zöld tea, trikó, ammónium-szulfát
5496 Autóalkatrész, felszerelés, vasáru
5493 Erdei gomba (kucsomagomba)

KERESLET

H5541 Vízvezető

5520 Takarmány-alapanyagot keresnek
5518 Kényszerkiadású cikkek
5516 Komphajó nemzetközi szállításra
5508 Trikót keresnek
5505 10 000 darab Motorola személyhívót keresnek
5499 Klinker és 525-ös cement
5487 Freon CFC—12 nagy mennyiségben
5484 3865X notebook vagy laptop számítógépet keresnek
5479 D—2 dízel

Orosz adósságválság: ki fizet a végén?

A hét vezető ipari ország és a nemzetközi pénzügyi szervezetek Oroszország számára összeállított 43,4 milliárd dolláros segélycsomagjából 15 milliárd dollár az adósságkönnyítés. Moszkva és a jecini gazdasági reformok számára az adósságok átütemezése és átstrukturálása létfontosságú, anélkül ugyanis tovább-mélyülne a súlyos válság.

1985-ben a Szovjetunió külföldi adósságai még 30 milliárd dollár alatt voltak, ez az összeg a tavalyi esztendő végére 75 milliárdra duzzadt. Nyugati szakértők szerint a gorbacsovi időkben nemcsak a valutatartalékok fogytak el, hanem a gazdaság akkori vezetői megdöglőn hitelfelvételi politikát is folytattak. A külföldről felvett hitelek futamideje nagyjából azonos volt, így lejáratuk is többnyire egybeesik. Mindez azt jelenti, hogy a hitelek döntő részét szinte azonos időben kellene visszafizetni, erre azonban a volt Szovjetunió kivértett gazdasága képtelen. Alekszander Sokin miniszterelnök-helyettes már az idei év elején kijelentette, hogy Oroszország nem tudja kifizetni az 1993-ra esedékes 38 milliárd dolláros adósságszolgálatát, vagyis az idén törlesztendő hiteleket és kamatokat. Ez az összeg egyébként Oroszország tavalyi exportbevételével egyenlő. 1992-ben Moszkva 2 milliárd dollárnál kevesebbet törlesztett külföldi hitelezőinek, idén — Sokin szerint — jó esetben 3,5 milliárd dollár visszafizetésére kerülhetne sor. Érdemes megjegyezni, hogy Oroszország a tavalyi év első felében felfüggesztette a hitelek visszafizetését, a kamatok átutalását pedig december végén szüntette be.

1991-ben a volt Szovjetunió külföldi tartozásait „szétosztot-

ták” az utódállamok között. Oroszországra az adósságok 61,3 százaléka jutott. Hosszas tárgyalások után Moszkvának sikerült 13 volt köztársasággal úgynevezett nullamegoldásos megállapodást elérnie: Oroszország átvállalja a teljes adósság visszafizetését, cserébe a FÁK államai — Ukrajna kivételével — nem tartanak igényt a volt Szovjetunió külföldi vagyonára (követségi épületek, ingatlanok, vállalatok, bankok stb.) Ukrajna az egyetlen utódállam, amellyel eddig nem sikerült megállapodni a nullamegoldásban. A 15 milliárd dolláros adósságkönnyítést a Párizsi Klubba tömörült kormányhitelezők hagyták jóvá, s ezzel megnyílt az út a nemzetközi pénzügyi szervezetek segélyakciója előtt is. A Nemzetközi Valutaalap (IMF) 13,1 milliárd dollárt folyósított. Az IMF támogatásából 6 milliárd dollár a rubel stabilizálását szolgálja, 4,1 milliárd a készletbeli hitel, s 3 milliárd egy új alap. Az IMF-csomag első két tétele része egy tavalyi jóváhagyott 24 milliárd dolláros segélycsomagnak, amelynek azonban korábban csak egy töredéke jutott el a „címzetthez”. Kiveszi a részét a Világbank is Moszkva megsegítéséből: ötmilliárd dollárral támogat egyes fejlesztési terveket, az összeg egytizede a kölcsönnyújtásból nyújtott hitel.

Az adósságok átütemezése, valamint a nemzetközi pénzügyi

szervezetek „beszállása” az orosz gazdaság megsegítésébe mintegy jeladasként szolgálhat a magánhitelezők számára. A külföldi kereskedelmi bankok hírek szerint hosszabb távon nemcsak a korábban nyújtott hitelek átstrukturálásáról, hanem új hitelek esetleges nyújtásáról is hajlandóak lesznek — megfelelő garanciák ellenében — tárgyalni.

Noha az orosz gazdaság továbbra is súlyos válságban van, a legújabb gazdasági statisztikák egy része már némi fordulatról tanúskodik. Az ipari termelés 1992 augusztusában érte el a mélypontját, ekkor mindössze 72 százaléka volt az 1991. decemberi értéknek. (A gazdaság nagyfokú liberalizálása 1992. januárban kezdődött meg.) Idén márciusban az ipari termelés már az 1991. decemberinek 82 százaléka volt. Valamelyest lassult az infláció növekedésének az üteme. Januárban 27, februárban ugyancsak 27, márciusban 21, áprilisban pedig 20 százalékos volt a pénzromlás. A néhány kedvező jel mellett azonban továbbra is sok súlyos gond nyomja az orosz gazdaságot. Ezek közül különösen veszélyes a szinte korlátlan belső pénziáramlás, az inflációt gerjesztő nyakló nélküli vállalati és agrárhitelezés. Nagymértékben befolyásolhatja a talpra állást a költségvetési hiány alakulása: tavaly a büdzsédeficit 642 milliárd rubel (3,2 milliárd dollár) volt, a bruttó hazai termék 4 százaléka. Az állami támogatások leépítése meglehetősen lassan halad, ezért félő, hogy idén sem sikerül gátat szabni a költségvetési deficit növekedésének. Rohamosan veszít értékéből a rubel, ennek elsősorban a felpörgő hitelkiáramlás az oka. Az év elején egy dollár 415 rubellel volt egyenlő, az április 25-ei népsza-

vazás után egy dollár már 812 rubelt ért hivatalos árfolyamon.

Az orosz adósságok kérdése természetesen csak egy része annak a nemzetközi mentőövnek, amellyel a világ igyekszik az ország és Jecsin segítségére sietni. „Normális” gazdasági állapotok közepette 75 milliárd dolláros adósság nem számottevő egy olyan hatalmas ország, mint Oroszország esetében. Mexikó — amelynek adósságállománya néhány éve még meghaladta a 100 milliárd dollárt — példája azt bizonyítja, hogy megfelelő gazdaságpolitikával ki lehet lábalni az adósságválságból és rá lehet állítani a gazdaságot a helyes pályára. Oroszországban azonban ennél sokkal bonyolultabb a helyzet, hiszen a gazdasági reformok kérdése politikai kérdés is, ráadásul ma még az egész gazdaságot átszövik a különböző lobbik érdekei is. A nemzetközi pénzvilág az orosz gazdaság jelenlegi helyzetében nem tehetett mást, mint az adósságkönnyítést. Ezzel átmeneti időre lélegzetvételhez juthat Moszkva, legalábbis ami az adósságok és a kamatterhek törlesztését illeti. A magánhitelezők is csak úgy láthatják viszont majdan pénzüket, ha az állami hitelnyújtók és a nemzetközi pénzügyi szervezetek könnyítenek Oroszország adóssággondjain. Egyúttal valószínűsíthető, hogy a nyugati kereskedelmi bankok a jövőben orosz viszonylatban inkább projektfinanszírozással foglalkoznak majd, elsősorban olyan üzleteknél és ügyleteknél, ahol tőkeerős nyugati cég a partner. Az óvatosságot elsősorban az indokolja, hogy a hitelezők számára ma Oroszország igen nagy politikai és gazdasági kockázatot jelent.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Részvénytársaságunk az alábbi üzlet bérleti jogát átadja, vagy bérleti üzemeltetésre kiadja:

Ászári büfé

Bp. VIII., Nagyfuváros u. 27.

Alapterülete: 189 m²

Érdeklődni lehet a vállalkozási osztályon, Budapest VII., Nagydíófa u. 8. alatt.

Telefon: 121-2480.

A pályázatot 1993. május 14-én 13 óráig lehet benyújtani, ugyanezen a címen a titkárságra.

A versenytárgyalás előtt a pályázóknak 50 000 Ft bánatpénzt kell a központi pénztárba befizetniük.

Az összeget a versenytárgyalás végén — kivéve a pályázat nyertesét — visszakapják.

A versenytárgyalás 1993. május 18-án 9 órakor lesz a Budapest VII., Nagydíófa u. 8. alatti tanácsteremben.

4984 MH

A RONIK Mozaiklapgyártó és Kereskedelmi Rt. igazgatósága tájékoztatja részvényeseit, hogy a társaság 1993. június 30-án 10 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart.

A közgyűlés helye: RONIK Rt., 2654 Romhány, Zrinyi M. u. 17. (a társaság székhelye).

A rendkívüli közgyűlés napirendi pontjai:

1. A RONIK Rt. pénzügyi helyzete.
2. Lemondás folytán megüresedett helyekre igazgatósági tagok megválasztása.
3. Egyebek.

A közgyűlésen való részvétel, szavazás előfeltétele, hogy a részvényes a közgyűlést megelőzően legalább 3 nappal részvényeit a társaság központjában letétbe helyezze. Határozatképtelenség esetére a változatlan helyszínnel és napirenddel megismételt közgyűlés időpontja: 1993. július 14.

RONIK Rt. igazgatósága

MH 5001

MAGYAR HÍRLAP

Vasárnapi Magazin

MICKEY ROURKE

Hétvégén
ismét
Vasárnapi

M

Megismétlődik a japán példa?

Teljes üzemben a „Kína-erőmű”

A nyugati üzleti világ ismét „felfedezte” Kínát. A külföldi cégek egymással és az idővel versenyezve igyekeznek mielőbb létrehozni termelőüzemeiket, elosztó- és értékesítőhálózataikat, képviselőiteket az ázsiai országban. A piaci lehetőségek iránti felfokozott várakozások nem alaptalanok, hiszen a Kínai Népköztársaság jelenlegi gazdasági fejlődése igencsak hasonlít az ötvenes és a hatvanas évek japán példájához. A következő tíz évben évi 8-10 százalékos gazdasági növekedés várható.

Kínában a gazdasági reform 1978-ban kezdődött meg, de a nagy ívű fejlődés az elmúlt évtized második felében vette kezdetét. Az elmúlt mintegy tíz esztendőben a bruttó hazai termék (GDP) évi átlagban 9 százalékkal növekedett. Tavaly a GDP-bővülés 13 százalékos volt, a legmagasabb a világon. 1992-ben az ipari termelés 21 százalékkal haladta meg az előző évit, a fogyasztói árak növekedését sikerült 6 százalékra lecsorítani. (A nagyvárosokban az infláció azonban meghaladta a 11 százalékot.)

Jól jelzi a külföldi tőke bizalmát a kínai gazdaság iránt, hogy tavaly összesen 11 milliárd dollár működőtőke áramlott be az országba, s nyugati cégek további 50 milliárd dollár közeli befektetésére vállaltak kötelezettséget. A külkereskedelem értéke tavaly 22 százalékkal haladta meg az előző évit: igen dinamikus bővült az export, a nagy ütemű gazdasági növekedés viszont jelentős importvonzattal is járt, végső soron 1992-ben Peking aktívummal zárta külkereskedelmi mérlegét.

Az ipari termelés és a lakossági jövedelmek elsősorban az ország keleti és déli partvidéki részein nőttek, ahol már mintegy 8 ezer különleges gazdasági övezet működik. Ezekbe az övezetekbe áramlott és áramlik be a külföldi tőke nagyobbik része, s a beruházóknak sok adókedvezményt nyújtó övezetek jelentik a kínai export lokomo-

Kínában soha nem látott árubőség várja a vásárlókat

tívját. A gazdasági (Kanton) tartományban már 1984 óta működik az első és a legjelentősebb különleges gazdasági övezet, ahol az egy főre jutó évi GDP megközelíti az ötezer dollárt. (Hivatalos adatok szerint Kína egészében az egy főre jutó GDP mintegy 400 dollár. Becslések szerint azonban ez az összeg jóval magasabb, hiszen az ázsiai országban számottevő a fekete gazdaság szerepe, ahonnan a lakosság jelentős jövedelemre tesz szert.)

A különleges gazdasági övezetek az előnyös szabályozásnak és a külföld felé nyitásnak köszönhetően a gazdasági fejlődés központjává lettek. Ezzel párhuzamosan folyamatosan csökken az állami tulajdonú vállalatok jelentősége a gazdaságban. 1981-ben az ipari termelés 75 százalékát állították elő az állami cégek, tíz évvel később ez az arány már 52 százalékra csökkent. Kínában mind

nagyobb a szerepe a magángazdaságnak, a nem állami szektor itt bővül és gyarapodik a leggyorsabban a világon.

Ennek is köszönhető, hogy Kínában — számítások szerint — 60 millióra tehető azok száma, akiknek az éves jövedelme meghaladja az ezer dollárt. Az ezredfordulóra ennek a rétegnek a száma várhatóan eléri majd a 200 milliót. A megtakarítási ráta 30 százalék, a legmagasabbak közé tartozik a világon. Tavaly a kiskereskedelmi forgalom több mint 20 százalékkal bővült, s a gazdaságkutató intézetek a fogyasztási cikkek piacán várható további nagy botmot éppen a nagy megtakarítási rátával indokolják. Kínában jelenleg soha nem látott árubőség várja a vásárlókat, akik képesek és hajlandók mind többet költeni saját kényelmükre, öltözködéjükre. Az árubőség, a magas megtakarítási hányad, valamint a 60 millió ezer dollár fölötti jö-

vedelmű fogyasztó már most is jelentős keresletbővülést gerjeszt a fogyasztási cikkek piacán. Ennek fényében érthető, hogy a nyugati cégek szeretnék már most megvetni lábukat a kínai piacon, amely hosszabb távon szinte felmérhetetlen üzleti lehetőségeket kínál.

A nyugati befektetők azonban nemcsak értékesítési piacnak tekintik az 1,3 milliárd lakosú Kínát, hanem termelési bázisnak is. Az olcsó munkaerő, az alacsony termelési költségek és a kimagasló ütemben növekedő termelékenység mágnesként vonzza a külföldi befektetőket, hiszen Kínából elláthatják meglévő piacaik jelentős részét. Feltétlenül szükséges azonban az ország infrastruktúrájának gyors ütemű fejlesztése, mert a külföldi investorok számára jelenleg a szegényes infrastruktúra jelenti a „szűk keresztmetszetet”.

Az ipari termékeket, a fogyasztási cikkek gyártó világ-cégek már szinte kivétel nélkül „letelepedtek” Kínában, s a termelőbázisok létesítése után megkezdődött az elosztási hálózat kiépítése is. Megjelentek a külföldi bankok és a biztosítók is, s az értékpapírtőzsdéken is mind nagyobb a forgalom. A kínai cégrészvények egy részét a hongkongi tőzsdén forgalmazzák, s a tervek szerint a kínai értékpapírok még az első félévben megjelennek a Wall Streeten is. Hongkongból egyébként eddig 8 milliárd dollár működőtőke áramlott be Kínába, s a városállamon keresztül bonyolódik le a kínai külkereskedelem több mint 40 százaléka. Hongkong jelenti a „zsilipet” Tajvan irányába is: az 1996-ban kínai fennhatóság alá kerülő brit koronagyarmaton keresztül bonyolódik le a kétoldalú kereskedelem java része, s Hongkong jelenti az ugródeszkát a Kínába tartó tajvani működőtőkének is. Az elmúlt három esztendőben Tajvanról több mint ötmilliárd dollár működőtőke érkezett Kínába, elsősorban a különleges gazdasági övezetekbe.

A „kínai modell” nagy érdeklődést vált ki az egész világon, s az ázsiai országot a következő évek gazdasági tigriseként tartják számon. Peking számára némi gondot okoz a nagy ütemű fejlődés, a gazdaság ugyanis a túlfűtöttség jeleit kezdi mutatni. Féltő, hogy az infláció elszabadul, ezért a gazdaság a szabályozókön keresztül átmenetileg kismértékű „hűtésre” szorul, amelynek középpontjában az áremelkedések kézbe tartása áll. 1993 első negyedévében az előző év azonos időszakához képest a GDP 14, az ipari termelés pedig 22 százalékkal növekedett.

A nagyvárosokban az infláció 15 százalékkal volt magasabb, mint 1992 első negyedében. Figyelmeztető jel, hogy pénzügyi folyamatosan veszít értékéből a dollárhoz képest, s miközben a városokban a bérek növekedése meghaladja az árakét, a mezőgazdasági lakosság reáljövedelme csökkenőben van.

Nyugati szakértők véleménye szerint Peking valószínűleg továbbra is ellenőrzés alatt tudja tartani a gazdasági folyamatok alakulását, s a magas növekedés mellett sikerül majd kordában tartani az inflációt. Egyelőre még nem értek meg a feltételek a viszonylag merev pénzügyi rendszer enyhítésére és a rögzített árfolyamrendszer feloldására, de egy évtizeden belül a monetáris szféra „áramvonalasítására” is sor kerülhet. A kínai gőzhenger tehát beindulóban van: a gazdaságkutató intézetek előrejelzése szerint a következő 10 évben évi 8-10 százalékos gazdasági növekedés várható Kínában. Különösen nagy robbanás várható az export területén, de minden várakozást felülmúlóan fog alakulni a konjunktúra a fogyasztási cikkek kínai piacán is. A „Kína-erőmű” teljes gőzzel üzemel, az egyetlen nagyobb kérdőjel hosszabb távon a belpolitikai helyzet alakulása.

Májusi Mocca aranyat ér!

A Tchibo
Mocca
kávét
májusban
20 Ft-tal
olcsóbb

Akciónk
június 6-ig tart!

A legtöbb, mi adható

FORDITSA JORA!

SÉG

ink:

GYOTT
MILA Rt.

Az Ikea időben ismerte fel a növekedés határait

Fazont igazít a bútorbirodalom

A világgazdaságot sújtó tartós visszaesés nem kíméli a világ egyik vezető bútor- és lakberendezés-kereskedelmi vállalatbirodalmát, az Ikeát sem. A praktikus és viszonylag olcsó skandináv bútorok iránti fizetőképes kereslet növekedési üteme megtört, s a vállalat a forgalom további bővülése érdekében kénytelen új vevőcsoportok után nézni.

Az Ikea áruházai tavaly 3,2 milliárd dolláros forgalmat bonyolítottak le a világ 24 országában. Érzékenyen érinti a cég üzletmenetét a német gazdaság stagnálása, hiszen a bevételek 29 százaléka erről a piacról származik. Ugyanígy Skandináviában — amely 22 százalékkal részesedik a forgalomból — sem lehet egyelőre jelentősebb élénküléssel számolni. Európa többi országa 36 százalékot tesz ki az Ikea forgalmában, míg az USA részesedése 7,2 százalék. Mivel az Ikea nem részvénytársaság, nem köteles nyilvánosságra hozni gazdálkodási adatait, így nem ismeretes a cég eredménye. Nyilvánvaló azonban menedzsereinek nyilatkozataiból, hogy a vállalat kénytelen lassítani terjeszkedését.

Az Ikeát 1943-ban alapította a jelenleg 66 éves Ingvar Kamprad, akinek személyi vagyona a Forbes magazin szerint tavaly elérte a 2,8 milliárd dollárt. Abban

az időben Svédország még nem tartozott a módosabb államok közé, így Kamprad praktikus és viszonylag olcsó bútorcsaládot fejlesztett ki. Az első „igazi” Ikea-bútoráruházat 1958-ban avatták fel a svédországi Almhultban, s ma is ott van a hazai üzleti központ. Az Ikea-rendszer forradalmat jelentett a szakmában, mert az egységeket dobozban szállították és szállítják házhoz, s otthon kell összeszerelni a bútorokat. A vállalat működési költségei egyrészt ezért alacsonyak, másrészt mert az Ikea ön-maga alig termel, viszont mintegy 1800 beszállítóval dolgoztat. S beszállítói kiválogatásánál a minőség mellett kiemelt szerepe van a termelői árnak is.

A hatvanas évek elején az Ikeát még alig ismerték Svédországon kívül. A világméretű terjeszkedés a nyolcvanas években gyorsult fel, jelenleg az Ikea már 24 országban összesen 119 áru-

házzal rendelkezik. A konjunktúra gyengülését jelzi, hogy míg tavaly 17 új áruházat nyitottak, idén a tervekben már csak 11 szerepel. Az Ikea szervezete és vállalati formája időközben erősen megváltozott. Kamprad felismerte, hogy cége a magas svéd örökösödési adó miatt halála után szétesik, vagy alacsony áron kel el — amennyiben svéd tulajdonban marad. Ezért Hollandiában létrehozta a Stichting Ingka nevű alapítványt, amelynek ő az elnöke. Az alapítványnak Kamprad átadta az Ikea 100 százalékos tulajdonjogát, ő maga pedig Svájcban telepedett le. A vállalat nemzetközi központja pedig Dániába költözött.

Szakértők szerint az Ikea igen jól szervezett vállalat, ahol a hivatali bürokrácia ismeretlen fogalom. Kamprad gyakran ellenőrzi személyesen és váratlanul az áruházakat, de rajta tartja a szemét a termékfejlesztésen és az

értékesítésen is. A cég vezető menedzserei repülőútjaikon turisztosztályon utaznak, s külföldön nívós, de olcsó szállodákban laknak. Minden bizonnyal ez is hozzájárul az Ikea üzleti sikereihez az ésszerű takarékoság azonban a cég üzleti filozófiája szerint nem mehet a minőség és a vállalati kultúra rovására.

A világ egyik legeggyorsabban fejlődő kereskedelmi hálózata a szűkülő piacon csak úgy őrizheti meg pozícióit, ha szélesíti vásárlói célcsoportját és a kínálatot. A vállalat felmérései szerint vásárlóinak többsége a fiatalabb korosztályhoz tartozik. A kínált bútorok és lakberendezési tárgyak többségének stílusa és ára a fiatalabb korosztály ízlésének és anyagi lehetőségeinek felel meg. A világ lakossága azonban rohamosan öregszik, s ehhez az Ikeának is alkalmazkodnia kell.

A vállalat tehát bővíti kínálatát, s a jövőben szélesebb választékkal várja az idősebb, a vastagabb pénztárcájú korosztályt is. Megjelennek az összeszerelt bútorok, sőt a vásárlók egyedi igényeit is teljesíteni fogják. Az idősebb és a tehetősebb korosztály felé való nyitástól azt várják, hogy a forgalom a következő években ismét dinamikus növekszik majd, így tovább bővíthet majd a világhálózat. Különösen jó piaci lehetőségek várnak az Ikeára Ázsiában és az Egyesült Államokban középtávon. Ázsia újonnan iparosodó és fejlődő országaiban mind nagyobb a tehető polgári réteg, az USA-ban pedig már láthatók a gazdasági fellendülés első jelei.

A megújuló Ikea azonban a jövőben sem hajlandó engedni szigorú minőségi követelményeiből, továbbra is „rövid pórázon” tartja beszállítóit. Ingvar Kamprad és csapata az Ikeát időben áramvonalasítja, alkalmazkodik a recesszióhoz, de már készül a fellendülés időszakára is. A cég növekedési határainak felismerése olyan előnyt biztosított az Ikea számára, amely napjainkban kevés világcéget jellemez.

Az Ikea Magyarországon

Az Ikea 1990 márciusában nyitotta meg — Kelet-Közép-Európában első, azóta is legnagyobb és legsikeresebb — áruházát Magyarországon. Az akkori viszonyoknak megfelelően vegyesvállalatot hoztak létre, amelyben az Ikea 50, a Bútorkereskedelmi Vállalat 45 és a Magyar Hitel Bank 5 százalékkal részesedett. (1991 közepétől az Ikea már az áruház egyedüli tulajdonosa). A vegyesvállalat 1988 januárjában alakult, azóta az Ikea Magyarországon még három vállalatot alapított: az egyiket, letisztítva az Ikea Lakberendezési Kft.-ről, az áruház működtetésén kívüli egyéb tevékenységek; az Ikea Hanim Kft.-t, a bel- és külföldi vásárlások, valamint az export; és egy harmadik vállalatot jövőbeli ingatlanvásárlások és kezelés céljaira.

A 12,6 ezer négyzetméteres áruházban

évente 2,5 millió látogató fordul meg, s közülük minden negyedik vendég vásárol. Az éves eladási forgalom körülbelül 2,5 milliárd forint. A magyarországi áruház — hasonlóan az Ikea többi áruházához — kezdettől fogva nemcsak bútort, hanem egyéb lakberendezési cikket is árul, az utóbbiak aránya a forgalomban meghaladja a 40 százalékat. A magyarországi Ikea fő törekvése a raktározási, készletelési, szállítási, központi költségek csökkentésével elérni, hogy árai a hazai infláció ellenére szinten maradjanak vagy éppen csökkenjenek. Ezzel megszüntessék a sokakban kialakult képet, hogy az Ikea nem mindenki, hanem csak a nagyobb jövedelműek áruháza.

G. Á.

Gonda György

i Vagyonügynökség nyílt tenderei

A privatizációt segítő szándékkal tesszük közzé az Állami Vagyonügynökség nyílt tendereit. További információkat a pályázatokban megjelölt intézményeknél, illetve személyeknél lehet beszerezni.

Szentjánosi u. 3. I. em.) 1993. május 17-én 10-15 óra között.

A vagyontárgyak előzetes bejelentkezést követően megtekinthetők. A vagyontárgyakra és az üzletreszre vonatkozóan további információkkal Németh Ferenc vállalati biztos szolgál.

(tel/fax: 06-79-23-751)

Az ÁVÜ megbízásából értékesítésre kerül az Észak-magyarországi TÜZÉP Vállalat Miskolc, Zsolcai kapu 28. egységeinek tulajdonjoga.

Jelentkezni lehet 1993. május 21-én 12 óráig a kikiáltási ár 5 százalékának megfelelő bánatpénz letébe helyezésével az ÁVÜ szervezést bonyolító megbízottjánál:

dr. Kővári Zoltán ügyvéd

Miskolc, Móricz Zs. u. 29. vagy Zsolcai kapu 28. címen munkanapon 8—16 óráig (tel: 48/346-731, 46/337-485).

Az árverés helye és időpontja: Miskolc, Zsolcai kapu 28.

További felvilágosítást, írásbeli tájékoztatást az ÁVÜ megbízottjától kaphatnak.

Az Állami Vagyonügynökség pályázatot hirdet privatizációs tanácsadó kiválasztására a Hajdúsági Iparművek Rt. részvényeinek értékesítésére.

A részletes pályázati anyag átvethető az Állami Vagyonügynökség Ipari Igazgatóságán (Budapest, XIII., Pozsonyi út 56., 513. szoba). Érvényes ajánlati anyagot csak azok a pályázók nyújthatnak be, akik a pályázati anyagot átvették.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 24. 10—16 óráig.

A pályázat benyújtásának helye: ÁVÜ Iktató

1133 Bp., Pozsonyi út 56.

A pályázatokat személyesen vagy meghatalmazott útján kell benyújtani, 3-3 példányban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban, a pályázatra utaló „Hajdú pályázat” megjelöléssel. Egyértelműen meg kell jelölni az eredeti ajánlatot tartalmazó borítékot.

5718 Fapálcika gyufához
5712 Modern bútor
5710 Kerékpár
5706 Jet hajtóanyag/nyersolaj/dízelolaj
5704 Technológiai/feldolgozó gyártó gépsor
5681 Hajóra ajánlat
5680 Sürgős! LEVI's 501
5675 PC alkatrészek: HDD, FDD, RAM, I/O, Cukor
5674 Tréningruha
5673 Gyapjúszővet
5667 Öntecs és hulladékvas
5665 Üveg projekt
5653 Computeralkatrészt vásárol-

násadó Kft. mint kiíró, az Állami Vagyonügynökség bizományosaként értékesítésre meghirdeti az F—1 Vagyonkezelő Beruházó és Fejlesztő Vállalatból (jogelőd a Fővárosi 1. Sz. Építőipari Vállalat) 1992. augusztus 1-jén átalakult F—1 Vagyonkezelő, Beruházó és Fejlesztő Rt (rövidített nevén F-1 Rt.) állami tulajdonba került tagsági jogait.

A részletes pályázati kiírás 1993. április 10-től megvásárolható 24000 Ft+afa vételáron a CONSORG Privatizációs Tanácsadó Kft.-nél (Bp. 1137, Újpesti rkp. 8. VI. em.). Ugyanitt a titoktartásra vonatkozó nyilatkozat aláírása ellenében további információk is kérhetők (tel: 111-0680, ügyintéző dr. Szabó Károly).

Az ajánlatok beérkezésének határideje: 1993. május 20.

A KERSZI Rt. az Állami Vagyonügynökség megbízásából megismételt pályázatot hirdet az AGROKER Mezőgazdasági Termelőszköz Kereskedelmi Vállalatból (3500 Eger, Kitályai u. 10.) átalakulással létrehozott jogutód AGROKER-EGER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-ben meglévő állami részesedés teljes körű értékesítésére.

Az ajánlatok zárt, feladó nélküli borítékban érkeznek, az ajánlathoz külön, zárt borítékban mellékelni kell az ajánlattevő nevét, címét és főbb adatait.

Az ajánlatok beérkezési ideje: 1993. május 20.

Az ajánlatokat a KERSZI Kereskedelmi és Pénzügyi Szervezési-Tanácsadó Rt. (1034 Bp., Bécsi út 126—128., tel: 168-3696, 250-1300/357, mellék, fax: 168-9032, bankszámlaszám: OKHB 214-

10679) címre kérjük megküldeni. A fenti címen felvilágosítást ad: Molnár György üzletág-igazgató.

További információt ad: Somodi Lajos ügyvezető
AGROKER-EGER Kft.
tel: 36/310-083

A Magyar Vezetési Tanácsadó Kft. az Állami Vagyonügynökséggel kötött szerződés alapján nyilvános, egyfordulós pályázatot hirdet a Colas-Északkeleti Bányászati Kft. (3915 Tarcsl, Malom u. 10.) privatizációjában való részvételre.

A pályázatokat személyesen vagy meghatalmazott útján, illetve postai úton kell eljuttatni három példányban, magyar nyelven, illetve külföldi pályázó esetén magyar és angol vagy német nyelven, zárt, cégjelzés nélküli borítékban a Manager Kft. irodájába. A borítékon fel kell tüntetni az alábbi szöveget:

„CÉK-PALYÁZAT”

A pályázat beérkezésének határideje: 1993. május 20. 10 óra. A pályázat beadásának helye: Manager Kft.

1114 Budapest, Villányi út 8.

A Bajatex Bajai Textilipari Vállalat (Baja, Szentjánosi u. 3.) befektetői kezdeményezésre pályázatot hirdet a vállalat tulajdonában lévő vagyontárgyak és üzletresz megvásárlására.

A pályázatok beadásának határideje: 1993. május 20. 11 óra

A pályázatokat személyesen, vagy meghatalmazott útján, magyar nyelven 8 példányban — az eredeti példány egyértelmű megjelölésével — zárt borítékban „Bajatex pályázat” felirattal ellátva kell leadni a vállalat igazgatói titkárságán (Baja,

PARTNERKERESŐ

KÍNÁLAT
H5722 Halliszt
5721 Koreai vörös ginzeng
5717 Rádiós golyóstoll
5716 Használt ruha. Szűrő
5715 Újdonság! Önleállító infúziós készlet
5713 Tengeri étel/rizs/hús/egyéb
5711 Rotánpálmabútor
5709 Vegyszer/ásvány
5708 Cipőápoló cikkek
5707 Szerzői jog — film vadállat-

5705 Fagyasztott csirke
5702 Elektronikus alkatrész (félvezetős)
5700 Színes ceruza Kínából
5696 Cipő és kanavászcipő
5695 Gumicsónak
5691 Villamos háztartási cikk és lábos
5689 Nyersanyag szatyorhoz és bőrröndhöz
5685 Sima papíros fax
5682 Sürgős! A minőségű cukor

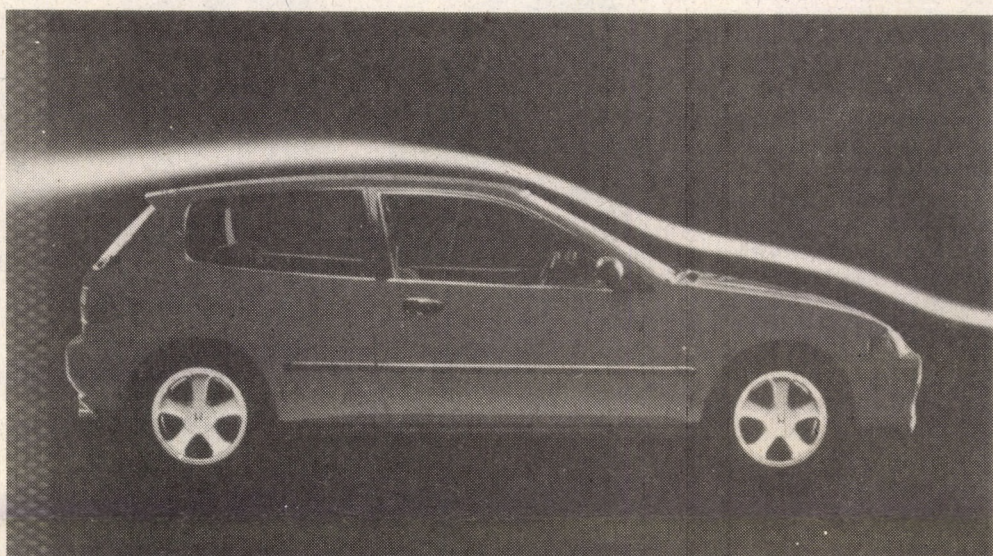
5678 Citrus zsírtalanító és oldószer
5677 MS WINDOWS 3.1 és MS DOS 6.0
5676 Ingatlan lehetőség Mexikóban
5670 Szójaolaj
5669 Iskolai/irodai toll
5668 Vegyszer

KERESLET

H5720 API specifikációjú acélcső
5719 Polietilén-sző extrúziós gép-

93.5.17.

Honda-offenzíva várható az európai országok piacán

Háromajtós Honda Civic a szélszélcsatornában

A Honda Europe értékesítési igazgatója, Yuji Saito bejelentette, hogy cége a következő három évben 50 százalékkal kívánja növelni gépkocsieladásait kontinensünkön. Tavaly a Honda 180 ezer autót adott el Európában, a várakozások szerint ez a szám 1995 végére eléri majd a 270 ezret. Az autóeladások jelentős bővülését a Honda első-sorban attól várja, hogy folyamatosan bővíti termelőkapacitását a vállalat délnyugat-angliai gyára. A Honda swindoni autógyárában tavaly októberben kezdődött meg a termelés. A beruházás 462 millió dollárba került, az üzemhez kapcsolódó autómotorgyár investíciós költségei pedig meghaladták a 100 millió dollárt. A tervek szerint a swindoni gyár kapacitása 1995-ben már eléri a 100 ezer gépkocsit.

1995-ben az Angliában gyártott 100 ezer kocsi mellett 150 ezer autót közvetlenül érkezik majd Japánból kontinensünk autópiacon. Az Egyesült Államokban termelő Honda-üzemek a tervek szerint az évtized közepén húszezer autót exportálnak majd Európába. A súlyos érté-

nyugat-európai autógyárak körében — érthető módon — aggodalmat és ellenszenvet váltanak ki a Honda európai terjeszkedési tervei mind a gyártás, mind pedig az értékesítés területén. Noha az Európai Közösség és Japán megállapodott a Nyugat-Európába irányuló japán autóexport korlátozásában, a vezető európai autógyártók további korlátozó intézkedéseket várnak Brüsszeltől. Erre valószínűleg nem fog sor kerülni, s az eredeti „menetrendnek” megfelelően az ezredforduló utáni években az európai autópiacon teljesen szabaddá válik a japán exportörök számára. (Az Európában gyártott japán autók nem esnek semmiféle piaci korlátozás alá. Nem véletlen, hogy a diszkrimináció elkerülésére a japán autógyárak újabban sorra nyitják meg termelőüzemeiket az Egyesült Államokban és Európában. Ráadásul a helyi termelés az importtal szemben helyi beruházást és új munkaalakokat teremtését is jelenti.)

Saito szerint a Honda 1995-ben Nyugat-Európában 250, Kelet-Európában pedig 20 ezer gépkocsit fog értékesíteni. Jelenleg a Honda részesedése a

nyugat-európai autópiacon 1,3 százalék, ez a részarány az értékesítési offenzíva eredményeként meghaladja majd várhatóan a 2-2,5 százalékot. Az értékesítés növelésével párhuzamosan jelentősen bővül majd Nyugat-Európában a Honda disztribúciós hálózata is. Jelenleg 1750 dealer foglalkozik kontinensünk nyugati felén Honda autók értékesítésével, ezek száma 1995-re eléri majd a kétezeret. Kelet-Európában a tervek szerint az évtized közepére a Honda márkakereskedői hálózata 200 tagot számlál majd.

1995-ben a Honda swindoni üze me a 100 ezer gépkocsi mellett 200 ezer autómotort állít majd elő. A Swindonban gyártott Accord típus európai „tartalma” jelenleg 60 százalék, ez a részarány a jövő év elején már eléri a 80 százalékot. A közös piaci előírások szerint 60 százalékos európai „tartalom” szükséges ahhoz, hogy a gépkocsi európai gyártmányúnak minősüljön. Így az Accordok zökkenőmentes piacra jutását az EK 12 tagországában már semmi nem zavarja és nem akadályozhatja meg.

riában elnőttképzés

A munkaügyi szakértő rámutatott: a munkanélküliek között a legtöbben azok vannak, akik nem rendelkeznek szakképzettséggel, csupán kötelező iskoláikat végezték el, de a munkanélkülieket semmiféle jogszabály nem kötelezi a munkaerőpiaci továbbképzésben való részvételre. A munkaközvetítő gyakran adja ki az iskoláztatást magánszemélyeknek és egyesületeknek, de ezek megfernek az állami képzés mellett.

A már legalább egy szakmával rendelkezők körében ugyanakkor nagy érdeklődés mutatkozik a továbbképzés iránt. Gyakran a tanfolyamok túlszűfoltak, sőt egyes helyeken — például a kozmetikusoknál és a masszöröknél — a szaktesztület gátat szab a felvehető létszámnak. Ezzel együtt bizonyos tanfolyamok költsége igen magas, s gyakran a legjobb kurzus sem ad garanciát az elhelyezkedésre.

• B. K.

zimpóziium

történetész kiemelte: Eckhardt Tibor, s az akkori kisgazdapárt jelentőségét el kell ismerni. Eckhardt volt ugyanis az, aki felhívta a figyelmet arra, hogy a hitleri Németország elveszitheti a háborút. Ő ismerte fel: Szovjet-Oroszországgal számolni kell, hiszen nagy politikai erő a térségben. Ami pedig Magyarországot illeti: ő szerette volna elérni, hogy ne lefelé húzzák a középrétegeket, hanem középszintre emeljék az alsóbb rétegeket.

A hétvégi rendezvényen a kisgazda-politikusoknak Sárközi Tamás és Bácskai Tamás egyetemi tanárok, valamint Lengyel László politológus is előadást tartottak.

• V. I.

A Magyar Fotográfiai Múzeum és a Goethe Intézet közös szervezésében Német portréfotográfia 1850—1918 címmel nyílt kiállítás a hétvégén Kecskeméten a Katona József tér 12. szám alatt. A tárlat június 6-áig látható

Mától nyári hajózási menetrend

MTI

A Mahart értesíti az utazóközönséget, hogy május 17-étől a dunai hajójáratok a nyári menetrend szerint fognak közlekedni. Naponta indul hajó Budapestről 07.00 órakor Horány—Surány érintésével Visegrádra; 08.00 órakor Szentendre, Leányfalu, Visegrád érintésével Esztergomba;

10.00 órakor Szentendre, Leányfalu érintésével Visegrádra; 14.00 órakor Szentendre érintésével Leányfalu. A budapesti sétahajójárat naponta kétszer közlekedik, 12.00 és 19.00 órakor. A Tiszán közlekedő hajók 25 feletti csoportok jelentkezése esetén indulnak Tokajból, Szolnokról, Csongrádról, illetve Szegedről.

A Miskolci Nemzeti Színház Pesten

MTI

A Miskolci Nemzeti Színház az idei színházi évad végén egy hétre Budapestre költözik és négy helyszínen mutatja be a főváros közönségének az évad általuk legsikeresebbnek ítélt darabjait. A budapesti vendéjáték 17-én este 7 órakor a Merlin Színházban kezdődik, ahol Zsótér Sándor rendezésében Büchner: Woyzeck című melodramáját adják elő. Ezt a produkciót a következő napon, 18-án megismétlik, sőt, hogy a pesti szí-

nészkollégák is meg tudják nézni, este 11 óratól tartanak éjszakai előadást is. Május 20-án a Madách Színházban Schiller: Stuart Mária című színművét láthatja a főváros közönsége, Margittai Ágival, Varju Olgával, a közelmúltban ebben az előadásban nyújtott teljesítményéért Gregus-díjat kapott Szervét Tiborral, továbbá Csapó Jánossal és Quintus Konráddal. Az előadás a Színház és Filmművészeti Főiskola rendezői szakán most végző Telihav Péter diplomamunkája. A kri-

tika ezt az előadást az idei színi évad egyik legsikeresebb munkájának ítélte. A Komédiumban május 21-én Beckett: Godot-ra várva című tragikomédiáját viszik színre Quintus Konráddal, Szervét Tiborral és Somló Istvánnal. Kovács Kristóf rendezésében. A vendéjáték sora a Nemzeti Színházban május 22-én este folytatódik, ahol Rostand: Cyrano de Bergerac című romantikus drámáját mutatja be a Miskolci Nemzeti Színház Verebes István rendezésében.

Kínában nő legjobban a kereslet

A londoni Economist gazdasági előrejelző szolgálat átfogó elemzést készített a személygépkocsik piacának várható alakulásáról az ezredfordulóig. A tanulmány szerint az évtized végéig a világon évente 2,3 százalékkal növekszik az eladott új személyautók száma. Ennek eredményeként 2000-ben 40 millió új kocsi talál majd gazdára a tavalyi 33,1 millióval szemben. A következő években az új autók piaca elsősorban Ázsiában és Dél-Amerikában bővül majd nagy ütemben. Észak-Amerikában, kontinensünk nyugati felén, valamint Japánban csökkenő ütemben növekszik

majd a kereslet, sőt idén ezeken a piacokon a tavalyinál kevesebb autót értékesítenek.

A legnagyobb keresletnövekedésre Kínában lehet számítani, ahol az előrejelzés szerint évi 22 százalékkal bővül majd a piac. Hasonló kedvező értékesítési lehetőségek várják a gyártókat Indiában és Dél-Amerika több országában is. Meglehetősen borúlátó az Economist előrejelzése a kelet-európai autópiacot illetően. Megítélése szerint a jövedelmek csökkenése és az anyagi tartalékok „leolvadása” nem hagyja érintetlenül az új autók piacát sem: Magyarország és Csehország kivételével

1995 végéig térségünk egészében csökken a fizetőképes kereslet az új autók iránt. A helyi gyártóknak és a nyugat-európai, valamint a japán gépkocsixportőröknek tehát még néhány szűkös esztendővel kell szembenézniük térségünkben. A japán autógyártók a következő években várhatóan tovább növelik részesedésüket a világpiacón, annak ellenére, hogy a tavalyi esztendő nem volt sikeres számukra. A szigetországban, illetve a külföldön gyártott japán személyautók részesedése 1996-ban az Egyesült Államok autópiacán eléri majd a 32 százalékot. Nyugat-Európában

ugyancsak ütemesen növekszik a japán autók részaránya, amely 1996-ban megközelíti majd a 14 százalékot. Jól jellemzi a japán autóipar térhódítását, hogy összesített részaránya az amerikai és a nyugat-európai piacon 1996-ban eléri a 23 százalékot. Ez az arány 1986-ban még nem haladta meg a 16,3 százalékot.

Az előrejelzés szerint az ezredfordulóra az új gépkocsik termelése és kereslete egyensúlyba kerül. A piacot jelenleg a túlkínálat jellemzi, a termelés világméretekben meghaladja a fizetőképes keresletet.

get, aki serülesébe a helyszínen belehalt. A férfi ezután lakása padlásán felakasztotta magát.

— PATKÁNYINVÁZIO tartja rettegésben Ecuador legnagyobb városát, Guayaquil. Az egészségügyi hatóságok jelentése szerint 50-60 millió rágszáló él a kikötővárosban, ami körülbelül 25-30 patkány-

— THOMAS KLESTIL osztrák államfő nyitotta meg péntek este a burgenlandi Frakno (Forchtenstein) várában a tartomány idei kiállítását, amely elsősorban az Esterházy család történetét mutatja be. Az ünnepségen az ősi erőd falai között jelen volt Esterházy Pál herceg özvegye, a Zürichben élő Melinda

— VILÁM SÓJÓTIHÉZ... vest. Csongrád megyében, vilámcsapás következtében pénteken este az 55-ös főút 31-es kilométerszelvényénél kigyulladt egy 3000 négyzetméter területű fenyves. A tűz oltásában a hivatalos tűzoltókat a mórahalmi és ásotthalmi önkéntes tűzoltók is segítették.

mertetett, amelyek bizonyítanak a főjegyző engedetlenségét. Kérte, induljon fegyelmi vizsgálat Erdélyi ellen.

Több felszólaló óvott attól, hogy a lényegi napirendi pontoktól vonják el az időt. Mások azt indítványozták, hogy ne csak a főjegyzőre terjedjen ki a vizsgálat, hanem a megyei elnökre is. Az ügyrendi bizottság elnöke megcáfolta Inczedy néhány tényállítását és kijelentette, ha a többi bizonyíték is csak ennyit ér, akkor nem látja alapját a fegyelmi vizsgálat megindításának. Végül úgy döntött a testület, hogy nem fegyelmi, hanem egy olyan bizottságot állít fel, amely megvizsgálja az elnök által beterjesztett dokumentumokat, meghallgatja a főjegyzőt és ennek nyomán határoz arról, milyen irányba folytatódjék az ügy.

Jorge Amado halálára

1912-ben született a braziliai Bahia államban és igen fiatalon jelent meg már első regénye, tehát a 30-as évek óta folyamatosan publikált. Ezért bizvást mondhatjuk, hogy a háború utáni nagy dél-amerikai prózaíró nemzedéknek — Marquez-nek, Vargas-Llosa-nak — ő a szellemi atyja. Mint a nyugati, s főként a dél-amerikai irodalomban mindenkit őt is a szociális kérdések foglalkoztatták; Brazíliában amúgy sem kerülhette volna el ezt a témát. Így aztán őt is megsuhintotta a szociális gondolat, hazája kommunista pártjának is tagja volt egy időben, ezért két ízben is emigrálnia kellett. Az utolsó évtizedekben azonban gondolkodása kiegyensúlyo-

gul, érzékeny lesz a nemzetközi összefüggésekre és ez visszatükröződik regényeiben is, melyek lírai színekkel is gazdagodnak. Alapmotívuma azonban mégis az óriás ország és főleg annak északkeleti része problémaköre, innét indul és mindig ide is tért vissza. Későbbi irodalmi tekintélye hazájában is elismert emberré teszi, tagja lesz a Brazil Irodalmi Akadémiának és elnöke hazája írószövetségének. Egy időben diplomáciai szolgálatot is vállal. Nagy regényeiben mindvégig országa egyszerű embereinek és általában a közembernek a problémája foglalkoztatja; extenzív irodalmi realizmusát költői ereje csak színezi. Halálával dél-amerikai irodal-

KÖZLEMÉNY

A GUTENBERG Művelődési Otthonban ma technikai okok miatt elmarad a Szerelem, óh! előadása. A jegyek május huszonharmadikára érvényesek.

Két ötös

MTI

A Szerencsejáték Rt. közlése szerint a 20. játékheten 5 találat a 2 fogadónak volt. A lottónyeremények a jövedelemadó levonása után a következők: öt találat a két fogadónak volt, nyereményük

• L. L. J.

Rendőrr a raitaka

Aranyláz vagy spekulációs szalmaláng?

Május közepén fölébredt az 1987 óta tartó Csipkerőzsika-álmából az arany piac: a „sárga fém” unciánkénti ára (egy uncia mintegy 31 grammal egyenlő) a januári 328-ról 370 dollárra emelkedett néhány nap alatt. Tizenhét hónap óta ez a legmagasabb aranyár, s a piacon egyelőre tartósan ígérkező áremelkedési hullám indult meg. Az aranyat a nemzetközi pénzvilág mint érték-megőrző eszközt már régen „leírta”, az 1980-as unciánkénti 870 dolláros ár ma már csak szép emlék. A fölös pénzzel rendelkező befektetők számára a pénzpiacok ma már számos jól jövedelmező investíciós lehetőséget (értékpaírok, határidős ügyletek, befektetési alapok stb.) kínálnak, az arany viszont nem kamatozik, ráadásul az ára is folyamatosan csökken, jó esetben stagnál. Nem igazán jövedelmező üzletág az aranybányászat sem, a kitermelési költségek ugyanis sok lelőhely esetében csaknem azonosak az arany világgiazi árával. Ezért is keltett nagy feltűnést, hogy áprilisban a Soros György vezette befektetési alap, a Quantum Fund 400 millió dollárért részesedett szerzett az Egyesült Államok legnagyobb aranybányájában, a Newmont Miningban. A részvényeket egy másik milliárdos, Sir James Goldsmith adta el Soroséknak. Hírek szerint Goldsmith azóta újabb 9,5 százalékos részvénycsomagot értékesített, s jelenleg a bányarészvények 19 százalékát tartja kezében. A részvények eladásából befolyt pénz Goldsmith aranyvásárlásra fordította. Érthető, hogy a világ és az arany piac felfigyel egy olyan ak-

cióra, amelynek két milliárdos a főszereplője. Ráadásul akkor investálnak, amikor a piac semmi jóval nem kecsegtet. „Sorosék valamit tudnak, vagy valamire készülnek” — terjedt el a hír a pénzpiacokon és a tőzsdéken, s ennyi elegendő volt ahhoz, hogy lélektani okok miatt meginduljon az arany ára fölfelé.

A Quantum Fund „lökése” mellett erősíti az aranyárat az orosz politikai és gazdasági élet bizonytalansága, valamint az áprilisi adatok szerint ismét feléledni látszó infláció az USA-ban. Pedig az elmúlt két évben több ország — Hollandia, Brazília, Kanada stb. — központi bankja igyekezett jelentősebb mennyiségű aranyeladással megszabadulni nagyobb aranykészleteitől. S noha a dollár árfolyama az elmúlt évtized közepe óta a felére csökkent, a megtakarítások nem az aranyban keresték a menedéket. Minden józan érv tehát az arany ellen szólt, a „Soros-szindróma” azonban egyelőre meg tudta fordítani az irányzatot.

Jól jelzi az újszerűt aranylázat, hogy Londonban május 13-áról 14-ére 10,80 dollárral emelkedett az aranyár, s a tőzsdei szakértők további növekedéssel számolnak. A Union Bank of Switzerland aranypiaci szakértője szerint a piacon „fizikailag” csak kis mennyiségű arany cserél gazdát, az áremelkedés spekulációs jellegű. Főleg határidős és opciós ügyleteket kötnek az aranyra, vagyis a „sárga fémet” egy meghatározott áron még a kitermelés előtt eladják. Aki jól spekulál, az nagy nyereségre tud szert tenni, de ezeknél az ügyleteknél természetesen

nagy az anyagi bukás kockázata is. 1992-ben a világ aranytermelése (beleértve a kelet-európai országokat és a FÁK-tagállamokat is) 2217 tonna volt, 2,9 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Tavaly összesen 3182 tonna aranyat használtak fel, 12 százalékkal többet, mint 1991-ben. A kereslet és a kibányászott „új” arany közötti különbséget a piac könnyedén tudta fedezni a felhalmozott, több évtizedes forgalomnak megfelelő készletekből. Csak a központi bankok 910 tonna aranyat értékesítettek tavaly, a legtöbbet 1968 óta. Szerény becslések szerint a világon mintegy 100 ezer tonna aranyat halmoztak fel magánszemélyek, bankok és vállalatok. Hatalmas tehát a túlkínálat a piacon, s többek között ezért nem számított szinte senki arra, hogy emelkedni fog az aranyár a belátható jövőben. Tavaly az ékszerészet rekordmennyiségű, az előző évinél 15 százalékkal több aranyat, összesen 2461 tonnát dolgozott fel. Ez az összes ipari felhasználás 86 százaléka, a többit az elektronikai ágazat, a fogászat és a restaurálás „fogyasztotta el”.

A piac éledésében mind nagyobb szerepet játszik a Kínai Népköztársaság, ahol valóságos aranyláz tört ki a lakosság körében. 1992 végén és az ideig tartó elején az infláció felpörgésétől való félelem arra ösztönözte a dolgozókat, hogy jövedelmük egy részét arany ékszerbe fektessék. (1988-ban már történt hasonló aranyroham Kínában: akkor a 18 százalékos infláció miatt a lakosság nagy mennyiségben vásárolt fel aranyat és tartós fogyasztási

cikkeket.) Becslések szerint tavaly magánszemélyek Kínában 350 tonna aranyat — elsősorban ékszer — vásároltak, s idén a vásárlások meghaladják majd az 500 tonnát. A keresletre jellemző, hogy az arany feketepiaci ára Kínában 550-600 dollár unciánként, tehát 200 dollárral magasabb a világgiazi árnál. Aranypiaci szakértők szerint a Kínai Nemzeti Bank is „bevásárol”: valószínű, hogy a holland központi bank által eladott 400 tonna aranyból 250 tonnát Peking vásárolt meg.

Visszatérve napjaink aranypiaci eseményeire: szakértők véleménye szerint az áremelkedés még egy ideig eltart, de drámai árobbanás nem várható. Az árfelendülés előbb-utóbb kifulladás, sőt a tekintélyes Merrill Lynch brókerház szerint „könnyekkel fog végződni”. Annyi azonban bizonyos, hogy az arany árának fellángolása jókora nyereséget hoz majd a jó időben és ügyesen spekulálóknak. A határidős ügyletek bizonyára nagy profitot eredményeznek az arany piac „megmozgatóinak”. Nem véletlen, hogy sem az aranybányák, sem pedig az aranykereskedők nem számítanak hosszasan tartó vásárlási és spekulációs kedvre, a „sárga fém” ugyanis jó időre elvesztette megtakarítási, teaurálási eszköz szerepét. Ezt az is bizonyítja, hogy az elmúlt évtized politikai válságai nyomán a pénz nem menekült tömegesen aranyba, s a feszült világpolitikai helyzet, valamint a helyi háborúk sem eredményeztek lényeges áremelkedést a piacon.

tos alapokere vetítve 36 százaléknak felel meg. Darvas Gábor vezérigazgató a tegnapi közgyűlés után elmondta: az öt évvel ezelőtt alakult társaság tavaly 896 millió forint díjbevételt és 371 millió forint adózott eredményt könyvelhetett el. (MTI)

TEJÁR-KIEGÉSZÍTÉST ad a Földművelésügyi Minisztérium az intervenciók alapból a tehénállomány további csökkenését megakadályozandó. Az intézkedést a tehénállomány jelentős

800 millió forintot lesz ki. A termelőkhöz a tejfeldolgozó üzemek közvetítésével jut el a támogatás. (MTI)

HABSBURG OTTÓ lesz a fővédnöke az egy hónap múlva Békéscsabán sorra kerülő nemzetközi vásárnak, amelyre a tervek szerint a köztársasági elnök és több miniszter is ellátogat. A „Csaba-expó '93” rendezvényen június 15—20. között várhatóan kétszáz kiállító mutatkozik be, elsősorban a keleti piacokra tekintve. (MTI)

teneti kinnviseget, amely megkésériti a kereskedőház vezetőinek életét. Székely Péter ismertette azt a stratégiai elképzelést, amely szerint a Ganz Danubius után további iparvállalatokban kíván többségi, illetve kisebbségi részesedést szerezni a Transelektro. Tudjuk, hogy rövid távon inkább a bankban kéne tartani felesleges forrásainkat, de hosszabb távon jól kamatozhatnak ezek a befektetések — fejtegette a vezérigazgató.

Végül a közgyűlésen a részvényesek 9 százalékos osztalékot szavaztak meg.

• E. P.

rult, s ezután már a jegybank is úgy határozta meg az 1993-ra vonatkozó monetáris politikáját, hogy abban az egyik legfontosabb szempont a gazdaság élénkítése kapcsán a kamatok csökkentése volt. Véget ért a monetáris szigor, a pénzszűkítés időszak, és ezzel a jegybank is kockázatot vállalt fel. Természetes, hogy közben az infláció alakulását állandóan figyeljük, s ha ez a várakozásokkal ellentétesen alakulna, a jegybank is változtatna pénzügypolitikáján.

— *Hogyan ítélték meg a gazdasági élénkítés szempontjából a kormány tervezett intézkedései?*

Shell

A GAZDASÁGI IGAZGATÓSÁGUNKRA

felveszünk

Retail Automation Manager-t

(töltőállomás-automatizálási vezetőt).

Feltétel:

felsőfokú végzettség,
vezetői gyakorlat,
tapasztalat nagyméretű projektek irányításában,
angol nyelvtudás.

A sikeres pályázótól elsősorban a hálózat automatizálásának irányítását várjuk, nem a műszaki részletek elemzését.

Az angol nyelvtudás feltétlenül szükséges, mivel a **Shell** központi szerveivel való kapcsolattartás is a munkakör része.

Jelentkezni lehet személyesen, részletes, angol és magyar nyelvű önéletrajzzal, a Személyügyön.

Cím: Budapest, Csillaghegyi út 19-21. 1037
Telefon: 250-4030, 237-es mellék.

A CONCORDAT

Csődgondnok és Tanácsadó Intézet Kft.,
mint a Kőbányai Faipari Vállalat

felszámolója

FELHÍVJA

az építetők és építkezők figyelmét
az alábbi, kedvező beszerzési lehetőségekre:

**ABLAKOK, ERKÉLYAJTÓK, TOLÓFALAK
MŰVI ÁRON,**

minden méretben és formai igény szerint,
EUR DIN szabványnak megfelelő kivitelben.

BELSŐ AJTÓK — TOKKAL

18 500 Ft-tól,

furnéros, pácolt, lakkozott felületkezeléssel.

Alapszerkezetek szállítása a megrendeléstől
számított

10 munkanapon belül, speciális méretek és
szerkezetek 1 hónapon belül.

Cím: Kőbányai Faipari Vállalat f.a.
1105 Budapest, Ihász u. 10.
Telefon: 177-8633

Tizenegy hét után lemondott a Kodak pénzügyi igazgatója

A sztár menedzser „kilépője”

Mindössze 11 hetet töltött el a Kodaknál az egyik legkapósabb amerikai sztár menedzser, Christopher Steffen.

A Honeywelltől átcsábított pénzügyi vezető és a Kodak elnöke, Kay Whitmore a várakozások ellenére nem találta meg a közös nevezőt, Steffen benyújtotta lemondását.

A bejelentés utáni napon a Kodak részvényeinek árfolyama 11 százalékkal zuhant a tőzsdén, s egyelőre nem tudni, hogy kit sikerült megnyernie a Kodaknak a vállalati gazdálkodás „feljavítására”.

Amikor Steffent január 11-én kinevezték pénzügyi igazgatóvá, a Kodak-részvények árfolyama 17 százalékkal emelkedett a Wall Streeten, s ezzel a világ vezető fotóipari cégének értéke 2 milliárd dollárral növekedett. (Pénz Plusz Piac, 1993. február 5.) Az előzményekhez tartozik, hogy a Kodak részvényesei meglehetősen elégedetlenek voltak a cég és Whitmore elnök tevékenységével. A vállalatbirodalom korábbi lendülete megtört: 1988-ban 17 milliárd dolláros forgalom mellett még 1,4 milliárdos nyereségre tett szert, tavaly viszont 20,2 milliárd forgalom mellett a nyereség alig haladta meg az egymilliárd dollárt.

Whitmore 1990 óta áll a Kodak élén. A nyolcvanas évek közepétől viszonylag kedvezőtlenül alakul a fotóipar konjunkciójára, ezért Whitmore jelentős beruházások révén igyekezett bővíteni a Kodak profilját, és több kísérletet tett a stratégiaváltásra. Az úgynevezett fotó-CD technológia bevezetése még nem hozhatta meg a várt eredményeket, ráadásul fiaszkóval zárult az 1991-ben végrehajtott átszervezés is. Az 1,6 milliárd dolláros karcsúsítási program középpontjában a költségek csökkentése állt, de az önáramvonalasítás túl „jól” sikerült. Az igencsak nagyvonalú korengedményes nyugdíjba vonulást a tervezettnél háromszor többen vették igénybe, így a létszámleépítés helyett a Kodaknak új munkaerőket

kellett alkalmaznia. Miután az átszervezés eredményei nem mutakoztak meg a vállalat teljesítményében, a részvényesek és az igazgatótanács nyomására Whitmore elnök kénytelen volt ismét stratégiát módosítani, s egyúttal nagyobb figyelmet fordítani a vállalati pénzügyekre.

A fordulatot Steffentől várták, aki már bizonyította kivételes képességeit a Chryslernél és a Honeywellnél. Ez utóbbi vállalatnál is pontosan dolgozott Steffen „sebészke”: feltárta és megszüntette a felesleges kiadásokat, csökkentette a költségeket a termelés és az adminisztráció területén, több ezer munkahelyet szüntetett meg, s karcsúsította a szervezetet is. Rövid idő alatt a Honeywell forgótöke-szükséglete 2,2-ről 1,6 milliárd dollárra mérséklődött.

Hasonló feladatok várták a sztár menedzsert a Kodaknál is, de a tervezett vállalati „forradalmat” nem tudta végrehajtani. Szerette volna gyorsan felrúzni az „álmos” fotóipari céget, néhány stratégiai kérdésben azonban nem volt egyetértés az elnök és Steffen között. Miközben a Kodak vezetői lázasan dolgoztak az újabb átszervezési terven, az elnök és a pénzügyi igazgató között mind gyakoribbá váltak az összecsapások. Whitmore szerint Steffen kizárólag a Kodak pénzügyi átszervezésére összpontosított, s nem gondolkodott szélesebb, stratégiai összefüggésekben. Nem sikerült

közös nevezőre hozni a pénzügyi és az üzleti irányvonalat, a két vezető közötti ellentétek végső soron ebben a kérdésben csúcsosodtak ki.

Külső szakértők szerint a Kodaknál meglehetősen belterjes a légkör, a döntések konszenzus alapján születnek, a vezetők kínosan kerültek az összeütközéseket. Ebbe a légkörbe és vállalati kultúrába „robbant be” Steffen, aki az általa helyesnek tartott célok megvalósítása érdekében nem rettent meg a konfrontációtól sem. A jelek szerint Steffen elképzelései és módszerei nem találtak egyetértésre a cégelnöknél, sokak szerint viszont Steffen becsülte túl hatalmát. Whitmore úgy látta, hogy a pénzügyi igazgató magát tekinti a tervnek, holott ő csak része volt egy tervnek.

Április 27-én Steffen benyújtotta lemondását, s nem volt hajlandó az elnök és a felsővezetőség kérésére sem tovább maradni a Kodaknál. Jól jellemzi a távozás okozta megröbbenedést az egyik legnagyobb amerikai tőzsdécég, a Prudential Securities vezető munkatársának véleménye: „A hír vétele után 30 másodperccel már nem javasoltam az ügyfeleknek a Kodak-részvények megvásárlását.”

A Wall Street elemzőinek egy része úgy látja, hogy Steffen nagyívű tervei meghaladták egy pénzügyi igazgató hatáskörét, s ő inkább vezérigazgatói magasságok-

ban tevékenykedett. Steffen távozásával viszont semmi nem oldódott meg a Kodaknál, sőt az újabb átszervezés további késedelmet szenved. Az igazgatótanács „természetesen” azonnal hűségéről és egyetértéséről biztosította Whitmore-t. Az elnök azonban kénytelen a részvényesek újabb támadásával számolni. Pedig azt hitte, hogy Steffen alkalmazásával saját ázsíója is növekszik, hiszen a sztár menedzser feltűnése már önmagában a részvényárfolyamok emelkedését eredményezte. A befektetők keresték és vásárolták a Kodak részvényeit. Jót tett az elnök hírnevének az is, hogy bejelentette: a Kodak a jövőben kevésbé fog kötődni a hagyományos fotó üzletághoz.

Whithore Steffen távozásával ismét célpont lett. Már bejelentette, hogy ismét kívülről fog alkalmazni pénzügyi igazgatót; kérdés azonban, hogy a Steffen-eset után ki lesz hajlandó ezt a munkakört elvállalni a cégnél. Utód biztosan találhatik, de a cég jövője, a részvények árfolyamának alakulása szempontjából távolról sem mindegy, hogy milyen bizalommal lesz a piac és a tulajdonosok a ma még ismeretlen új pénzügyi igazgató iránt. Ami pedig a sztár pénzügyest illeti: karrierjének minden bizonnyal jót tesz a Kodaknál tanúsított erőszakos és következetes magatartása. Lemondásának napján az IBM részvényeinek árfolyama 1,5 százalékkal emelkedett, az üzleti világban ugyanis elterjedt, hogy Steffen lesz a számítógépipari óriás cég pénzügyi igazgatója. A hír egyelőre csak találgatásnak bizonyult, de Steffen ismerői nem tartják kizártnak, hogy a sztár menedzser következő munkahelyén már vezérigazgató lesz. A 11 hetes „kirándulás” a Kodaknál ugyanis azt bizonyította, hogy a Steffen-tervek megvalósításához a pénzügyi igazgatói szék ma már kevés egynémely amerikai vállalatnál.

ni Vagyonügynökség nyílt tenderei

A privatizációt segítő szándékkal tesszük közzé az Állami Vagyonügynökség nyílt tendereit. További információkat a pályázatokban megjelölt intézményeknél, illetve személyeknél lehet beszerezni.

példányban, magyar és külföldi pályázó esetén angol nyelven, zárt., cégjelzés nélküli borítékban a megjelölt címre.

A borítékon fel kell tüntetni az alábbi szöveget: „Elektroimpex-pályázat.”

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 28. 11 óra

A pályázat beadásának helye: ÁVÜ-iktató
1133 Bp., Pozsonyi út 56.

A pályázaton való részvétel feltétele a részletes eljárási rendet, valamint a társaság főbb adatait tartalmazó információs füzetet tartalmazó pályázati anyag titkossági nyilatkozat ellenében történő átvétele az ÁVÜ Ipar IV. Igazgatóságán (640. szoba).

A Hejő Menti Állami Gazdaság nyilvános pályázatot hirdet a gazdaság állami tulajdonban levő vagyontárgyainak (eszközeinek, ingatlanainak) megvásárlására.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 28. 16 óra

A pályázat beadásának helye: Hejő Menti Állami Gazdaság
Nyékládháza, Partizán u. 24.

A vételi szándék bizonyítására a pályázati irányár 5 százalékát az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig letétbe kell helyezni a vállalat MHB 270-06810-7021 sz. számláján vagy a vállalat pénztárába.

A pályázaton való részvétel feltétele a részletes tenderfüzet titkossági nyilatkozat ellenében történő átvétele az alább megjelölt címén.

A tender meghirdetésével egyidejűleg az eszközök-ingatlanok főbb adatairól és jellemzőiről információ beszerezhető:

Dálnoki József általános igazgató-helyettesől
Varga Győző beruházási főelőadó-tól

Hejő Menti Állami Gazdaság Központja
3433 Nyékládháza, Partizán u. 24.
Telefon: 46/391-644

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Pest Megyei Vendéglátó-ipari Vállalat (Bp., V., Steindl Imre u. 7.) 5 üzletének 10 éves bérleti jogát, illetve tulajdoni jogát 1993. június 7-én 9 órai kezdettel árverésen értékesíti.

Az árverés helye: Budapest II., Erőd u. 18. alatti irodahelyiség

Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 3 százalékának megfelelő bányapénz letétbe helyezése készpénzben a vállalat pénztárában 1993. május 28-án 13 óráig (Bp., Steindl I. u. 7. III. em.)

További információt és írásbeli tájékoztatót a meghirdetett üzletekről az árverést lebonyolító Pest Megyei Vendéglátó-ipari Vállalat központjában személyesen, vagy a 111-28-25-ös telefonszámon (kereskedelmi osztály) kapnak az érdeklődők.

Az Állami Vagyonügynökség kétfordulós pályázatot hirdet a Hajdúsági Gabonaipari Rt. (4001 Debrecen, Széchenyi u. 13.) állami tulajdonban levő részvényeinek megvásárlására.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 31. 12 óra

A pályázatokat 5 példányban, zárt., cégjelzés nélküli borítékban, az eredeti példányt „EREDETI” felírással, magyar nyelven (külföldi pályázó esetén angol vagy német nyelven is), „Pályá-

zat Hajdúsági Gabonaipari Rt.” felirattal az Állami Vagyonügynökség-iktató, 1133 Bp., Pozsonyi út 56 címre kérjük benyújtani.

A pályázaton való részvétel feltétele a magyar nyelvű feltételfüzet titkossági nyilatkozat ellenében történő átvétele az ÁVÜ-nél (Tóth Éva 530-as szoba) jelen felhívás közzétételétől kezdve.

A pályázók számára további felvilágosítással szolgál Tóth Éva (ÁVÜ, tel: 269-86-00/1096 mellék).

A Deák & Deák Pénzügyi Tanácsadó Kft. az Állami Vagyonügynökséggel az úgynevezett decentralizált privatizáció keretében kötött szerződés alapján, a vagyonügynökség bizományságként nyílt pályázatot ír ki a Közlekedésiműszer-gyár (1134 Bp., Bulcsú u. 5—7.) átalakulása révén 1993. május 31-én létrejövő Közlekedésiműszer-gyártó Kft. állami tulajdonban lévő üzletrészeinek részben vagy egészben történő értékesítésére.

Az ajánlat benyújtásával egyidejűleg az ajánlattevőknek a megvásárolni kívánt üzletrész névértékének 5 százalékát letétbe kell helyezni a D & D által megadott bankszámlára.

Az ajánlatokat zárt. borítékban, a pályázó nevének aláírásával az alábbi címre kell benyújtani:

Deák & Deák Pénzügyi Tanácsadó Kft.
1056 Budapest, Váci utca 70.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 31. 12 óra

A pályázat részletes feltételeit és a társaság pénzügyi és egyéb gazdasági adatait tartalmazó dokumentáció — 6000 Ft+áfa térítés fejében — átvehető a Deák & Deák Kft.-ben Dróth József-

nél (tel/fax: 1182-228, 1182-970). A pályázni kívánók előzetes bejelentkezés után ugyanitt kaphatnak kiegészítő szóbeli tájékoztatást.

A Kossuth Holding Vagyonkezelő Rt., az Állami Vagyonügynökséggel a második, egyszerűsített privatizációs program keretében kötött szerződése alapján, mint az Állami Vagyonügynökség bizománysága, egyfordulós pályázatot hirdet külső befektetők részére az Állami Nyomda Rt. (1014 Bp., Kapisztrán tér 1.) privatizációjában való részvételre.

A borítékon kérjük feltüntetni: Pályázati ajánlat „Állami Nyomda Rt.”
A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 31. 13 óra

A pályázat benyújtásának helye: Kossuth Holding Vagyonkezelő Rt.
Bp., Bajcsy Zs. út 37. I. emelet
Levélcím: 1399 Bp., Pf 701/438

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából a Belvárosi Irodaház Kft. (1027 Bp., Csalogány u. 23.) egyfordulós nyílt pályázatot hirdet a magyar állam kizárólagos tulajdonában és az Állami Vagyonügynökség kizárólagos kezelésében levő 3 ingatlan megvásárlására.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. május 31. 16 óra

A pályázat beadásának helye: Belvárosi Irodaház Kft.

Bp., Csalogány u. 23. I. em. 106., munkaidőben 8—16.00-ig

A pályázatokat zárt. borítékban — amelyben el kell helyezni a pályázó nevét és címét tartalmazó zárt borítékot — kell benyújtani a benyújtás helyén. A borítékon „3 üdülő pályázat” jelíggel kérjük feltüntetni.

A pályázatra vonatkozó egyéb információkat Lehoczkyné Nagy Ildikótól a Belvárosi Irodaház Kft. címen és az alábbi telefonszámokon lehet kémi: 201-67-27, 201-95-68.

A pályázaton való részvétel részletes feltételeit tartalmazó füzetet térítésmentesen a benyújtás helyén, munkanapokon 8—16 óráig lehet átvenni.

PARTNERKERESŐ

KÍNÁLAT

H5931 Coronado Point kondominium
5930 Pelenka és egészségügyi kendő
5929 Nem szövött anyag
5926 Ozmium 187

5915 Cigaretta, ásványvíz
5914 Füstölt lazacfilé
5907 Használt LEVI's 501
5906 Márkás orosz vodka
5905 Lineáris hidraulikus hengerek
5904 Elektromos mechanikus

5879 Tajvani közvetítőt keresnek új termékhez
5878 Képkertléc
5877 VIRKON, a végső fertőtlenítő
5876 Vegyszer-, faszénajánlat
5874 Öntőforma cipőhöz

5920 Barnaszén (lignit)
5911 9 tús mátrixnyomtató fej

5910 Gépberendezés, -kellék
5908 Gyufagyári berendezés
5926 Álló gázfűzőlap, Ausztrália
5892 Arany
5891 Globális beszerző szolgáltatást keresnek
5870 Arany

Szigorú költségvetési politika várható

Választási hidegzuhany Spanyolországban

Több éve tart a „csodaszünet” a spanyol gazdaságban, amely meglehetősen ellentmondásos helyzetben néz a június 6-ikai választások elé. Bárki is kerül ki győztesen a választási harcából, első számú feladata a gazdaság rendbetétele, a növekedés újbóli megindítása lesz. Természetesen Spanyolországot sem kíméli a kedvezőtlen világgazdasági konjunktúra, de az ibériai országban az általános recessziót még számos helyi „sajátosság” súlyosbítja.

Nyugati elemzők véleménye szerint Spanyolország egy évtizedes rakétagyorsaságú gazdasági növekedés után elvesztette lendületét, Felipe González kormánya elszalasztotta a korábbi gazdasági csoda meghosszabbításának lehetőségét. Ehelyett nagyívű szociális programot valósított meg, amelynek költségei a termelőberuházások rovására mentek. A költségvetés hiányának folyamatos gyarapodása csak mélyítette a gazdasági válságot és gyors ütemben növelte a munkanélküliek számát.

1989-ben a bruttó hazai termék (GDP) növekedése még meghaladta az 5 százalékot, tavaly viszont a GDP mindössze 1 százalékkal bővült. Az előrejelzések szerint idén 0,5-1 százalékos GDP-csökkenés várható. Tavaly az infláció 6 százalékos volt, a munkanélküliek aránya pedig az esztendő végére elérte az aktív lakosság 19,9 százalékát. (Érdeemes megjegyezni, hogy csak 1992-ben 8 százalékkal bővült az állástalanok tábora.) 1989-ben a költségvetés hiánya a GDP 2,7 százalékával volt egyenlő, tavaly viszont már elérte az 5 százalékot.

A büdzsédeficit „megugrását” elsősorban a jóléti állam jellegű szociális program idézte elő. Az 1988-as és az 1991-es általános sztrájkok nyomán a kormány számottevően emelte a munkanélküli-segély összegét, a nyugdíjak emelését az infláció mértékével indexálta és nyugdíjrendszert vezetett be a farmerek számára. Noha Spanyolországban a bérek 20 százalékkal elmaradnak a közös piaci átlagtól, a termelési költségek ma már a külföldi tőke számára ijesztően magasak. A spanyol és a külföldi munkaadók azt várják a következő kormánytól, hogy a szakszervezetekkel megegyezve nyírbálja meg a munkavállalók jogait.

Spanyolországban a dolgozókat Európa legszélesebb jogai illetik meg. Vállalaton belül például csak a dolgozó beleegyezésével hajtható végre áthelyezés, s a munkavállaló egyetértése szükséges a munkakör megváltoztatásához is. Elbocsátáskor pedig kétévi fizetés és prémium illeti meg a dolgozót. Jól jellemzi a szociális költségeket az Ibéria légitársaság példája: a vállalat 3300 fővel csökkenti dolgozóinak számát, s ez a karcsúsítás az Ibériának 300 millió dollárjába kerül.

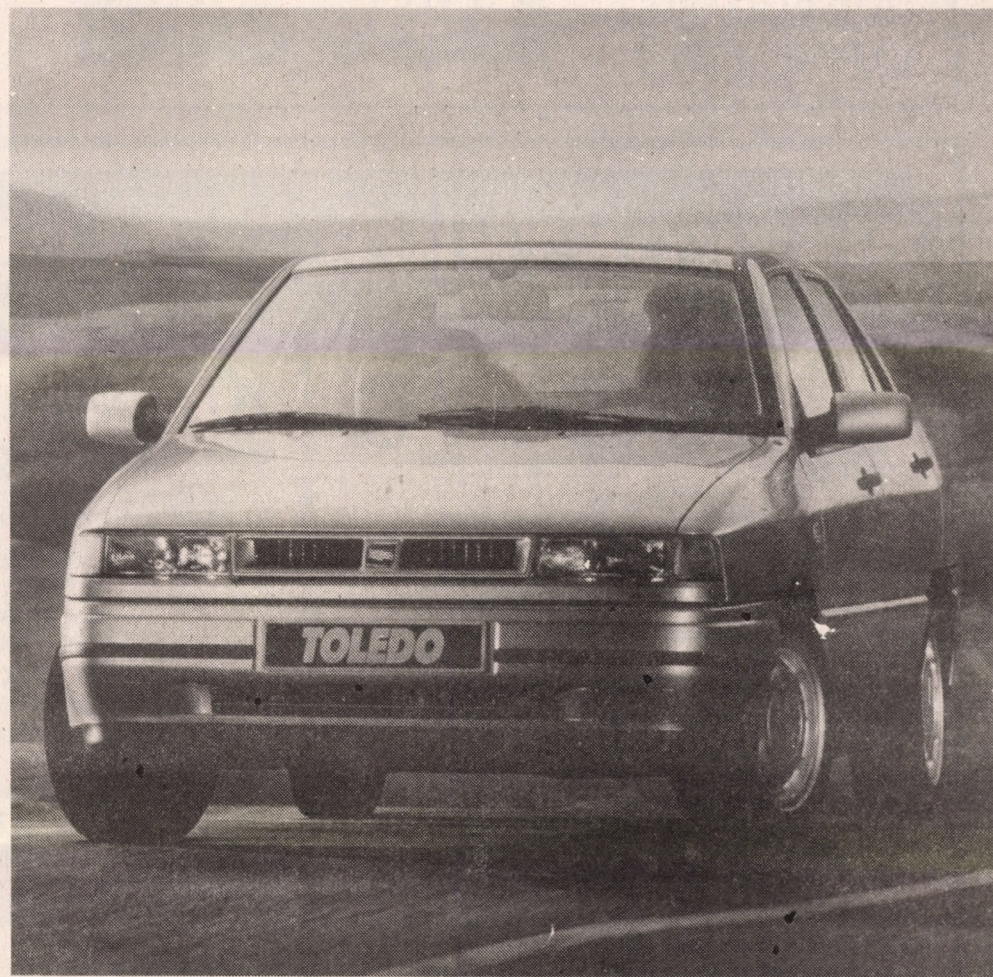
A munkaadók remélik, hogy az új kormány mexikói és német mintára valamiféle szolidaritási paktumot köt majd a szakszervezetekkel, amelynek

keretében a béreket a termelékenység és a vállalati nyereség alakulásához kötik. Érthető módon a munkások és az alkalmazottak nem szívesen mondanak le megszerzett jogaik részéről sem, ezért meglehetősen kemény csaták várhatók a választások után a kormány, a szakszervezetek és a munkaadók között.

A Ford a tavalyi év második felében részletes elemzést készített a termelési költségek alakulásáról Európában: a tanulmány meglepő módon arra a megállapításra jutott, hogy a „drága” Németországban olcsóbban gyárthatók a kocsik, mint Spanyolországban. A külföldi beruházók tartózkodását, kivárását jól mutatja néhány nagyvállalat példája. A Volkswagen 1,1 milliárd dollárt akart fordítani 1993–94-ben a tulajdonában lévő SEAT-művek barcelonai üzemének korszerűsítésére. A veszteséges SEAT a tervezett összegnek csak kétharmadát kapja meg az anyavállalattól... A General Motors is egyelőre elhalasztotta azt a beruházást, amelynek célja a spanyolországi termelőkapacitások bővítése lett volna. Az IBM amerikai központjában pe-

lamin a növekedés beindítása a megfelelő szabályozók alkalmazásával. Akár a szocialista González, akár a néppárti Aznar alakít majd kormányt, a terápia megválasztásában nem lesz sok választási lehetőség. Mindketten elkötelezett hívei az EK-nak, s mindketten szeretnék Spanyolországot mielőbb „szalonképessé” tenni a maastriichi szerződésben megjelölt pénzügyi unió számára. Gazdasági programjuk között nincsen lényeges különbség, mindkét irányzat hasonló módszereket és eszközöket kíván alkalmazni a spanyol gazdaság versenyképességének és ütőerejének visszaállítására.

Nem várható lassulás a privatizációs folyamatban. A dél-európai országban az államnak meglehetősen nagy a szerepe a gazdaságban, a GDP 30 száza-

A Volkswagen 1,1 milliárd dollárt akart fordítani 1993–94-ben a tulajdonában lévő SEAT-művek barcelonai üzemének korszerűsítésére. A veszteséges SEAT a tervezett összegnek csak kétharmadát kapja meg az anyavállalattól...

Egy évtizeddel ezelőtt Spanyolország a termelési költségek szempontjából még „paradicsomnak” számított a hazai és a külföldi befektetők számára. Az „olcsó ország” mágnesként vonzotta a külföldi tőkét, a világ szinte minden jelentősebb vállalata termelőbázist hozott létre az akkor még jelentős fizetőképes kereslettel rendelkező dél-európai országban. Még 1990-ben is mintegy 11 milliárd dollár külföldi működőtőke áramlott be, idén viszont — jó esetben — ötmilliárd dollár külföldi investícióra számíthatnak. Spanyolország rohamosan veszít nemzetközi versenyképességéből, s ma már drága országnak számít. Valamelyest enyhített ezen a helyzeten a peseta tavaly őszi 11 és a május közepi 8 százalékos leértékelése, a Spanyolországban termelő külföldi cégek többsége azonban még mindig elégedetlen.

dig a valenciai üzem bezárását fontolgatják. Egyelőre tehát nem lehet számítani a nyolcvanas évek tőkerohamának a megismétlődésére, amikor a gazdasági növekedésnek legalább 30 százaléka a külföldi investícióknak volt köszönhető. De nem siet a beruházásokkal a spanyol tőke sem, a magas hitelkamatlábak ugyanis elviszik az esetleges nyereség jó részét.

A gazdasági válság igen kedvezőtlenül hat az ingatlanpiacra is. Madrid irodanegyedében például két év alatt 40 százalékkal csökkentek a bérleti díjak és az irodavásárlási árak, s az előrejelzések szerint további drasztikus árzuhanás várható. Visszaesett a tengerparti üdülőhelyek szállodáinak forgalma is, emiatt jócskán csökkent az idegenforgalom bevétele. Az egész gazdaság számára létkérdés a költségek leszorítása, va-

lékát még mindig állami tulajdoni többségű cégek állítják elő. González a gazdaság álmaltalanításának gyorsítását ígéri, Aznar viszont rövid időn belül szinte az egész állami tulajdont — beleértve a távközlési vállalatot, két televíziós hálózatot és az Ibéria légitársaságot — privatizálni akarja — „mindent, amire kereslet van a beruházók körében”. A választások után Spanyolországban az eddiginél szigorúbb gazdaságpolitika várható, amelynek eredményeként néhány éven belül ismét tömegesen megjelenhetnek a külföldi beruházók. Az általános recesszió és a sajátosan spanyol gazdasági gondok leküzdése után ismét bővíthet a fizetőképes kereslet, amely az elmúlt évtizedben is a nagy ütemű fejlődés egyik hajtómotorja volt.

FEBRUÁR 15-TŐL
KEDVEZŐBB
LÍZINGSZORZÓK

RÉSZLETFIZETÉSI
LEHETŐSÉG IS

BIZTOSÍTÁSI
ÜGYINTÉZÉS
HELYBEN

ARGENTA
KÖTVÉNY
KIBOCSÁTÁS

argenta

1025 BUDAPEST,
KAPY U. 20/A

BIZTOS TIPP

TELEFON
176-1403
176-2522
176-0894
TELEFAX
176-2322

DISZKONTNÓL — OLCSÓBBAN

HADVYG

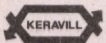
Kereskedelmi Rt. Diszkont Áruháza
Budapest, III., Vihar utca 18

NYITVA:

Hétfő, kedd, szerda, péntek: 7.30-tól 17.30-ig.
Csütörtök: 7.30-tól 18.30-ig.
Szombat: 8-tól 12-ig

Egyéni vásárlóknak és viszonteladóknak
férfi, női és gyermek pamutsocknik engedményes áron.

Ezt készpénznek veheti: 5% árengedményt kap, ha 10 000 Ft felett
készpénzzel vásárol tartós fogyasztási cikket

KERAVILL DISZKONTÁRUHÁZ

Bp. XVIII. (Pestszentlőrinc), Ipacsfa u. 8. Tel.: 147-5314.
Nyitva: hétközben 8—18-ig, szombaton 8—13 óráig.

BUDAI DISZKONT

Budapest XI., Október 23. u. 31. (volt Schönherz Z. u.)
Tel.: 181-1618.

Nyitva: hétfőtől péntekig 9—17 óráig

ÁRPÁD KERAVILL ÁRUHÁZ DISZKONTREZSZELEGE

Bp. IV. (Újpest), Árpád u. 112. Tel.: 160-0411
Villanyszerelési cikkek, alkatrészek 5—8% árengedménnyel
Nyitva: hétköznap 9—19-ig, szombaton 9—13-ig

Kiskereskedők, viszonteladók figyelmébe!

ÉLVEX Rt. — Élelmiszer és vegyi áru diszkontáruházunk
XV., Énekes u. 37. —

Egy újabb budaival bővült! Keresse!

XI., Hunyadi János u. 1.

(a Budafoki és Kondorosi út sarkán, az MKM Zománcgyár területén)

Kristálycukor 1 kg 57 Ft
B rizs 1 kg 49 Ft
győri édesipari termékek kedvező áron

Nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig 1/2 8—1/2 5-ig

KISKERESKEDŐK, VISZONTELAĐÓK, FIGYELEM!

Az ARANYPÓK Diszkont Raktáruháza
— mely Budapesten, a Gizella út 24—26. szám alatt található —
az alábbi cikkeket kínálja Önöknek reklámáron:

- gyermek nyári garnitúrák minden méretben,
több fazonban 330 Ft-tól, pólók 80 Ft-tól,
- lányka-, fiúalsónadrágok, 3 db-os kiszerezésben 150 Ft-tól,
- bakfis kertész nadrág 450 Ft-tól,
- női, férfi mintás pólók nagy választékban;
tengerész mintás 450 Ft-tól, csíkos 720—840 Ft,
pöttyös 480—840 Ft,
- női TOP 392—1058 Ft.

Áraink az áfát nem tartalmazzák.

Ha kiskereskedő, vagy viszonteladó, nézzon be hozzánk:

ARANYPÓK

Budapest, Gizella út 24—26.

„Nálunk a vásárlás
kész megtakarítás!”

Legnagyobb diszkontáruházunk: Budapest XV., Bogács u. 6—8.
1800 m²-en több mint 5000 féle árucikket kínálunk diszkontáron!

Tisztelettel várjuk hétfőtől péntekig 7—18 óráig
szombaton 7—13 óráig

Ingyenes parkolási lehetőség,
kényelmes vásárlási körülmények!

DISZKONTJAINK TALÁLHATÓK MÉG:

Budapest III., Heltai Jenő tér 13—14.
Budapest VII., Murányi u. 26. szám alatt.

**AZ ÖN ÉRDEKE,
A MI ÉRDEKÜNK!**

Viszonteladóknak és egyéni vásárlóknak folyamatos
akciók a Duna Rt. élelmiszereket és vegyi árut
forgalmazó áruházaiiban

Bp. VI., Lehel út 1.
Bp. XXII., Nagytétényi út 48.
Bp. VIII., Asztalos S. u. 12.
Monor, Ipar u. 12.
Esztergom, Schweidel út,
Szolnok, Nagysándor J. u. 31.
Telekgerendás, Kossuth u. 5.
Cegléd, Külső Kátai út 5.

Tata, Faller u.
Tatabánya, Környei út,
Vác, Derecske dűlő 4.
Salgótarján, Állomás u. 4.

**NYITVA:
7—17 óráig**

**szombaton:
7—14 óráig**

**NYITVA:
hétfőtől csütörtökig 7—15 óráig
pénteken 7—14 óráig
szombaton zárva**

**NYITVA:
8—17 óráig
szombaton: 8—13 óráig**

Minőséget jó áron!

A jó ajándék:

- izléses
- nemes anyagból készült
- értéket képvisel
- biztosan tetszik a megajándékozottnak
- megfizethető.

**Pontosan olyan,
mint a hollóházi dísz tárgyak.
Keresse az AMFORA - nál!**

RAKTÁRUHÁZAK, RAKTÁRÜZLETEK

BUDAÖRS, Károly király u.145. Tel: 186-8100/250m.
MISKOLC, Besenyői út 16. Tel: 06-46-342-690
EGER, Cifrakapu tér 24. Tel: 06-36-312-023
NYÍREGYHÁZA, Viola út 7. Tel: 06-42-313-133
SZEGED, Kereskedő köz 4. Tel: 06-62-323-722
SZOLNOK, Csaba út 28. Tel: 06-56-375-283/24m.
GYÖR, Régi Veszprémi út 14-16. Tel: 06-96-318-132

Zsugorodik az orosz és az amerikai hadiipar

A béke keserű osztaléka

A hidegháború befejeződése, a Szovjetunió szétesése, az újabb amerikai—orosz fegyverzetcsökkentési megállapodások, valamint az orosz és az amerikai katonai költségvetés jelentős csökkentése nemcsak a hadiipart, hanem mindkét nagyhatalom gazdaságát is nehéz helyzetbe hozta. Ráadásul akkor, amikor az orosz gazdaság a tönk szélén áll, az amerikai pedig a többszöri „nekifutás” ellenére nem tud kilábalni az elhúzódó recesszióból.

A volt Szovjetunió utódállamai gazdasági helyzetének alakulása nem kismértékben függ attól, mi lesz a hadiipari komplexum sorsa. Hivatalos adatok szerint 1991-ben a hadiipar és a hadsereg „nyelte el” a bruttó nemzeti termék (GNP) 10 százalékát. A CIA adatai szerint viszont ez az arány megközelítette a 20 százalékot. Oroszországban összpontosult a volt Szovjetunió hadiipari termelésének 80 százaléka, s jelenleg is a hadiipar foglalkoztatja az orosz dolgozók egyötödét. Megközelítő pontosságú adatok szerint 1992-ben Oroszországban mintegy 1500 hadiipari cég és 100 katonai rendeltetésű kutatóintézet működött — összesen mintegy 10 millió dolgozóval. (Nyugati szakértők becslése szerint a nyolcvanas évek második felében a Szovjetunió éves fegyver-kivitelének értéke — beleszámítva a Varsói Szerződés tagállamaiba irányuló exportot is — 12-15 milliárd dollár volt. Talvaly a hadiipari export nem érte el a 3 milliárd dollárt, s az ágazat nem számíthat bővülő belső és külső piacokra a következő években sem.)

A Szovjetunió felbomlása, a FÁK egyes köztársaságainak katasztrofális és kaotikus gazdasági helyzete még inkább felerősítette a hadiüzemek átalakításának igényét és szükségességét. A részleges vagy teljes konverzió a polgári termelésre azonban hatalmas beruházásokat igényel, amely hazai tőkéből és technikával nem is valószínűsíthető meg.

Az orosz hadiüzemeknél nem állnak sorban az együttműködni kívánó nyugati cégek. Nem kedvez az együttműködésnek a privatizáció körüli zűr-

var, a bizonytalan gazdasági helyzet, valamint az alacsony fizetőképes kereslet a korszerű fogyasztási cikkek iránt.

Ebben a helyzetben sok hadiüzem számára az egyetlen „megoldás” a gyárkapuk bezárása. A munkanélküliek mind nagyobb hányadát a volt hadiipari dolgozók teszik ki, az álláskereső számát pedig néhány év alatt kétféle millióval növelik azok a katonák, akik az orosz hadsereg létszámának csökkentése miatt veszítik el kenyérüket.

Moszkva külön kormánybizottságot hozott létre a hadiüzemek polgári termelésre való átállítására, a bizottság viszont igen csekély anyagi lehetőségekkel rendelkezik. Kiadásai nem haladhatják meg a GNP 1 százalékát, holott érezhető eredményt a GNP értékének legkevesebb 5 százalékos felhasználása hozna. Szakértők szerint a viszonylag szökkenőmentes átalakításhoz az anyagi eszközökön kívül legalább tíz esztendőre van szükség.

Nem fogadták kitoró lelkesedéssel a hidegháború végét a hadiiparban érdekelt amerikai üzleti körök sem. 1987-ben az USA katonai költségvetése mintegy 330 milliárd dollár volt, az idei pénzügyi évben viszont nem haladja meg a 285 milliárdot. Clinton elnök gazdasági programja további drasztikus kiadáscsökkentést irányoz elő: a tervek szerint a következő évben a költségvetés katonai kiadásai rovatát 127 milliárd (!) dollárral faragják le.

A hadiipari vállalatok és kutatóintézetek természetesen a jövőben is kapnak megrendeléseket a Pentagontól, de meglévő kapacitásaik maradéktalan kihasználására nem számíthatnak.

A vállalatok egy része — például a Patriot rakétákat gyártó Raytheon és az űrtechnikában élvonalas Martin Marietta — károsodás nélkül marad talpon, másoknak azonban át kell térniük az USA-ban is a békegazdaságra.

A polgári termelésre való átállás az USA-ban is hatalmas beruházásokat igényel az érintett vállalatoktól. Az elhúzódó gazdasági válság miatt most nem kedvező a beruházási légkör az óceán túlsó partján, ráadásul belátható időn belül nem is lehet számítani a „konverziós termékek” keresletének bővülésére. Ebben a helyzetben a hadiipari cégek egy része kényszerből önrámvonásait magától, más szakkal zsugorítja tevékenységét. Mások viszont részeseivé válnak — ugyancsak kényszerből — az ágazat gyorsuló koncentrációs folyamatának.

Az elmúlt fél évben több nagy feltűnést keltő fúzióra került sor. Ezek közül érdemes megemlíteni, hogy a Martin Marietta bekebelezte a General Electric Aerospace-t, s ezzel létrejött a világ legnagyobb katonai-elektronikai vállalata, évi 11 milliárd dolláros forgalommal. A Lockheed tulajdonába került a General Dynamics katonairepülőgép-gyártó üzletága. Hírek szerint további felvásárlások és fúziók vannak előkészületben. A katonai-ipari komplexum átszervezése, átalakulása szakértők szerint még az elején tart.

A hadiipari szállítók idén még nem érzik meg igazán a költségvetési kiadások nagymértékű csökkenését, az első kritikus esztendő 1994 lesz. Egyelőre még a Wall Streeten sem érezhető pánik, a nagyobb hadiipari vállalatok többsége

részvényeinek árfolyama 1990 óta kedvezően alakul. Tőzsdei szakértők szerint a jövőben viszont csak azok a katonai cégek számíthatnak részvényeik árfolyamának emelkedésére, amelyek megrendelése továbbra sem csökkennek, illetve amelyek már megkezdték a békegazdaságra való átállást.

Az előrejelzések szerint idén az USA-ban 10 százalékkal csökken a katonai jellegű termékek és szolgáltatások értékesítése. Ez a visszaesés nagyobb, mint az elmúlt négy év összesített vonatkozó adatai. Ráadásul a tartósan ígérkező hadiipari dekonjunkció akkor erősödik fel, amikor az USA gazdasága igencsak sebezhető a még törékeny fellendülési jelek miatt. Számítások szerint az USA-ban a katonai kiadások csökkentése miatt idén a GDP egy százalékponttal kisebb ütemben növekszik a tervezettnél!

1991-ben még a hadiipar állította elő a GDP 6 százalékát, idén 4,7, 1995-ben pedig csak 4,1 százalék lesz ez az arány.

A két nagyhatalom közötti béke „kitörése” mind a FÁK, mind pedig az USA gazdasága számára váratlan nehézségeket hozott. Egyik gazdaság sem készült fel a hadiipari biznisz drasztikus visszaesésére, illetve a konverzióra. A katonai-ipari komplexum kibebbedése mindazonáltal Oroszországnak lényegesen nagyobb érvágást jelent, mint az USA-nak. Ugyanez volt a helyzet a hidegháború, a fegyverkezés idején is, amikor a Szovjetunió a hadiipar céljaira hatalmas erőforrásokat vont el a polgári gazdaságtól, az Egyesült Államokban viszont a hadiipar üzleti alapon működött, a katonai megrendelések folyamatos bővülése serkentette a gazdasági növekedést. Amennyiben sikeresen folytatódna a jelicini gazdasági reformok, az orosz hadiiparnak is előbb-utóbb át kell állnia az üzleti alapokra. Ez pedig minden bizonnyal újabb megrázkódtatásokat hoz az orosz hadiiparnak, amely jóval magasabb árat fizet a békegazdaságért, mint az amerikai társipar.

Vagyongyűnökség nyílt tenderei

**T segítő szándékkal tesszük közzé
Vagyongyűnökség nyílt tendereit.
Ajánlatokat a pályázatokban megjelölt
illetve személyeknél lehet beszerezni.**

zapot hirdet a magyar állam tulajdonában levő és a vállalat kezelésében álló, Zalaegerszeg, Gócsseji út 37. sz. alatti ingatlan (volt autókлуб) megvásárlására.

A pályázatokat személyesen, vagy meghatalmazott útján 3 példányban kell benyújtani, zárt, cégjelzés nélküli borítékban. A borítékot el kell látni „PÁLYÁZAT” megjelöléssel.

A pályázat benyújtásának határideje: 1993. június 1. 10 óra

A pályázat beadásának helye: Zalaegerszegi Tejipari Vállalat Igazgatósági Titkársága Zalaegerszeg 8900 Platán sor 6.

A pályázaton való részvétel feltétele a tenderfüzet megvásárlása a fenti címen 8000 forintért.

A vételi szándék bizonyítására 1,7 millió forintot, az irányár 5 százalékát az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig letétbe kell helyezni a KHB Rt Zalaegerszeg 49004713-0000. sz. számlára.

A pályázattal kapcsolatban a (92)12-470-es telefonszámon Radnóty István műszaki igazgatóhelyettől kapható részletes információ.

Az Állami Vagyongyűnökség megbízásából a Kiskunsági Vendéglátó Vállalat 5 üzletét 1993. június 9-én árverésen értékesíti.

Az árverés helye: Aranyzarvas étterem Kecskemét

Széchenyi sétány 5.
Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 5 százalékának megfelelő bántópenz letétbe helyezése a vállalatnál 1993. június 4-éig.

További információt, írásbeli tájékoztatót és jelentkezési lapot az érdeklődők a Kiskunsági Vendéglátó Vállalat vállalkozási és pénzügyi osztályán kaphatnak (6000 Kecskemét, Katona J. tér 8., tel: 76/321-120).

A Borsod Megyei Tejipari Vállalat nyilvános pályázatot hirdet a Mezőkövesdi Sajtüzeme, valamint az Abaúj-tej Közös Vállalat (24,5 százalék) megvásárlására.

A pályázatokat személyesen vagy meghatalmazott útján, három példányban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban kell benyújtani. A borítékra fel kell tüntetni az üzletrész pontos megnevezését. A pályázat benyújtásának határideje: 1993. június 7. 12 óra

A pályázat benyújtásának helye: Borsod Megyei Tejipari Vállalat, Miskolc, Erdélyi u. 1.

A vételi szándék bizonyítására a pályázati irányár 3 százalékát az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig letétbe kell helyezni a Borsod Megyei Tejipari Vállalat 270-04739/7007. sz. számlájára.

A tender meghirdetésével egyidejűleg a meghirdetett üzemek és üzletrész adatairól és jellem-

zőiről informáló tenderfüzet megvásárolható a Borsod Megyei Tejipari Vállalat titkárságán 1993. május 6-ától 10 000 forintért.

Az Állami Vagyongyűnökség megbízásából 1993. június 16-án 8 órakor a Dél-pesti Vendéglátóipari, az Észak-Budai Vendéglátó-ipari Vállalat, a Kertészeti Egyetem Tangazdaság és az Expressz Utazási Iroda üzleteit árverésen értékesítik.

Az árverés helye: 1055 Bp., Szent István krt. 11. I. em. tanácssterem.

Az árverésre jelentkezés feltétele a bántópenz (látra szóló betétkönyv letétbe helyezése 1993. május 11. és június 8. között (kedd, szerda, csütörtök 10—13 óráig) az FLC Befektetési és Vagyonkezelő Rt.-nél (1055 Bp., Markó u. 1/B. I. em. 16..

T/F: 269-0631, tel: 269-0114).

Az árveréssel kapcsolatban további információ ugyancsak a fenti címen szerezhető be.

A Békéscsabai Állami Gazdaság (Békéscsaba, Árpád sor 18.) nyilvános pályázatot hirdet az ág. állami tulajdonban levő eszközeinek, ingatlanának megvásárlására.

A pályázatot személyesen vagy meghatalmazott útján, esetleg postai úton, 5 példányban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban kell benyújtani, a pályázatra utaló megjelöléssel. A benyújtott ajánlatok közül egyértelműen meg kell jelölni, hogy melyik az eredeti példány.

A pályázatok benyújtásának határideje: 1993. május 20-ától június 9. 15 óráig

A pályázatok beadásának he-

lye: Békéscsabai Állami Gazdaság, 5600 Békéscsaba, Árpád sor 13.,

vezéregazgatói titkárság
A vételi szándék bizonyítására megpályázott egységenként az irányár 5 százalékának megfelelő bántópenz kell az ajánlattevőnek a pályázat benyújtására megállapított határidőig letétbe helyezni az OKHB 620-06769-7007 sz. számlára.

A pályázat benyújtásának helyszínén a pályázóknak rendelkezésére áll információs anyag, mely 1000 Ft+áfa befizetése ellenében átvehető.

A pályázattal kapcsolatban információ, illetve az ingatlanok helyszínét megtekintésének koordinálása a 06-66/444-244 telefonszámon dr. Pikó Sándor ügyvédnél igényelhető munkanapokon 7.30—9.30-ig.

Az Állami Vagyongyűnökség megbízásából a Nógrád Megyei Vendéglátó Vállalat 7 üzletét, a Mátra—nagybükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság 1 üzletét 1993. június 17-én 9 órakor árverésen értékesítjük.

Az árverés helye: Nógrád Megyei Vendéglátó Vállalat központi tanácssterme, Salgótarján, Mártírok u. 1.

Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 5 százalékának megfelelő bántópenz (látra szóló betétkönyv) letétbe helyezése a vállalat központi pénztárában 1993. június 10. 14 óráig.

További információt és írásbeli tájékoztatót az értékesítésre kerülő üzletekről a szervezést és árverést lebonyolító Nógrád Megyei Vendéglátó Vállalat közgazdasági osztályától lehet kapni (tel: 32/15-529)

PARTNERKERESŐ

6077 Első osztályú óceánjáró hajó
6074 Friss fokhagyma
6073 Olcsó fémdetektor
6068 A osztályú cukor
6067 Portland cement 47,50 USD
6063 Kilincsműves rögzítő kötélt
6062 Fröccsöntött gumitermékek
6061 Mindenfajta PVC, bőr és fólia

6059 Édesburgonya keményítő
6085 Cipőápoló termékek
6057 Sportszer importórt/ügynököt keresnek
6056 Szizálrost fonal, kötél és fényezőtárcsa
6054 Fagyasztvaszárított ételek
6053 Acél, közvetlenül a szolgáltatótól
6052 Telefonrendszer
6051 Karbamid műtrágya
6050 Cement/gumi/szizálkender
6049 Fanyárs ínyenceknek

6048 Fagyasztott étel (garnélarak stb.)

KERESLET

H6099 Megbízható helikopter
6092 API specifikáció szerinti acélső
6091 Felújított másolóberendezés
6090 Karbamid/tejpor/cukor/cement
6088 Globális pénzéles
6087 Karbamid. Villamos hegesztőpálca

6081 Sürgős! Acélermékeket keresnek
6076 GS-25 betonhuzal
6075 Sürgős! 100 000 t A osztályú cukor
5070 Sürgős! Faxgép
6066 Automata tengelykapcsoló és súrlódóbetét
6055 Leszerelt vasúti tengely
6046 Ipari festék
6045 Komplet, szerelt óraszerkezet
6044 Lézer technológia/berendezés művészi cintárgyhoz
6041 Búzárt vásárolnak nagy mennyiségben

Ipari kémkedéssel vádolják a VW-hoz „átigazolt” detroiti sztár menedzsert

A GM-birodalom visszavág

Valóságos gazdasági krimi van kialakulóban a General Motors és a Volkswagen között, s a két cég háborúskodása a jelek szerint már túlnőtt a szokásos versenytársi csetepaté keretein. Az ellenségeskedést a detroiti autóbirodalom egyik sztár menedzserének, a baszk származású José Ignacio Lopez de Arriortuának állásváltoztatása váltotta ki, az igazi ok azonban a két autóiipari nagyvállalat világméretű versenyében keresendő.

Lopez tavaly csatlakozott a General Motorshoz, s ő irányította a cég világméretű alkatrész- és részegység-beszerzéseit. A szakmában Lopez beceneve „A könyörtelen”, drasztikus költségcsökkentő és átszervezési tevékenységével ugyanis korábbi munkahelyein rövid idő alatt számottevő nyereségnövekedést ért el. A General Motorsnál is azonnal megkezdte a beszállítói szerződések felülvizsgálatát, az alvállalkozókat árcsökkentésre kényszerítette, átszervezte a termelést a költségméréséklés jegyében mind a detroiti üzemben, mind pedig a GM leányvállalatainál.

Teljes áttekintése és rálátása volt a GM beszállítóira, beszerzéseire, s nem utolsósorban a következő 10 esztendő fejlesztési és üzletpolitikájára. Részes volt annak a hosszú távú tervnek, amelynek keretében a GM egy új, viszonylag olcsó „világautó” gyártását készítette elő. Az új autó olyan modulgyártási eljárásra épül, amely mintegy felére — 10-12 órára — csökkenti az egy gépkocsira jutó előállítási időt.

A sztár menedzser előtt nem volt, nem lehetett titok a General Motorsnál, hiszen elsősorban tőle és csapatától várták a cég költségeinek karcsúsítását. Bombaként robbant márciusban a bejelentés, hogy Lopez és hét közvetlen munkatársa „átigazolt” a Volkswagenhez, s a feladat a német cégnél is a válságmenedzselés, a költségek jelentős lefaragása. A General Motors természetesen nem ment el szó nélkül a „cserebentahagyás” mellett, s azonnal támadást indított a Lopez-csapat és a VW ellen. Egy német bíróságnál bűnvádi keresetet nyújtott be egykori beszerzési igazgatója ellen, aki a GM szerint mintegy 10 ezer oldal bizalmas iratot vitt magával új munkahelyére.

Lopez és a VW természetesen tagadja a vádat, sőt rágalmozási pert kívánnak indítani a General Motors ellen. Hírek szerint külön pert indít korábbi munkaadója ellen személyes lejáratása, jó hírének megtépázása miatt. Áprilisban a GM német leányvállalata, az Opel a darmstadti bíróságon már megnyert egy pert a Volkswagennel szemben: a bíróság megtiltotta, hogy Lopez a VW-hoz csábítsa a GM európai leányvállalatainak vezetőit. Állítólag az Opeltől és a brit Vauxhalltól mintegy 40 vezetőnek tett munkaajánlatot. Egy másik bíróság viszont nem talált kivétlenül abban, hogy Lopezhez az óceán túlsó partjáról hét korábbi munkatársa csatlakozott, hiszen „mindenki ott vállal munkát, ahol tud”. (A GM és az Opel azt szerette volna elérni, hogy a bíróság mondja ki: a „dezertőrök” legalább egy évig nem nyerhetnek alkalmazást a konkurenciánál.)

Ferdinand Piech, a Volkswagen új elnöke több nyilatkozatban utasította vissza a vádat arra hivatkozva, hogy cégének nincsen szüksége „hozott” anyagokra. Állítása szerint nem a VW csábította át Lopez, hanem még tavaly decemberben a sztár menedzser ajánlotta fel szaktudását és szolgálatait Európa első számú autógyárának. Erősítendő új főnöke szavait, Lopez elmondta, hogy a General Motorsszal nem is volt munkaszerződésben, s a VW-nél jövedelme lényegesen alacsonyabb, mint Detroitban volt. (Nem hivatalos értesülések szerint Lopeznek a GM öt esztendőre összesen 20 millió dollár jövedelmet ajánlott fel belépése előtt.) Véleménye szerint a GM-et oly mértékben megrázta távozása, hogy bosszúból nem riad vissza lejáratásától sem. Az ipari kémkedésről szóló vádaskodásokat

pedig azzal utasította vissza, hogy egyrészt azokat be kell bizonyítani, másrészt a GM-től csak a saját szaktudását és profizmusát hozta magával új cégéhez.

A két autóiipari óriásvállalat perlekedése mögött mindenekelőtt piaci érdekek húzódnak meg. A kilencvenes évek első felében a világ autóiipara mind nagyobb értékesítési gondokkal kényszerül szembenézni, ezért felerősödött a részesedési háború a piacon. A General Motors több éve veszteséges, a tetemes hiányt az európai leányvállalatok kedvező eredményei enyhítik. De idén mind az Opel, mind pedig a Vauxhall igen nehéz év elé néz az európai autóiipari recesszió miatt. A GM Europe friss előrejelzése szerint idén a tavalyinál kétfelével kevesebb kocsi, 11,5 milliárd autót fognak kontinensünkön értékesíteni. Meglehetősen kedvezőtlenül alakul a Volkswagen helyzete is.

A VW-csoport — amelynek tagja az Audi, a Seat és a Skoda is — forgalma tavaly a német bruttó hazai termék 3 százalékával volt egyenlő. 1992-ben 3,5 milliárd gépjárművet értékesítettek 85,4 milliárd márkáért. Az előző évhez képest drámaian csökkent a nyereség: az adózás előtti profit mindössze 147 millió márka volt, 87 százalékkal alacsonyabb, mint egy évvel korábban. 1993 első negyedét rendkívül rossz eredménnyel zárta a VW: három hónap alatt 1,25 milliárd márka veszteség keletkezett a cégnél. Ebben a kedvezőtlen piaci helyzet mellett az is szerepet játszott, hogy az igen magas német munkabérek miatt drága a termelés. Ugyancsak drágán szállítanak a hazai beszállítók, ezért a VW mind több alkatrészt és részegységet kíván vásárolni kontinensünk „olcsó” országaiból, első-

sorban Kelet-Európából. Lopez és csapata feladatuk kapta a termelési költségek drasztikus csökkentésének és az új beszerzési forrásoknak a megszervezését, illetve kialakítását. A VW új elnöke még az év elején nagy ívű átszervezést, cégfogyókúrát jelentett be. 1997 végéig 36 ezerrel csökkentik a foglalkoztatottak számát, idén 20 ezer dolgozó elbocsátására kerül sor. Ötven százalékkal csökkentik a 6 milliárd márkás beruházási tervet, s „rationalizálják” az évi 50 milliárd márkára rúgó alkatrész- és részegységbeszerzéseket.

A kényszerből rövidített műszakok az első negyedévben a tervezettnél 160 ezerrel kevesebb gépkocsit állítottak elő. Ugyanebben a negyedévben Németországban 25, Európában pedig 17 százalékkal csökkent az autóértékesítések száma. A legnagyobb gondot az jelenti a VW számára, hogy termelése csak akkor nem veszteséges, ha 100 százalékos kapacitáskihasználtsággal dolgozik. A fizetőképesség kereslet visszaesése miatt a VW-gyárak jelenleg 78 százalékos kapacitással dolgoznak, tehát egyértelműen veszteséget termelnek. Az átszervezések nyomán legalább hat évre van szükség ahhoz, hogy már a 70 százalékos kapacitáskihasználtság is nyereséget eredményezzen. Piech elnök szerint ha minden jól megy, az idei évet már nem zárja veszteséggel a Volkswagen. Addig azonban még igen sok a teendő. S a feladatok oroszlárnérsze a beszerzési igazgatóra, Lopezre vár.

A General Motors visszazsereznia ugyan már nem tudja Lopez, de igyekszik megkeseríteni jelenlétét legnagyobb európai versenytársánál. Jóval többről van szó, mint személyes ügyről, a piaci részesedési háborúban jó fegyvernek ígérkezik a vélt vagy valós ipari kémkedési vád. A pereskedés persze egyelőre nem változtat azon a tényen, hogy a General Motors-t Lopez távozásával nagy veszteség érte, a Volkswagen viszont nagyobb biztonsággal láthat hozzá a sztár menedzser „birtokában” nagy ívű átszervezési, karcsúsítási programja végrehajtásához.

Nestlé-stratégia: világméretű terjeszkedés

Egy sikersztori építőkövei

A világ első számú élelmiszer-ipari vállalata, a Nestlé menedzsmentje tíz esztendő alatt meg akarja kétszerezni a mintegy 120 országban jelen lévő óriáscég forgalmát. Ez a nagy ívű célkitűzés azért is figyelemre méltó, mert a világ élelmiszeriparában az elmúlt másfél évtizedben csaknem befejeződött a koncentráció, az ágazat vállalatbirodalmi gyakorlatilag csak egymás rovására növelhetik piaci részesedésüket.

A svájci világcég 1992-ben 36 milliárd dollár bevételre tett szert. Az oldódó kávék, az édességek, a sűrített tejtermékek, az ásványvizek, a mélyhűtött ételek és a bébiételek világpiacán listavezető, a háziállat-eledelek területén pedig a piac második legnagyobb szereplője. Jelentős bevételt biztosít számára a Coca-Colával és a General Millsszel létrehozott közös vállalkozás is: az előbbi céggel dobozos kávé- és teaitalok, az utóbbival pedig müzlik és egyéb cereáliák gyártására és forgalmazására terjed ki az együttműködés.

A világszerep megszerzésében nem kis szerepet játszott az a jól megtervezett cégfelvásárlási tevékenység, amelyre a Nestlé 1985 óta több mint 10 milliárd dollárt fordított. 1985-ben hárommilliárd dollárért bekebelezte az amerikai Carnation élelmiszer-ipari nagyvállalatot, 1988-ban 1,2 milliárd dollárért megszerezte az olasz Buitoni édesipari céget, s ugyanebben az esztendőben 4,4 milliárdért a brit Rowntree is a tulajdonába került. Tavaly hosszas küzdelem után sikerült megvásárolnia 1,4 milliárd dollárért a világ vezető ásványvízgyártó cégét, a francia Perrier-t.

A többirányú terjeszkedés időszakában a Nestlé német származású elnöke, Helmut Maucher gyökeresen megváltoztatta a cég szervezeti felépítését és döntési mechanizmusát. Számottevően mérsékelte a svájci központ dolgozóinak szerepét a döntések meghozatalában, a döntések többsége ma már a hét világméretű termékigazgatóság szintjén születik meg. A vállalatvezetőség svájci és külföldi szakemberekből áll; jól jellemzi a cég nemzetköziesedését,

hogy az igazgatótanács hivatalos munkanyelve az angol.

A megcélzott évi 72 milliárd dolláros forgalom elérése azt feltételezi, hogy a következő években a Nestlé bevételeinek bővülése meghaladja az évi 8 százalékot. Ilyen mértékű növekedésre az előrejelzések szerint sem Európában, sem pedig az Egyesült Államokban egyelőre nem lehet számítani, a kereslet ugyanis nem bővül ilyen ütemben. Maucher elnök azonban nem adja fel a 72 milliárdos tervet, amelyet többek között új piacok meghódításával és új termékek bevezetésével kíván elérni. Jelenleg a Nestlé pozíciói konti-

nensünkön a legjobbak, termékeinek fele Európában talál vevőre. Észak-Amerika 23, Latin-Amerika 12, Ázsia pedig 10 százalékkal részesedik a Nestlé forgalmában. A fejlődő országok jelenleg a Nestlé termékek mintegy 20 százalékát „veszik fel”, ezt az arányt a cégvezetőség az ezredfordulóra 33-35 százalékra akarja növelni. (Egyértelmű tehát, hogy a vezető élelmiszer-ipari vállalatok részesedési harcának első számú színtere a következő években a fejlődő országok piaca lesz.) Délkelet-Ázsiában a következő két esztendőben a Nestlé 150 millió dolláros beruházással öt új üzemet létesít, amelyek helyi specialitásokat és úgynevezett nyugati élelmiszereket egyaránt gyártanak majd. A világméretű terjeszkedési stratégia egyik fontos eleme a kínálati paletta bővítése. A Nestlé korábbi cégfelvásárlási tevékenysége során is arra törekedett, hogy olyan vállalatokat bekebelezzen be, amelyek szélesítik kínálatát, s amelyek segítségével újabb termékcsaládok kerülhetnek fel a gyártási és a kínálati listára. Ebben a tudatos „építkezési” stratégiában a következő állomás valószínűleg a világ első számú kozmetikai cégének, a francia L'Oréalnak a bekebelezése lesz. A „programozott” cégfelvá-

sárlásra várhatóan 1994-ben kerül majd sor. 1974 óta az évi 6,7 milliárd dolláros forgalmat lebonyolító L'Oréal részvényeinek 25 százaléka áttételeken keresztül a Nestlé tulajdonában van. Franciaország leggazdagabb asszonya, Liliane Bettencourt 51, a Nestlé pedig 49 százalékos tulajdonosa annak az 1974-ben alapított vállalatnak (Gesparral), amely a L'Oréal részvényeinek 55 százalékát ellenőrzi. (Érdemes megjegyezni, hogy Bettencourt a Nestlé legnagyobb részvényese is.) Maucher elnök szeretné jövőre cége számára megszerezni a L'Oréal részvényeinek többségét. Az ügylet becsült értéke 3,2 milliárd dollár, de szakértők szerint nem kizárt, hogy a „nagy falatért” a Nestlének ennél jóval többet kell majd fizetnie. A L'Oréal elnöke ugyan ellenzi a felvásárlást, a végső szót azonban nem ő mondja majd ki. A Nestlé számára a világszerte ismert és elismert L'Oréal bekebelezése nagy előnyt jelentene, hiszen ezzel vezetős szerepre lenne szert a világ kozmetikai cikkeket gyártó iparában is. Egy időre ezzel a felvásárlási „kör” bezárulna, mert a svájci cég minden nagyobb volumenű fúziós célkitűzése teljesülne.

Gonda György

A Nestlé Magyarországon

A svájci Nestlé AG megvetette a lábát Magyarországon, hiszen a tervezett gyártókapacitásokat megszerezte, és ezzel legalább olyan erős állásokat épített ki, mint hasonlóan nagynevű vetélytársai, például a Stollwerck vagy éppen a Jacobs Suchard.

Első lépésként 1991-ben a Szerencsi Édesipari Vállalat diósgyőri és szerencsi gyárát vették meg, akkor még Intercsokoládé Kft.-ként képviseltette magát a Nestlé Magyarországon. Időközben kivásárolták az önkormányzati tulajdonú is, és 1992-ben névváltoztatás, valamint tőkeemelés mellett a Zamat Kávégyártat is bekebelezték. Tavaly óta tehát a Nestlé Hungária Kft. — a Nestlé AG 100 százalékos tulajdonú magyarországi vállalata — közel 4 milliárd forintos alapitőkével működik, édesipari termékeit az egykori szerencsi és diósgyőri gyárakban termeli, instant italait, pörkölt kávéját pedig a Zamat Kávégyárban pörköli és csomagolja.

Magyarországon a Nestlé — saját bevallása szerint — megvalósította terveit, de még közel sem gyártja itt

teljes termékcsaládját. Az instant kávé piacán most első a Nestlé, a pörköltkávé-piac 24 százalékát tudhatja magáénak, a maga kategóriájában piacvezető a Maggi, az édesipari termékek esetében pedig valahol a második hely lehet az övék. Mivel hosszú távon Magyarország legnagyobb élelmiszer-ipari cégévé akarja kinőni magát a Nestlé Hungária, nem áll meg ennél a termékkörnél, s nem elégszik meg a tavalyi 4,5 milliárd forintos forgalommal. A gyártókapacitás korszerűsítésével, új beruházásokkal és a marketingmunka erősítésével ebben az évben már 8 milliárd forint árbevételt terveznek.

A rövid lejáratú forgóeszköz-szükséglet finanszírozására nemrégiben kötvénykibocsátást kezdett meg a Nestlé. A kizárólag nagybefektetők számára kibocsátott, összesen mintegy 2 milliárd forint értékű, rövid lejáratú diszkontpapírok forgalmazásától a termelési költségek lefaragását várják.

ÉPÍTKEZÉSHEZ, LAKBERENDEZÉSHEZ, LAKÁSFELSZERELÉSHEZ

Ú J C I K K E K

A METALLOGLOBUS ÚJ RAKTÁRÁRUHÁZÁBÓL!

Budapest X., Jászberényi út 57.

FÉLGYÁRTMÁNY ÜZLETÁG
Telefon: 127-2636, 127-2456

MŰANYAGKERESKEDELMI ÜZLETÁG
Telefon: 127-1046, 127-1292

**NEHÉZ- ÉS KÖNNYŰFÉM-
KOHÁSZATI
FÉLGYÁRTMÁNYOK**

- vörös- és sárgaréz lemez, -szalag, -rúd, -cső
- horganylemez
- horganyzott lemez
- alumíniumlemez, -szalag, -rúd, -cső, huzal, fólia, -hullámlemez, csúszásmentes és perforált lemez, profilok

**ÉPÜLETSZERKEZETEK ÉS
BERENDEZÉSEK**

- vörösréz, alumínium és horgany épületbádogos termékek
- fürdőszoba-felszerelések (piperepolc, törülközőtartó, tükör, sarokpolc)

VÍZ- ÉS FŰTÉSRENDSZEREK

- bevonatos és bevonat nélküli rézcsövek, fittingek
- vascsövek és fittingek
- golyóscsapok, szerelvények
- kazánok
- kiegészítő fűtőkészülékek
- radiátorok
- csaptelepek
- kézi és gépi szerszámok
- gáztűzhelyek

KÖTŐELEMOK

- popszegecsek
- alumínium- és rézszegek

**HEGESZTŐ- ÉS
FORRASZTÓANYAGOK**

- színesfém és alumínium hegesztőpálcák, elektródák, hegesztőhuzalok

MŰANYAG CSŐRENDSZEREK

- PVC nyomó-, lefolyó-, csatornacsövek és idomaik
- KPE (kemény polietilén) csövek víz- és gázvezetékekhez

HORGANYZOTT KÖTŐELEMOK

- csavarok, anyák, alátétek, önmetsző csavarok

VILLANYSZERELÉSI ANYAGOK

- PVC védőcsövek, csatornák, kábelbilincsek
- kapcsolók, dobozok, izzók

MŰSZAKI MŰANYAGOK

- poliamid 6, textiltakelit, teflontermékek
- PVC- és poliolefin lemezek

- polikarbonát lemezek és panelek
- POLIFOAM termékek, csőszigetelő anyagok

BURKOLÓANYAGOK

- PVC padlók (1,4 m, 2 m, 3 m szélességben)

LAKÁSTEXTILEK

- padlószőnyegek, futószőnyegek

FÓLIÁK

- takarófóliák
- agrofóliák

HÁZTARTÁSI MŰANYAGOK

- CURVER-termékek

FESTÉKEK ÉS HÍGÍTÓK

- vízes és szerves oldószeres festékek
- ecsetek

Nyitva tartás:

hétfő, kedd, szerda, péntek; 7—15 óráig; csütörtök: 7—17 óráig; szombat: 8—12.30 óráig.

FELÉPÍTETTÜNK EGY HÁZAT, HOGY ÖN KÖNNYEBBEN FELÉPÍTHESSE A SAJÁTJÁT!

3290 MH

Budapest * Ha

A Ma

Az ügyvez
ratában m
létrehozott
kozásfejles

Pályázat

A pályázat
fejlesztése
középfokú

Az ügyvez

Teljes disz
1993. ápr
pest, Etele

A pályázat
5064)

Manager C
pu.”) Posta

Egy

Leverage buyout

(management kivásárlás)

megszervezését és lebonyolítását
bízza a

Riverside

részvénytársaságra

Munkánk részei:

- befektetési project összeállítása
- tőke és hitel követelmények megfogalmazása
- befektetők, hitelezők szervezése
- ÁVÜ által nyújtott támogatások figyelembevétele
- kedvezményes hitelek feltárása és programba építése

Managemet kivásárlásról érdeklődni lehet:
Klárk Ildikó irodavezetőnél
Riverside Budapest Befektető és Tanácsadó Rt.
Cím: 1055 Bp. V. Markó u. 1/a.
Tel/Fax: 153-3032, 111-0191

Riverside

Megbízhatóság, pontosság

Amerikai alkatrészeket vásárolnak a japán autógyárak

Az Egyesült Államokban termelő mintegy tíz japán autógyárat mind nagyobb nyomás alatt tartják az USA gépkocsialkatrész- és részegységgyártói. Azt vetik versenytársaik szemére, hogy a „Made in USA” gyártmányú japán kocsiknak igen magas az importtartalma, az alkatrészek, szerelvények jelentős hányada az ázsiai szigetországból érkezik.

George Bush 1992 januárjában Tokióban ígéretet kapott arra, hogy a japán autóipar 1995 végéig évi 19 milliárd dollárra növeli alkatrész- és részegységvásárlásait az amerikai gyártóktól. Az USA-ban termelő japán autógyárak anyavállalataikhoz hasonlóan arra hivatkoztak, hogy elsősorban a nem kifogástalan minőség miatt nem vásárolnak amerikai alkatrészeket. A politikai nyomás azonban meghozta eredményét: a japán autóipari szövetség adatai szerint a március végén befejeződött pénzügyi évben a japán gépkocsigyártók mintegy 13 milliárd dollárért vásároltak amerikai alkatrészeket és részegységeket. 1990-hez képest ez 44 százalékos növekedést jelent. Nem kizárt tehát, hogy 1995 végére sikerül teljesíteni az „önkéntes” vállalást a 19 milliárdos vásárlást illetően.

A japán autóipar amerikai vásárlásai döntő mértékben országán belül maradnak, az alkatrészeket elsősorban az USA-ban termelő japán gyárak hasz-

nálják fel. Viszonylag kis mennyiségben érkeznek amerikai alkatrészek Japánba, így a kétoldalú kereskedelem alakulásán nem sokat változtatnak a japán vásárlások. A Japánban gyártott kocsik továbbra is szinte 100 százalékig hazai termékek. Áttörést jelent, hogy a japán Nissanokban már megjelent az USA-ban kifejlesztett és gyártott különleges gyújtógyertya-foglalat. Ez persze sovány vigaszt jelent az amerikai autóalkatrész-ipar számára, amelynek éves termelése eléri a 300 milliárd dollárt.

Egy 1990-ben végzett felmérés tanúsága szerint a japán autóipar elégedetlen az USA autóalkatrész-ipari cégeinek műszaki és minőségi teljesítményével. A közelmúltban megismételt felmérés viszont már arról tanúskodik, hogy jelentős minőségjavulás következett be amerikai oldalon. Gyanítható, hogy ebben a „javulásban” nem kis szerepet játszik Washington nyomása Tokióra.

A Toyota nemrégiben jelentette be, hogy 1994-től amerikai termelőüzemei évi kétmilliárd dollárért vásárolnak majd USA-ban készült alkatrészeket. Az amerikai Toyota-gyárak éves alkatrészigénye 3,8 milliárd dollár, amelynek jelenleg csaknem teljes egésze importból származik.

A helyi alkatrész- és részegységvásárlások kétségtelen növekedése ellenére nem felhőtlen

az érdekelt amerikai cégek öröme. Számítások szerint ahhoz, hogy a japán vásárlások elérjék a 19 milliárd dollárt 1995-ben, 50 százalékkal kellene bővülnie az Egyesült Államokban letelepedett japán autógyárak termelésének. Tavaly viszont 1 százalékkal csökkent az USA-ban értékesített japán gépkocsik száma, s idén további visszaesés várható. Az 50 százalékos termelésnövekedés ugyan jó üzletet jelentene az amerikai alkatrészgyártóknak és -beszállítóknak, de nehéz helyzetbe hozná a detroiti „három nagyot”. A General Motors, a Ford és a Chrysler a jelenlegi nyomott autópiacon nem örülne a verseny éleződésének.

Látnivaló, hogy az „alkatrészfronton” nem létezik tökéletes megoldás: ami előnyös az USA alkatrészgyártóinak, az egyértelműen károsan érintheti a detroiti autógyártók piaci pozícióit. Megoldásként kínálkozik, hogy a szigetország autógyárai egyrészt az alkatrészek, másrészt a gépkocsik behozatalát növeljék az USA-ból. Számottevő importbővülésre azonban ezen a területen egyelőre nem lehet számítani, a szigetország „autóerődítményei” és hatóságai ugyanis igyekeznek — a legváltozatosabb okokra hivatkozva — távol tartani Japántól az amerikai autóipari komplexumot.

Mit sugall a magyar sajtó a nőkről?

A MONA (Magyarországi Női Alapítvány) és a Friedrich Naumann Alapítvány szombaton egész napos konferenciát szervezett Nők és a médiumok címmel.

Dr. Hanák Katalin szociológus vitaindító előadásában kitért arra, hogy nagyon lassú folyamatnak tartja a hagyományos, nőkre vonatkozó sztereotípiák változását. Teten érhető ez a televíziós hirdetésekben is: ha magyarul kell, azt mindig a férfi teszi. A férfi riporterek agresszivitását néhány nő kolléga is átvette, emberi tragédiákról tudósítva meglepedeznek a lelegelemből tapintatról.

A Nőszemélyt, a Feminista Hálózat lapját Bullain Nilda mutatta be. Nem szenzációkereső írásaiban szeretnék női szempontból megközelíteni az erőszak, a prostitúció és a szexuális kisebbségek helyzetéből adódó problémákat. Kellemes meglepetésként érte a jelenlévőket Fodor Gábor fideszes képviselő megjelenése. Szerinte az érdekvédelmi szervezeteknek nagyobb nyomást kellene gyakorolniuk, ha sérelem éri a nőket.

Dallos Rima újságíró meglepetéssel tapasztalta Olaszországban, hogy a választási plakátokon sok a női arc. Hasonló gyakorlat eredményeként ma már a skandináv országokban a kormánytagok, a pártok

vezető tisztségviselőinek a fele nő. A kisebbségek és a pozitív diszkrimináció, illetve a kvótarendszer témájához autentikus hozzászóló akadt a színes bőrű Michael Simons személyében (American Friends Service Committee). Az USA-ban az etnikai csoportokhoz tartozók a népességösszetétel arányához igazított kvóta szerint kerülnek felsőbb posztokra: bármily mesterségesnek tűnik is, mégis ez segített a fekete középosztály kialakulásában.

Vajon nálunk miért nincs cigány bemondó a televízióban? — hangzott el a kérdés.

Szó esett az ombudsnőprojektről, mely elnyerte a fővárosi önkormányzat támogatását. Azért kapta ezt a nevet, mert kétséges, hogy a parlament által nemrég jóváhagyott ombudsman jogi intézménye érzékenyebb lesz a nők problémáira.

V. Bálint Éva (Magyar Hírlap) emlékeztetett arra, hogy milyen szükség lenne a sajtóban szelíd hangra. A nőkben nem kellene csak magunkra hagyatkozni. Ezt támasztják alá a Nőszövetség tapasztalatai is, eszerint a férfi újságírók sokszor igen alaposan és jól dolgozzák fel a női témákat.

• **Monspart Éva**

**Játsszunk együtt! címmel ér
mint a Magyar Értelmi Fogy.**

Lottónyeremények

A 23. héten volt ötállalatos. Nyereménye 26 766 865 forint. A 102 négytálatosra egyenként 139 802 forintot, a hármásokra egyenként 1434 forintot, a kettesekre 67 forintot fizetnek. Az **AustriaLotto** nyerőszámai: 9, 30, 36, 40, 43, 45, a pótszám 16. A dzsókér száma: 15 5415.

H etvenöt éve, 1918. június 7-én jelent meg a belügyminiszter rendelete, amely megkísérelte megfékezni a mindinkább terjedő házárdjátéklázat. A miniszteri rendelet közli, hogy időről időre ellenőrizni fogják a klubokat és kaszinókat, kivétel nélkül valamennyit. A klubok a rendelettel elvesztik exkluzív jellegüket, mert amely klub ellen gyámú merül fel, ott a rendőrség megjelenhet, és tetten érheti a játékosokat. A rendelet megtilt minden olyan kártyajátékot, amelyet szerencsejátéknak lehet minősíteni, s amelyet nyilvános helyen eddig sem volt szabad játszani. Így

VISSZATEKINTŐ

Tilos a hazárdjáték

szögezi, hogy aki egyesületi helyiségben szerencsejáték-vállalatot tart, vagy a vállalkozót a szerencsejáték üzésében segíti, kihágást követ el, és 15 napi elzárással, valamint 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Akit rajtakapnak, hogy játszik, kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és

utáni férfiöltönyhöz jutni — az I. csoportba tartozó jobb minőségű szövetből 300, a kevésbé jó anyagból készülő II. és III. csoportba tartozó öltöny ára 170, illetve 130 korona volt. A szerk.)

Ugyanezen a napon a budapesti rendőrfőkapitány berendelte a kisebb szállodák tulajdonosait — mintegy 40 szállodáról van szó a fővárosban és környékén — és közzölte velük: egyre több a panasz, hogy az olcsóbb szállodákban nincs szoba. „Nem lett kevesebb szálloda Budapesten 1914 óta, ám a kisebb szállók tulajdonosai a szobákat nem napra, hétre, hónapra adják ki, ha-